

ЛІТЕРАТУРНИЙ АЛЬМАНАХ

НАШЕ СЛОВО

ПОЕЗІЯ ψ ПРОЗА

“Писаний Камінь”

Косів

2015

ББК ???
? ???

Альманах підготували:

Валентина Гуменюк – літературний упорядник-коректор

Галина Коризма – технічне упорядкування, друк

Надія Карплюк-Залєсова – відповідальний коректор

Леся Утриско – інформаційне забезпечення

***Ініціатива створення альманаху і започаткування належить
Любомиру Калинцю.***

Видавництво подає твори в редакції авторів.

Н 11 **Наше слово.** Поезія і проза/Літературний альманах – Косів:
Писаний Камінь, 2015 – 342 с.

ISBN ???

Альманах «Наше слово» – результат праці багатьох людей, різних за віком та професією, яких об'єднало поетичне слово. Кожному з них є що сказати читачеві.

Твори сповнені щирої любові до Краю і народу, до рідної мови. Чимало з них присвячено нашій багатій героїчній історії і не менш героїчному сьогоденню, вірі в мирне майбутнє неньки-України.

ББК ???

ISBN ???

© “Наше Слово”, 2015

© Видавництво

«Писаний Камінь», 2015

ПЕРЕДМОВА

Любі читачі, вашій увазі пропонуємо літературний альманах, в якому прийняли участь 27 поетів-аматорів, більшість з яких є членами Творчого поетичного об'єднання «Наше Слово», створеного в червні 2015 року в місті Мадриді.

Доля закинула всіх нас далеко від дому – Іспанія, Італія, Португалія, Греція, Туніс...

Їхали, щоб підзаробити грошей, щоб допомогти дітям, родинам. І так, цих «щоб» з кожним днем все більшало і більшало...

А потім – Помаранчева революція, революція Гідності, війна... І все це глибоким боєм пройшло через кожного з нас. У багатьох діти були учасниками Майдану, приймали та приймають участь в АТО, що привело до змін у свідомості та житті.

Люди різних спеціальностей, далекі від літераторства, взялися за перо і почали творити. Народилися незабутні вірші, які, можливо, ввійдуть в історію як поезія революційного періоду. Сьогодення по-новому формує слово: гостро відточує його, наповнює новим змістом і потужною силою...

Любов до народу, до рідної України живе в наших душах. Це та пуповина, що ніколи не відпаде. Про життя в чужині, біль і ностальгію за рідним, про всі почуття, які керують нами, правдиво і красномовно переповідають наші вірші.

Окрім творців слова, що проживають за кордоном, до альманаху долучені поети-аматори з України. Така співпраця допоможе розширити межі нашої діяльності, залучити талановитих людей, особливо молодь, зробити більше корисного для народу та рідного Краю. Згадуються чудові слова з вірша «Оберіг», написаного нашою колегою Лесею Утриско:

***Ми розійшлись, розсіялись по світу,
Мов горошини в зорану ріллю.
Коріння проросло Вкраїні квіту
У чужині, мов роси на гіл्लю.***

***Ми розійшлись – повіяв буйний вітер,
Не розірвав любові у серцях.
Посіяв твої зерна в чужім світі,
Та духу Українця не зламав!***

Прости нас, ненько Україно, за рани, нанесені Тобі підлими ворогами. Прости нас за сльози матерів, котрі оплакують загиблих синів, за ту, невинно пролиту, кров, якою Ти скроплена. Прости нас, синів і дочок, що залишили Тебе і подалися, в пошуках кращої долі, до чужих країв... Та ми – завжди з Тобою, рідна! Ми несемо у світ нашу багатовікову культуру і народні традиції, нашу солов'їну мову, неповторну пісню і запальний танок. Дітки, народжені вже в чужині, відвідують суботні українські школи і з гордістю називають себе українцями.

Колись, ще в кінці 20-го і на початку 21-го століття нас запитували, чи ми – росіяни...

Доводилося терпеливо розповідати історію нашого Краю: і про окупацію, і про геноцид українського народу, і, навіть, про те, – звідки взялася Московія.

Сьогодні про Україну вже знають всі та й про народ ходить добра слава. А що вже українські жінки, – кращих у світі нема: розумні, вмілі, роботящі, красуні. Звісно, яка Матуся – такі й діти! А Матуся наша – синьоока, з калиновими устами, із козацьким духом незалежним, з люблячими дочками й синами.

***Дорога Україно, любий народе, ми – в чужині,
та ми – з Вами!***

Валентина ГУМЕНЮК

Олександра Брийовська

*Бо немає на світі землі,
Із якою б свій Край порівняти.
Ти і я живемо в чужині,
Тільки в снах можемо вдома бувати.
О. Брийовська*

Олександра Брийовська народилася 6 травня 1966 року на Львівщині, в селі Михайловичі Самбірського району у великій і дружній сім'ї Романа та Катерини Лазів. Змалку батьки навчали цінувати родину, щиро любити рідний край. Брати і сестри і до сьогодні підтримують між собою тісні родинні стосунки, допомагають один одному.

В 1983 році закінчила місцеву середню школу і продовжувала навчання в Дрогобицькому кооперативному училищі. Після закінчення пропрацювала продавцем десять років.

В 1985 році одружилася з чоловіком, в якого була закохана ще з дитинства. В любові і злагоді прожили вже тридцять років. Подружжя виховало сина і дочку, які подарували їм четверо внуків. Дітей своїх Олександра вважає найдорожчим скарбом в житті.

В 2001 році змушена була поїхати в Португалію через складну економічну ситуацію в Україні. А вже через шість років родина переїхала в Іспанію. На сьогоднішній день пані Олександра разом із чоловіком Володимиром, дітьми та онуками, які вже народилися тут, проживають в Мадриді. Всі свої написані твори жінка присвячує своїм рідним.

ЧУЖИНА

Вже третій раз на тій землі далекій
Святкую день народження я свій
В той час, коли усі птахи й лелеки
Летять до моєї рідної землі.

Летять вони і трепетно курличуть,
Радіють, що минула вже зима,
Але з собою нас вони не кличуть –
Літати ми не вмієм, крил нема.

Ми мусимо тут жити й працювати,
Усе на двох ділити, нести каяття,
Кохання множити, а горе – віднімати,
Складне завдання – формула життя.

(26 березня 2003)

Португалія

ДУМА ПРО МАМУ

Дивлюсь на шумні хвилі океану
І думаю: мій Боже, як там мама?
Чи в спокої вона, чи у тривозі,
Бо діти – по світах, чи у дорозі.

О теплий вітре, линь на Україну
І обійми за мене Матінку єдину.
І ще попрошу сонечко ласкаве:
Ти ніжно поцілуй за мене маму.

О Мати Божа, щиро я благаю
Мою матусю кожен день оберігай!
Дай їй здоров'я за дітей радіти,
Благослови на многії і благії літа!

ПІСНЯ ДЛЯ МАМИ

На скроні Ваші, мамо, лягає сивина,
Мов білі лебеді. Злетіло півстоліття.
Бажаєм щастя вам, здоров'я і добра,
Хай Бог благословляє ваше довголіття.

Піввіку свого ви присвячували нам,
Ви світу шестеро дітей подарували
Пісня дитинства, – як реліквія жива,
Яку ночами над колискою співали.

Дай Господи, здоров'я вам і сил,
Щоб жити і радіти поміж нами.
Ми обіцяєм стати добрими людьми.
О Мати Божа, збережи нам маму!

Хай ваша материнська доброта
Всіх нас на добрі справи наставляє.
А Матір Божа, Діва Пресвята
Ваших дітей навек благословляє.

І Ви між нами, матінко, живіть
На радість і онукам вашим, й дітям
У добрий час нас всіх благословіть,
А Вам – многая і благая літа!

ДУМА ПРО БАТЬКА

Сиві лягли заметілі
Сріблом в волоссі Твоїм.
Батьку, наш лебедю білий,
Ми залишили твій дім.

Ми, мов птахи, полетіли
В дуже далекі краї.
Батьку Ти наш найдорожчий,
Спасибі за те, що ми є.

Здолаю далеку дорогу
Крізь довгі днини розлук.
Прийду до твого порогу,
Відчую тепло твоїх рук.

Побачу твій погляд ласкавий
Очей, що втомились чекати.
Зрадієш, тату рідненький,
Що ми повернулись до хати.

Твої лебедята кохані, –
Хоч знову вони прокурличуть...
У вирій їм відлітати –
Чужина їх знову покличе...

(осінь 2015)

КОЛИСКОВА ВІД ХРЕЩЕНОГО БАТЬКА

Народилось маленьке дитятко
В далекій-далекій країні.
Усміхається, мов Ангелятко,
Бачить в снах він своїх Україну.

Спи, малесенький хлопчику, спи,
Буду я тебе легко гойдати.
Колискову чарівну, мов сон,
Буду я тобі тихо співати.

Ти мій син не по крові, а син по Хресту,
Дорога ти для мене дитина.
Поважай свого батька і матір свою,
Вмій любити свою Батьківщину.

Тож спасибі, шановні батьки,
За повагу і честь таку нині.
Бо довірили ви мені бути
Батьком хрещеним для сина.

І настав довгожданий цей час,
Ми поїхали в Порто – місто.
В листях зелені, мов білий птах,
Наша церква стоїть українська.

У своєму житті перший раз
Вніс в храм Божий маленьке дитятко.
Серце билося сильно в грудях,
Ти ж всміхався, як те Ангелятко.

На білесенькій крижмі, мов сніг,
Ніс тебе я довкола Престолу.

Тим самим я тобі допоміг
Поєднатись у вірі Христовій.

Ти сьогодні вже християнин.
Світле небо радіє і днина.
Втішні батько і мати, що в них
Вже похрещена люба дитина.

Будь щасливий, похреснику мій,
Хай життя твоє буде, мов казка.
Щоб зігріли тебе в чужині
Сила батькова й мамина ласка.

Спи, малесенький хлопчику, спи,
Засинай під пісні солов'їні.
Хай присняться тобі ясени,
Хай присниться тобі Україна.

Тобі крилонька сокола дам,
Щоб ти міг на Вкраїну літати.
Глянь, як там легендарний Майдан,
Як там Київ, Дніпро і Карпати.

Бо немає на світі землі,
Із якою б свій Край порівняти.
Ти і я живемо в чужині,
Тільки в снах можем вдома бувати.

Спи, малесенький хлопчику, спи,
Засинай під пісні солов'їні.
Хай присняться тобі ясени,
Хай присниться тобі Україна.

(12 вересня 2005)

Португалія

СНИ МАТЕРІ

Як важко пережити те, що вас не бачу,
Як ви зростаєте, цвітете на очах.
Душа весь час болить і серце мовчки плаче,
І, наче, хоче розірватись по шматках.

У снах вас бачу я малими діточками
І часто причувається ваш сміх дзвінкий:
Ви біжите до мене босими ногами
І рученята розпустили, мов пташки.

І оченята сяють, як іскринки:
У дочки – карі, в сина, як озерця.
О Боже, як чекаю я ту днину,
Щоб пригорнути вас до свого серця.

Які ви є? Як вирости, змужніли?
Вже наяву вас бачити я хочу.
Душа болить і серце скам'яніло,
Бо сльози всі вже виплакали очі.

(30 березня 2003)
Португалія

Олександр Борщун

*Я хочу, щоб усюди мир настав,
Щоби від страху не тремтіли руки,
Зі зброї в плуг був переплавлений метал
І щоб не було горя і розлуки!*

О. Борщун

Я, Борщун Олександр Васильович, народився 29 червня 1974 року в селі Великий Живчик, Дунаєвецького району, Хмельницької області. Батько – механізатор, мати – бібліотекар.

У 1991 році закінчив Великожванчицьку середню школу, у цьому ж році був зарахований до Кам'янець-

Подільського училища культури, відділення «керівник академічного хору». Після закінчення, з 1994 по 1999 роки, працював вчителем музики, образотворчого мистецтва у рідному селі.

У 2002 році одружився, маю двоє дітей. У 1999 році переїхав у місто Хмельницький, де по 2009 рік працював на фірмі продажу будівельних матеріалів «Домобуд», комірником.

За станом здоров'я, інвалід першої групи, змушений був залишити роботу. З серпня 2015 року почав писати свої перші ліричні вірші.

Я НЕ НАЦИСТ...

Я не нацист, я – націоналіст!
І свою віру не продам нікому!
Із дому я пішов і повернусь додому,
Немов до дерева осінній тихий лист.

Припавший порохом, умитий восьмим потом,
Піднімусь я з колін у повний зріст.
Махну косою, вдарю сильно молотом,
Собак заставлю підібгати хвіст.

Вкраїни син, слуга свого народу,
Я сам собі поет і вокаліст!
І не чекатиму за рани нагороду,
Не виросте із мене кар'єрист.

Прийде ще і у нашу хату свято, –
Його не зіпсує якийсь фашист.
Таких, як ми, на світі є багато,
Не правитиме нами монархіст!

А коли час піти мені настане
І догоратиме життя мого міст,
Я з того світу ворогів дістану,
Я не нацист, а націоналіст!

ІРУНЯ... ІРОЧКА... ІРИНА...

Сховалось сонце, все кругом лягло,
Цвіркун співає в квітах біля хати.
Все спить,завмерло, змовкло все кругом,
Лиш я один не буду спать лягати.
Ти тихо спиш, скрутившись їжачком,
Як кішечка біля свого маляти.
Від тебе пахне хлібом й молоком,
Так хочеться у сні тебе обняти.
Взяти на руки так, щоб не збудить
І, як малу дитину колихати!..
Гуляка-місяць глянув у вікно,
Холодним поглядом пробігся по кімнаті,
Помітив на підлозі твій халатик
І, засоромившись, пірнув в небесне дно...
Легенький вітер відхилив фіранку,
І, ніжним подихом твоїх торкнувшись губ,
Поцілував, немов голубоньку голуб,
Шепочучи свої пісні тобі до ранку...
Я тихо встану, зачиню вікно,
Запалю свічку і почну писати
Тобі вірші про щастя і добро,
Про все, що так не зміг тоді сказати...
Коли допишу, погашу свічу,
Приляжу поряд і почну дрімати,

На твою руку, руку покладу
О як же солодко з тобою поруч спати...
Коли з тобою поряд, я лечу.
Як затишно з тобою бути, мила,
Крізь сон ім'я твоє я шепочу –
Іруня... Ірочка... Ірунечка... Ірина...

РОЗМОВА НА САМОТІ

Настали темні дні в моїм житті,
На небі сонце затягло туманом.
Двері відчинені, та я, як в заперті
Лежу один, як «палець» на дивані.
Як важко, як мене болить душа,
Без твоїх рук, без усмішки твоєї...
День тягнеться, як рік і серце їсть іржа,
Втрачає сенс життя і білий світ немилий.
Кохана дівчинко, голубонько моя,
Коли нема тебе, я ніби птах безкрилий!
Як гілка зламана, як без дощу земля,
Як корабель з опущеним вітрилом!
Мої думки і всі мої труди
Живуть, коли, насичені тобою.
Я падаю і я не в силах йти,
Вкриваюсь льодом, як ріка зимою...
Живу лиш мрією, що час розлук пройде,
Засяє світ, затягнутий імлою.
Після зими розквітне все живе
І «мертвая» вода знов задзюрчить живою.

Я ХОЧУ

Я хочу, щоби квітнула земля,
Щоб в кожен дім прийшла погожа днина,
Щоб не горіли від війни поля,
Щоб не здригалася від вибухів дитина!

Я хочу, щоб усюди мир настав,
Щоби від страху не тремтіли руки,
Зі зброї в плуг був переплавлений метал
І щоб не було горя і розлуки!

Я хочу вірити у завтра, а не в те,
Що брешуть нам політики завзято,
Які годують «завтраками» вже
Нас не один рік, а років десятки!

Забути хочу відблиски війни,
Плач матерів, скипілу кров, бої запеклі,
Хочу, щоб згинули всі наші вороги,
Нехай воюють з сатаною в пеклі!

Я хочу чути «Я тебе люблю»,
Дивитися коханій ніжно в очі,
Кидати жито в зорану ріллю,
Проводити у щасті дні і ночі!

Я знаю точно: рани заживуть,
Сини повернуться, відновляться руїни,
На згарищах волошки зацвітуть,
Підніметься й воскресне Україна!

ПИСАТИ ВІРШІ...

Писати вірші – значить ними жити,
Ножа дістав – не бійся в груди бити.
У очі дивлячись, лиш правду говори,
А покохав, то вірним будь завжди.
Болить душа за тих, хто ще не знає,
Де і коли їх всіх біда чекає.
Я теж не знав, але вона прийшла,
Ножа підступно за спиною все тримала.
І в очі дивлячись, сміялася вона,
Коли хвороби ліжко застеляла...
Я думав – «все, прийшов і мій кінець,
Сточився і списався олівець,
Поцвіла в старім зошиті бумага,
Рука важкою стала, як свинець...»
Та ні, усе пропало, мов туман,
Коли зустрів, та ні, коли побачив
Цей погляд ніжний, усмішку гарячу.
Почувши голос, втрапив у капкан
І закипів, і вибухнув вулкан,
І випустив Амур стрілу свою свистячу
Мені у серце...
Ці вірші інтимні
Присвячую отій- отій, одній- єдиній,
Яка взаємністю відповіла мені,
Яка, я точно знаю, що кохає,
Душа з якою кожен день до Раю,
Ніби та пташка, в височінь летить...
Я не поет, та хочу ще сказати:
Заради слова ніжного твого,
Заради усмішки твоєї, твого свята
Готовий день і ніч я рифмувати,

І цим приносити душі твоїй тепло.
Зелені очі – як електрошок,
Подібні відблиску морської хвилі.
Чим далі, тим рідніш стають і милі,
Пронизує їх погляд до кісток...
Я і без того, як « сурок перед удавом»,
Коли по телефону розмовляю,
Втрачаю мову й заплітається язик,
Нічого, тільки – Гик... Пик... Мик...
Як німець в партизанському загоні,
Якому «ствол» прикладено до скроні,
Мовчатиму, стиснувши зуби, я привик,
А що буде коли тебе побачу?
Не знаю, може закричу, заплачу?
Чи, відвернувшись, тихо промовчу?..
Та зараз я – на небі, я лечу!
Боюся знов потрапити в капкан,
Ім'я Любов, якому було дане.
Все, що навколо мене, то є ти –
Поля, ліси зелені, синє море,
Луги, гаї, степи, пташині перемови,
Спів колискової, смак молока і відблиски роси,
Бездонна глибина і легкість висоти.
І через що пройти би не прийшлося,
Я всю тебе люблю!
Від нігтика, до кінчиків волосся!..
Люблю і уві сні, і наяву,
З тобою на край світу побреду,
Встеляючи твій слід квітками і колоссям...
І, як школяр, що недовчив урок,
Стою, не знаючи, що ж маю ще додати:
«Іринко, здрастуй», – кажу я тобі.
«Прощай», – ніяк не можу вже сказати...

МОЯ ВЕСНА

Коли знов день прийшов на зміну ночі
І після сну прокинутись пора,
Я встав і засліпило сонце очі,
Явилась ти, немов сама весна!

Твої такі прекрасні, ніжні очі
Мені весь час спокою не дають –
Ні в ясний день, ні зоряної ночі,
Без них я в смутку і без них я не живу.

Завжди я буду поруч із тобою,
Чи в радості, чи, Боже збав, в біді,
Я стану голубом, я буду тінню твою,
Я все життя служитиму тобі!

Про тебе думаю я кожної хвилини
В думках своїх і каюсь, і грішу...
Я впевнений, що не одну поему
Для тебе і про тебе напишу.

Петро Варцаба

*Україна Росії докаже
І їй догоджати не буде.
Україна ще світу покаже,
Хто такі українські люди.
П. Варцаба*

Народився 27 травня 1966 року на Прикарпатті, в селі Росохач Городенківського району, Івано-Франківської області. Юнацькі роки минули у рідному селі. Любов до України прищепили батько Дмитро, мама Марія, а найбільше – бабця Ганна. Велика заслуга у цьому вчителів Матковської Ганни Степанівни, Федюка Василя Васильовича, Ферлей Ма-

рії Василівни. Отож, як паросток їхнього вчення, у хлоп'яти-третьокласника з'явився перший віршик «Наступило жарке літо» та скульптурки Т.Г. Шевченка і І.Я. Франка, вирізьблені із господарського мила. Під час навчання в школі Петро приймав активну участь у художній самодіяльності (народні і бальні танці, вокал) із виїздом до району та області.

В 1983 році закінчив середню школу, залишив батьківську хату, перше кохання, рідні місця. Юнаком поїхав вчитися до колишньої Східної Пруссії, в місто Балтійськ Калінінградської області, колишній СРСР (тепер Росія).

Бурштиновий край розширює його світогляд. Навчаючись у мореходці, починає розуміти, що Україна вартує більшого... Адже те, що велике, краще видно на відстані. У 1984-1986 роках служив у Збройних Силах СРСР. Демобілізувавшись, пробує життя на півночі Росії, але потяг до рідного Краю і стареньких батьків, повертає його додому. Народження донечки Іночки ошчасливлює родину, стимулює братися за перо.

І знову життєвий вир... 2002-й... Сотні тисяч українців в пошуках кращої долі для себе і своїх рідних залишають рідні терени. В тім морі – краплею стає і він. Піренейські країни без особливих перешкод приймають майже сто тисяч громадян України – відповідальних, працьовитих, дбайливих.

Тут він знаходить однодумців, близьких по духу людей. А вкорінена любов до України лягає рядками на папері. Також Петро працює над своєю збіркою «У доброї сили – напружені жили». Пише юморину про заробітчанське життя. Приймає активну участь в створенні Творчого об'єднання «Наше Слово» в Мадриді.

Любить творчість Ліни Костенко, Тараса Григоровича Шевченка та шевченкіану. Також захоплюється творчістю і багатьох інших корифеїв українського слова.

ІСУС ХРИСТОС – СПАСИТЕЛЬ СВІТУ

Ісус Христос – Спаситель світу
А світ стоїть на грані краху...
Це Він – Хранитель Заповіту,
Перетерпів за нас без страху!

Окоронований Він терням,
Без сумніву, з твердим сумлінням,
Посіяв з крові на Голгофі зерна
Добра, любові, розуміння.

Плоди отих зерен чудесних
Славетний результат приносять.
Зростають покоління чесних
І в Господа поради просять.

Скуштуйте й ви плода отого
Та словом Божим перейміться,
Відчуйте легкість від Святого,
Покірно Господу вклоніться.

Ісус Христос – Спаситель світу
Воскрес, щоб бути разом з нами.
О Божий Син Святого Заповіту!
Твоя Любов горить віками!

ЖІНКА-СИМВОЛ УКРАЇНИ

*Присвячую дорогій нашій українці Надійці Савченко,
яка мужньо тримається у полоні держави-агресора.*

Веселка кольорами вигравала,
Блакитне небо розпоров літак...
Ще дівчинкою мріяла, «літала»,
А виросла, все збулося – це так.

Штурвал, екіпіровка, парашути,
Політні карти, курси, літаки...
Навчилась покорять маршрути,
Які приймають від людей віки.

А мати яка рада за Надію –
Словами усього не передать!
Тернистим шляхом здійснювала мрію –
Це Богом їй дано – літать.

Тепер оця голубка білокрила
У клітці б'ється, зраненим крилом.
Московська напасть пташку полонила:
Принизить хоче, знищить, б'є кнутом.

Але Надійку нашу не зламати
Та не втоптати душу у руїни.
Любов, Надію, Віру так тримати –
Лиш може Жінка-символ України!

ДОРОГОЮ ЦІНОЮ

І знову пролилася кров
За незалежність нашу, Україно!
Сусід-агресор вторгся, не прийшов,
Щоби тебе поставить на коліна.

Ти стримувала агресивний шквал,
Змінила погляд всього світу.
Вже Схід і Захід поєднались у загал,
Щоб не згубити молодого цвіту.

Залізну волю і бійцівський сплав
Вже вкотре демонструєш, рідна Ненько!
Знов дочок і синів сурмач підняв
На ворога, – спасти Тебе рідненьку!

І знову прапор над тобою майорить,
А руки зайняті щитами оборони.
У серці лють і ненависть кипить,
А ворога ти переможеш і схорониш.

Вже скільки горя перенесла Ти...
А материнських сліз вітрам не осушити.
І твердо Ти крокуєш до мети.
Тобі годиться, як ніколи, незалежно жити!

ГВИНТОКРИЛ СВОБОДИ

Заклекотів, завирував Майдан,
Почався український тан.
І ти не сторонись Майдану,
Добав йому живого стану!

Вставай пліч-о-пліч з побратимом,
Пропахни теж Свободи димом,
Забудь, що хата твоя з краю,
Подумай, що зробити маєш!

Щоб діти жили, як годиться,
Щоб правди суд почав вершитися,
Щоб старість в мирі проживати,
Щоб Україні процвітати!

А яничарам досить жирувати
Та люд простий під ноги брати,
Брехню терпіть не стало сил.
Над Україною злетів Свободи Гвинтокрил.

У ДОБРОЇ СИЛИ – НАПРУЖЕНІ ЖИЛИ

Не згадуй, що було, не думай, що буде,
Подумай лиш тільки над тим:
Погані і добрі живуть в світі люди,
В святих тільки йде «білий дим».

Радій, що ти бачиш довкола себе.
Старайся життя зрозуміти.
Дай, що ти можеш, що хочуть від тебе,
І будеш добром багатіти.

То правда, що в світі існує дві сили:
Добра одна, а інша є зла.

Ставши на ваги, сміється остання
У чорній надії, що верх вже взяла.

А ти придивися пильніше до сили,
Яка перемогу святкує.
У доброї сили – напружені жили,
Активніше кров циркулює.

Я лавр приготую тій добрій княгині,
В союзники їй попрошуся.
А треба рабом? Я готовий хоч нині,
За правду зі злом я борюся.

МАМИН ПОДАРУНОК

Ох, як приємно на душі з самого ранку,
Це особливий день, як Божий дар:
Я одягну з рук мами вишиванку
І піднімуся згадкою про неї вище хмар.

Слухняні хрестики красуються, як ніч з зорею,
Рукою зморщеною складені в узір.
Це перли доброти, місток між мною й нею,
Я відношу їх до духовних вір.

Сорочка мамина дає здоров'я, спокій сіє,
Допомагає діставатися мети.
Вона у спеку холодить, у холод гріє
Та наставляє з людяністю йти.

Спасибі Вам велике, дорогенька!
Цей подарунок прикрасить моє життя!
А в пам'яті сплива: «Це моя Ненька,
Минуле поєднала й майбуття!»

ГОДУВАЛЬНИЦЯ

Нам українцям, як нікому, повезло
З землею, яка готова все віддати.
Весною не лінись, – засій зерном,
Під зиму тішся врожаєм, як дітьми мати.

А скільки назв отримала вона:
Земля, десятка, чорнозем, помірок...
Не перевернеш плугом золоті поля, –
Чекай, що винесе вона жорстокий вирок.

Без рук на ній зростуть кропива й будяки,
Та буйних вітрів будуть ся питати:
«Чому десь в світі обробляють глиняки,
А чорну землю заставляють благувати?»

То чим вона так завинила у людей?
Лиш тим, що чорна, наче ворон?
Зберіться ґазди, як збирались, ну ж бо гей!
Нехай вона здригнеться від плугів і борон!

Земля всміхнеться сонцю і дощам,
Розпустить рихлі коси за вітрами.
Та щедро вродить, Україно, нам!
Благословенна на віки Богами!

БЕЗ ГНИЛІ І РАЗОМ

В народі кажуть: риба з голови гние,
Тоді вона і бісу не потрібна.
Як гниль у голові держави є,
Вона духовно і матеріально бідна.

В народі кажуть: гуртом батька легше бити,
Проте не хочуть це робити.

А на увазі мають всіх підняти,
В велику силу об'єднати.

Коли правиця стиснута в кулак,
Вона стає фортецею, бронею.
Не зазіхне на неї вовкулак,
Не обпаплюжить підлою брехнею.

УКРАЇНА ОПИНИЛАСЬ В «ЗАПАДНІ»

Україна опинилась в «западні»
На початку двадцять першого століття,
У привладних совісті залишилось на дні,
Цвіте шантаж, обман і безробіття.

В верхах іде «війна» за владу,
Ніхто і оком не моргне, щоб подивитися донизу.
Пів-України рветься з пекла, а пів – з аду,
А списують усе на кризу.

Пиляють гілку, на якій розсілись
Пузаті дядьки у верхах,
Перепродались, пересварились, «перемирились»,
І знову лізуть всі «під дах».

Чому живемо так погано
При чорноземах, надрах та лісах?..
Із півнями піднятих можемо рано,
Чорти керують нами, просто жаж.

Жилу людську натягнуто, немов струну,
А під час гри, буває, струни рвуться..
Тож не кладіть народ свій заживо в труну,
А підніміть його з колін та дайте розігнутися.
(осінь 2011)

ЗА ТЕ, ЩО МИ ТЯГНУЛИСЬ ДО ЄВРОПИ

За те, що ми тягнулись до Європи,
Щоб жити і трудитись, як колись,
Бійці вмирають в фронтових окопах,
А кращі із Майдану піднялися Ввись.

Прийняла бій Вкраїна підлої Росії
Сльозами матерів та втратою синів...
Європо, схаменись, візьмись за роль «месії»,
Бо втрапиш смак і ти солодких снів!

Тож зупинімо разом ріст пухлини,
Обріжмо метастази на «корні»,
Знешкодьмо похотливий зиск скотини,
В пророслому кремлівському зерні!

ПРЕЗИДЕНТСЬКІ «ЛАКОМКИ»

В майбутньому, народе, не ласуйся на «президентську гречку»,
Бо приречеш себе на бідність, запряжену в вуздечку.
А як не знаєш броду, то не залазь у воду,
А довіряй себе тому, хто не зганьбить народу.

Давно пора забути нам банальні вади,
Що народились й живемо для процвітання влади.
А куймо і гартуймо іншу моду –
Хай влада служить своєму народу.

Щоб не по салу нас могли судити
Та й по світах, – як вміємо робити.
Щоб на майданах ми не чубились, не бились,
Щоб Гімном, Прапором, Країною гордились.
СЛАВА УКРАЇНІ!

(зима 2012)

Іван Вовк

*Хай згине зло – страшна потвора ночі,
Хай буде царство світла і добра!
І. Вовк.*

Ймовірно, за щирю Любов, Віру в Господа і незгаслу Надію на краще майбутнє рідного народу нагородив Всевишній сім'ю Вовків сином Іваном, який прийшов на світ 25 червня 1964 року в селі Вага Теребовлянського (зараз Підгаєцького) району Тернопільської області. Мати Івана – Марія – працювала вчителем математики і фізики у місцевій восьмирічній школі, а батько – Теодор – був кіномеханіком сільського клубу. Рід по материній лінії походив із села Млини під Перемишлем, де свого часу був парохом УГКЦ автор музики Українського національного гімну о. Михайло Вербицький, а по батьковій лінії – із партизанського села Дубрівка поблизу Рави Руської.

З дитинства хлопець цікавився минулим рідного краю, захоплювався історичною літературою. Він любив слухати розповіді свого діда Івана Пони про його бойовий шлях улана австрійської армії на фронтах Першої світової війни та вояка Української Галицької Армії в українсько-польській війні під час становлення ЗУНР. Великий вплив на формування світогляду Івана мав його вуйко Степан Пона, який дитячі роки провів послушником в Унівському монастирі, де ігуменом був Климентій Шептицький – брат митрополита Андрея Шептицького.

Ще під час навчання у школі Іван захопився поезією і почав писати перші віршовані твори, в яких звучали національні мотиви та юнацька лірика. Його вабила поезія Тараса Шевченка і Михайла Лермонтова. Двадцятирічним юнаком, після завершення строкової військової служби, яку Іван проходив у Росії та в Казахстані, він почав глибше цікавитися історією України, зокрема її новітнім періодом. Це зацікавлення невдовзі привело парубка в аудиторію історичного факультету Львівського Державного університету імені Івана Франка.

Саме тоді – у період розпаду радянської «імперії зла» – Іван Вовк почав писати патріотичні вірші, які вражають від-

вертістю думки та глибиною почуттів. Захоплюють уяву читача також насичені емоціями ліричні твори автора.

У 2012 році вийшла друком перша збірка віршів Івана Вовка під назвою «І волю вам відвага принесе» (м. Дрогобич). У 2015 році його поезії друкувалися на сторінках альманаху «Дух землі», виданого до 24-ї річниці Незалежності України (м. Хмельницький).

З 2002 року Іван Вовк проживає у столиці Іспанії. Крім основної роботи, він читає історію для учнів Української християнської суботньої школи «Світанок» у місті Алкала де Енарес поблизу Мадриду. Іван бере активну участь у громадському житті української діаспори на Піренейському півострові. Свого часу він очолював громадську організацію «Українці Алкали», а в квітні 2013 року став співзасновником та головою всеіспанської організації «Українська патріотична асоціація «Воля»». Також Іван Вовк вже тривалий час є представником ВО «Свобода» в Іспанії, а від серпня 2014 року – співголовою Комітету допомоги українському війську, який організовує волонтерську діяльність для підтримки наших бійців на фронті неоголошеної російсько-української війни.

Іван любить життя у боротьбі щоденній... Усвідомлюючи, що нинішня влада в Україні неспроможна стати на сторожі одвічних законів людського Буття, він закликає своїми творами до Чину в ім'я Життя, Любові, Честі, Справедливості, Віри, Правди і Волі.

ОДА ПОВСТАНЦЯМ

Зродились ви Великої години!

«Кобзар» Шевченків вас з колін підняв!

За волю, честь і славу України

Мазепин дух до бою закликав!

Для вас сіяв двосічний Святослава,
Яким хазарів він приборкав навіки!
І Богдана Хмельницького булава,
Що проти ляхів вела у бій полки.

І січових стрільців гартовані багнети,
Що боронили Русь від москалів!
Вам грали дивні марші кулемети
Холоднорців – з нечистю борців!

Вкраїни ангели, що полягли у Крутах,
Сурмили вам щоденно із-за хмар...
І ви пішли по тих шляхах забутих,
Де дотлівав свободи дивний жар!

Піднявши прапори червоно-чорні,
Пішли відважно бити ворогів –
Палала Україна, як у горні
Палає сталь у справних ковалів.

Кували ви своїй Вітчизні волю!
Кували у пекельному вогні!
Не відчували страху, ані болю!
Ішли на смерть, співаючи пісні!

Степан Бандера вам вказав Ідею праву,
Роман Шухевич сили об'єднав!
Боролись ви за рівність і державу!
Ніхто з вас руки вгору не підняв!

Ви не здавалися, а вибирали волю,
Чи смерть в бою – як гасло вам велить!
Не вірячи вже у щасливу долю,
В Ідеї не вагалися на мить.

Низький уклін вам, воїни-повстанці!
Низький уклін до самої землі!
Для вас, нескорені, щоднини рано-вранці
Виспівують осанну солов'ї.

МОЇ ВИ НАЙДОРОЖЧІ...

Мої ви найдорожчі, мамо й тату...
Проходять дні, роки минають за роками,
Та уві сні я знову бачу нашу хату,
Де народився, виріс, виховався вами.

Я пам'ятаю, мамо, Твою ласку,
Твої глибокі, справедливі очі.
Я пам'ятаю ту народну казку,
Що ти мені читала проти ночі.

Ще пам'ятаю, Ти розповідала
Про лихоліття, в Млинах пережите –
Як польська банда люд наш катувала,
Громила села і палила жито,

Як вас більшовики переселяли
З кривавими зірками на плечах,
Як партизани наші в них стріляли –
Це все відбулось в Тебе на очах.

Десь так приблизно років двадцять тому
Відвідав прадідівське село.
Землиці жменьку я привіз тоді додому –
Здається, ніби вчора це було...

Побачив я Вербицького могилу,
Що був священиком у вашому селі,

І там я перейняв ту нездоланну силу
Любові до народу, роду і землі!

Мій любий, добрий і суворий тату,
Ти теж багато горя переніс –
В п'ятнадцять років Ти покинув рідну хату
І партизанити пішов у Рава-Руський ліс.

Я пам'ятаю розповіді Твої:
Як куля тобі влучила в кашкет,
Як спав у лісі, простеливши хвою,
І як тримав уперше пістолет.

Про те, як захищали рідні села
Від польських банд, від швабів, москалів –
Про свою юність, дуже невеселу,
Мені Ти в моїх двадцять розповів.

Ти розповів мені про Закерзоння,
Де у підпіллі теж перебував,
І як схопило польське «гайвороння» –
Лиш випадок від смерті врятував.

Так, в юні роки пережили ви багато,
Що аж занадто на одне життя,
Тому пішли так рано, мамо й тату,
Туди, немає звідки вороття.

Вам дякую за добре виховання,
За ласку і турботу, за любов.
Я оправдаю ваші сподівання –
Для цього, власне, я в цей світ прийшов.

НАРОДЕ МІЙ

Народе мій, могутній і великий!
Перед тобою я навколішки стаю!
Чому, народе, ти такий безликий?
Чому із злом не вийдеш ти на прю?

Невже не бачиш, як манкрути кляті
Святині твої топчуть чобітьми,
Сміються з тебе в твоїй власній хаті,
Знущаються над твоїми дітьми?

Душа твоя скалічена, народе,
Вола до тебе: «Час пробив! Вставай,
Борися, здобувай ковток свободи!
Останній шанс, благаю, не втрачай!»

Скидай ярмо, не дай себе здурити,
Не вір промовам пишним холуїв!
Якщо не хочеш у болоті гнити,
То вихлюпни свій благородний гнів!

Та не барись, бо скоро супостати
Сплетуть на шиї дротяний аркан
І будуть п'яні оргії справляти,
А юнь пошлють в новий Афганістан!

Бо що їм біль чужий – нема для них святого,
Лиш тільки гроші й груди в орденах.
Нема у них ні батька, а ні Бога –
Є «велетень на глиняних ногах»!

Дітей твоїх вербують в яничари,
Ідеї дикі сіють їм в уми,

А в твоїй хаті фабрикують чвари,
Щоб злагоди не було між людьми.

То ж встань, народе! Плюнь їм в хижі очі
Й скажи сміливо, бо прийшла пора:
«Хай згине зло – страшна потвора ночі!
Хай буде царство світла і добра!»

ПАМ'ЯТІ СТЕПАНА БАНДЕРИ

Ти народився в день Нового року
У невеликому селі Галичини...
Й обрав дорогу у життя тернисту та широку,
Якою кращі України йшли сини.

Ти виростав в родині патріота –
Священника Андрія зі Стрия.
У душах людських він розтоплював мерзлоту,
Щоб оновилася й звільнилася земля,

Де споконвіку проживали українці –
Ростили хліб і звичай берегли,
Куди прийшли непрохані чужинці
Й до катастрофи край наш довели.

Систематично націю вбивали,
Витоптували кращий її цвіт,
Вродливих українок гвалтували,
Щоб перевівся наш козацький рід!

Ти усвідомив це в роки дитячі,
Як усвідомив істину життя –
Не потече під камінь, під лежачий,
Вода й не бачитиме нарід майбуття.

Якщо сидить він, склавши кволі руки,
Й не поспішає шаблю погострити;
Терпить приниження, терпить фізичні муки,
Кляне чужинців, плаче і... сидить.

І ти пішов, мов той казковий Данко,
Щоб власним серцем освітити шлях –
Шлях боротьби! Щоб знову на світанку
Козацький дух злетів, неначе птах!

ДО ДВОГОЛОВОГО ОРЛА

Що, ненажеро двоголовий,
Війни вже хочеш, хочеш крові?!
Ще мало ти накоїв зла?
Ще мало горя принесла

Твоя політика у світі?
Не всі ще всиротіли діти?

Не всі ще розтоптав народи?
Ще не позбавив всіх свободи?

У серпні – Грузія, Кавказ,
А в грудні – закриваєш газ...

Європу хочеш розізнати
І всіх на Київ натравити?!

Чи, може, залякати хочеш їх,
Щоб не судили злочинів твоїх?

Одвіку ти Мамоні служиш,
А брешеш всім, що з Богом дружиш!

Своє гніздо зовеш ти третім Римом –
Та хай горить воно... без диму, чи із димом!!!

ПАМ'ЯТІ ГЕРОІВ КРУТ

Ми їхали на фронт – на битву за Україну,
За її волю, честь і славу, за народ.
Ми поклялись боротись до загину,
Бо кожен з нас був лицар, патріот!

Ще вчора ми за партами сиділи,
Де пізнавали світ материків.
Святам ми по-дитячому раділи,
Та інколи не слухались батьків.

Ще вчора вчителі нам говорили:
«Вже завітав свободи світлий час.
Вже в прах розсипались самодержавства брили,
Що протягом віків гнітили нас!»

Але сьогодні знову йде орда на Київ –
«Большевиків» орда йде плюндрувать святині.
У їхнього вождя вселився дух Батиїв –
Сам сатана під псевдонімом «Ленін».

Наш потяг зупинився недалеко Крутів
І ми вступили в бій із ворогом страшним:
Безбожним, п'яним, ненаситним, лютим –
Підступним ворогом, безжалісним і злим.

О, як ми не хотіли помирати,
І хто як міг, боролись за життя!
Вони ж вбивали нас – матроси і солдати –
Холоднокровно і без краплі каяття...

Усі ми полягли, не відступивши й кроку.
Нас триста впало тут, у вічність відійшло,
Щоб не забули ви історії уроку,
Щоб пам'ятало нас і місто, і село.

Щоб ворог добре знав – не зможе він здобути
Святу Русь, де проживає народ,
Щоб пам'ятає і Базар, і Крути,
Й цінює Волю – незалежності оплот!

ІДУ НА ВИ

«Іду на Ви, – промовив Святослав
І меч двосічний догори підняв.
– Іду на Ви за Русь, за Україну!
За землю нашу рідну, за єдину!»

І крокували правнуки Арея,
Йшли лицарі Залізної Руки
На каганат хозарів – іудеїв,
Яким платили данину батьки.

Сварог їх шлях освітлював з-за хмари,
Перун огненні стріли гартував
І скавуліли, наче пси, хозари,
Як Святослав Саркел на спис підняв.

Було це в шістдесят і п'ятім році
Десятого століття від Христа –

Чигала воїв смерть на кожному кроці.
До бою кликала їх віра і мета.

Мета – позбутися загрози від пейсатих
Хозарів – послідовників Яхве,
І віра, що в боях, змаганнях ратних
Арійський дух прадавній оживе.

«О, вірні друзі мої, воеводи, -
Дух України промовляв устами Святослава, -
Єдиний шлях наш – битва і свобода!
Як ні – то смерть в бою і почесі, і слава!»

І пращури спесивих московитів,
Що в'ятичами звалися тоді,
Й касоги, яси, і буртаси неумиті
Пізнали сили Святослава молоді.

Ходив же князь, неначе пардус, легко.
Чуб-оселедець розвівався над чолом
І слава линула про Воїна далеко –
З Дунаю зачерпнув його шолом

Під час походу на Болгарське царство:
Десятків вісім городів вклонилися йому,
Й дарунки зносило місцеве боярство.
Жах охопив Візантію саму,

Як князь послав гінця до Царгороду
Із вісткою страшною: «Йду на Ви».
І січа була – червоніли води
Дунаю, Істру – впали корогви

Цімісхія, царя ромеїв – греків.
Відвагою їх Русь перемогла
І в Київ рать пішла шляхом лелеків,
Де засідка Хороброго ждала.

Ромеї віроломні підкупили
Дарами печенігів-дикунів;
На Хортиці кочівники убили
Того, хто Русь водив від берегів

Ітілю – Волги за Дунай далекий
Й не осоромив рідної землі,
Кому платили данину хозари, греки,
Схиляли голови царі і королі...

І з черепа його зробили чашу,
З якої пив дикунський хан Куря.
Погані правнуки зганьбили славу нашу –
Страждала довго Русь – Свята земля.

Минуло п'ять віків до того дня і часу,
Коли піднявся непокірний Святослав –
У році тисяча п'ятсотім від уродин Спаса
Він козаків на Хортицю скликав.

І понад два століття їх водив в походи
На Царгород, на Крим, Москву і на Варшаву –
Згадали всі доколишні народи
Арея грізний меч і України славу!

Та знову був підступно він убитий,
А військо у кайдани закували

Нащадки в'ятичів й хозарів недобитих,
І словом «Русь» кубло своє назвали...

Вже не реве Дніпро, затоплені пороги
І ратників не видно на полях...
Та придивіться добре до дороги –
Це Він іде! Іде й наводить жах

На нечисть, що кишить, неначе гаддя!
Вже молодь піднімає корогви!
Прислухайтесь – звучать серед безладдя
Слова Його: «Я йду! Іду на Ви!»

НАЙТЯЖЧИЙ ГРІХ

(трилогія)

ПРОЗРІННЯ

На березі Дніпра, в колисці України,
Що виплекала хліборобів славний рід,
У тридцять третьому стояв серед Руїни,
З дитячим тілом на руках, змарнілий дід.

І сльози лилися з очей його запалих,
І губи щось-там тихо шепотіли,
А руки так судомно обнімали
Й ласкали внука задубіле тіло:

«За що, о Господи, жорстоко так караєш?!
Це ж за яку таку страшну провину
Мене до себе Ти не забираєш,
Життя позбавивши цю крихітну дитину?»

І небо вкрилось хмарами важкими,
І грім ударив гучно, як гармата,

Полився дощ – потоками стрімкими
Почав дитяче тіло обмивати.

Відкрила блискавка старому сиві очі
І він пізнав той свій найтяжчий гріх –
Коли з Московщини червоні наволо'чі
Прийшли сюди, він міг прогнати їх!

Та не пішов... Відмовив свого сина,
Що рвався в бій за Неньку - Україну;
Казав, що більшовик – також людина...
О, як він согрішив у ту годину!

Як би хотів вернутися в двадцятий,
Чи вісімнадцятий страшний кривавий рік,
Коли орда Ульянова проклята
Обманом підкорила недорік –

Козацьких правнуків, а нині – гречкосіїв,
Що вже забули шабель грізний дзвін,
Повірили брехні отих злодіїв
І не пішли у месників загін,

Що бив більшовиків в Холоднім Ярі
Під чорним прапором від кольору землі,
Яка не здалася монголам, ні татарам,
Ні туркам, ляхам, тільки москалі,

Що підступом і хитрістю кували
Кайдани-пута майже триста літ,
Водою мертвою ту землю поливали,
Щоб не вродив на ній свободи плід.

І ось тепер Москви нечиста сила,
Останні зерна відібравши в селянина,
Перетворила в братськую могилу
Край благодатний з ім'ям – Україна...

ПОКАЯННЯ

Давно вже сонце поза обрій закотилось,
Усе довкола морок вкрив і тиша,
Лише на цвинтарі щось дивне ворухилось –
То дід старий онука там колише:

«Отут, мій внучку, буде твоя хата...
Глибока хата – пси не розгребуть,
Не будуть твоє тіло шматувати.
Сусіди теж тебе тут не знайдуть,

Щоби зварити і нагодувати
Своїх, розпухлих з голоду, дітей.
Спочинеш тут... Сира земля-мати
Тебе пригорне міцно до грудей».

Накрив китайкою дощем умите тіло,
Ікону біля серденька поклав,
Чоло поцілував він пожовтіле,
Засипав гріб і землю розрівняв.

Змоливши «Отче наш», підвівся дід на ноги,
Змахнув сльозу непрохану з очей;
Пішов, не розбираючи дороги,
Пішов в село – до ще живих людей.

Зайшов дорогою у церкву, вщент розбиту
Безбожною отарою москвинів,

І став прощення в Господа просити,
Який послав колись свою Дитину

На муки й смерть, щоб людство врятувати
Від пекла за гріхи його тяжкії,
Щоб смертю Сина смерть саму здолати
І застромити списа в пащу змія.

«Очисти, Боже, гріх мій і помилуй, -
Благав старий перед згорілим вівтарем,
– Дай мені мужності, відваги дай і сили
Вступити в битву з нечисті царем,

Що поїдає мій народ щоднини
І запиває кровію живою
Дітей тих грішників, які в лиху годину
Не стали в бій з червоним Сатаною».

Піднявшись із колін, пішов старий до хати,
Що пустою стояла край дорги.
Лопату взяв він і почав копати
Затвердлу глину поблизу' порога,

Де ще в сімнадцятому у дубовій скрині,
Що правила раніше за ослін,
Він те сховав, що знадобилось нині –
Зручний кавалерійський карабін.

ПОКУТА

За північ вже давно перевалило,
Великий Віз на небі дибки став –
В такій порі, коли село ще жило,
Горластий півень арію співав.

Холодний Місяць поглядом байдужим
На грішну Землю скося поглядав –
Спостерігав за дідом тим недужим,
Що карабіна у руці тримав.

Ішов він швидко до маєтку пана,
Де слуги Ірода гніздо для себе звили –
Посланці злого монстра Сталін-хана
У час такий там оргії творили.

Вони себе безпечно почували
Посеред голодом заморених селян
І тости смертоноснії кричали:
«Ісполніть хлєбазаготовкі план!»

Служили їм дівиці із комбеда,
Що продавалися за склянку самогону;
Горланів опер: «Уж бізка пабеда!»
І чарку піднімав за «подвиги» загону,

Який виконував завдання на «атлічно»,
Шукаючи заховані зернини –
Сам Косіор і Кагановіч «лічно»
Вітали тих опричників України.

Ковтнув сивуху опер, подививсь на двері
І в мить одну, як скло, протверезів –
Лице білішим стало від паперу,
Язик у роті задерв'янів...

У дверях дід стояв і цілив з карабіна
Посланцеві нечистого в чоло.

Ударив постріл – крикнувши «скатіна»,
Упав чекіст, аж в вухах загуло.

А дід прицільно бив, блистіли хижо очі
І падали ординці, як трава.
Як змії, корчилися п'яні наволочі –
Радів старий: «Оце мої жнива!»

У хвилю ту комбедівська дівиця,
Якій патрона дід пошкодував,
Наган вхопила миттю із полиці:
Стріляла влучно – грізний месник впав...

І усвідомив дід, що помирає –
Він усміхнувся та прошепотів:
«Я гріх спокутував – тепер піду до Раю,
У нім немає місця для рабів».

МОЯ ТИ ГРІШНИЦЕ...

Моя ти грішнице свята -
Єдина радість в цьому світі.
Лиш тільки осінь золота
Одна нас може зрозуміти.

Та осінь, що з'єднала нас,
Вогонь кохання розпалила -
Який немилосердний час,
Яка страшна обставин сила!

Висять дамокловим мечем
Тепер обов'язки над нами -
Не відлетять вони ключем
У вирій, вслід за журавлями.

Обов'язки перед людьми,
Що з нами долі поєднали...
Чим можемо зарадити ми?
Як пізно ми любов пізнали...

Так, щастя крадене у нас,
Тому не може бути повним,
Але суддя найкращий – час.
Він всіх розсудить. Безкоштовно.

Я ДОЛІ ДЯКУЮ

Я долі дякую, що ти у мене є,
Що ти прийшла під час морозів лютих
І щире серце любляче твоє
Торкнулось струн в душі моїй забутих.

Мов ангел – хоронитель із небес,
Від зла й біди мене ти захистила,
Розвіяла, як дим, гнітючий стрес,
Вогонь Надії й Віри засвітила.

І знову мій продовжився політ,
І свіжа кров заструменіла в жилах.
Я знов побачив кольоровим світ,
Піднявшись вгору на Любові крилах.

Ярослава Возняк

*Моя поезія – це стан душі...
Я. Возняк*

Дитинство моє минало в далекому, але дуже мальовничому гірському селі Смерічка, серед буйних трав і барвистих квітів, густих зелених лісів і високих гір. Від січня до грудня моє село було таким незрівнянно гарним, як у казці: взимку, неначе ховалося під снігову ковдру, лише вогники блимали у вікнах, навесні потопало в біло-рожевому цвітінні яблунь, груш і слив, влітку приваблювало зеленню, духмяними пахощами свіжоскошеного сіна, ягід і грибів. Коли ж осінь розфарбовувала листя на деревах у багряно-жовті кольори, воно нагадувало Великодню писанку. Напевно, оця краса виколисала мою долю, наклала відбиток на мої сьогоднішні захоплення. Батьки заклали в моєму серці любов до рідної землі, української пісні, солов'їної мови, а ще привчили до праці, бо вже змалку довелося виконувати різну роботу.

Згодом здобула освіту, зовсім не пов'язану з лірикою. Працюю на залізниці. Але поезія – моє улюблене заняття. Може, генами передалося, бо в нашій родині не тільки я тягнуся до мистецтва. Мій молодший брат також має ліричну душу – він пише гумористичні твори. Любив віршувати і старший брат. Добрим музикантом був мій дядько. А діда знали – як сільського знахаря. З усіх навколишніх сіл люди йшли до нього за порадою. І він старався всім якось зарадити, для кожного знайти тепле слово. Мій родич – двоюрідної сестри син – закінчив 10-ий клас із золотою медаллю, потім юридичний факультет Львівського університету, духовну семінарію в Загорську і духовну академію. Зараз він – доктор богословських наук, викладач, ієромонах Тимофій (звати його Василь).

Наша оселя була привітною для всіх. Часто в нас збиралися вечорами односельці, колядували, співали, згадували минулі часи. Я любила ці зібрання і залюбки слухала. Можливо, ще тоді в моїй душі засіялося те зернятко, із якого

сьогодні народжуються вірші.

Мої вірші – це стан душі: у них сміюся й плачу, сумую і радію, тривожуся за долю України, її майбутнє. Так хочеться, щоб люди стали добрішими і світ змінився на краще, щоб сини й дочки почувалися потрібними і щасливими тут, на рідній землі, і не їхали світ за очі шукати кращої долі.

Виливаючи на папір те, від чого на душі неспокій, я звільняюся від важких думок, печалі, смутку, до мене знову повертається добрий настрій і віра в радісний завтрашній день.

Хотіла б, щоб мої вірші були розрадою в печалі, допомагали тим, кому важко, зупинили того, хто схибив у житті, вселяли віру в те, що після пільми знову буде світло, що ми щасливо будемо жити в Україні.

АЖ ЗДРИГНУЛОСЬ НЕБО СИНЄ...

Присвячено Героям Небесної Сотні

Аж здригнулось небо синє, заплакали хмари,
Як прощались на Майдані з нашими братами.
Загинули наші орли за рідную Неньку,
Скрізь чути плач в Україні, аж стогне землянка.

Чому ж сини молоденькі йдуть у землю гнити ?
Бо так хочуть можновладці – нас усіх згнобити.
Зруйнували Україну, синів повбивали,
Бо хотіли, щоб навіки ми рабами стали.

Та народ наш –сильний духом, катам не здолати,
Узяв кийки, узяв щити й пішов воювати.

Сум великий був із нами у святу неділю,
Як в могилу опускали молодее тіло.

Рідний батько для героїв посадив калину.
Не міг батько тоді знати, що садив для сина.
Не міг батько тоді знати, що син герой буде,
Що прийдуть йому вклонитись всі галицькі люди.

А як зацвіте калина дрібним білим цвітом,
Прийде мати розмовляти з своїм любим сином.
Розмовляти вона буде гіркими сльозами,
А її син найдорожчий завжди буде з нами.

Тихо-тихо йому пісню листочки співають,
Що буде він герой повік в нашім ріднім краї.
Буйні вітри через роки усім нагадають:
Славний воїн у могилі оцій спочиває.

Прийми, Господи, до неба ти Небесну сотню,
Що віддала своє життя за правду й за волю.
Прийми, Господи, до неба тих славних Героїв,
Що боролись за Україну й за нашу свободу.
(2014р)

НЕ ПЛАЧ, РІДНЕНЬКА

Матусю, сьогодні я прийду до тебе уві сні,
Коли очі твої – спокійні і не сумні.
Ти приголуб мене, і, як в дитинстві, пригорни.
Ти спи, рідненька, ти спокійно спи.

І сниться матері цей сон страшний,
Що син живий і знову йде у бій.
Вона за сином поспішає
І дикий крик цей сон перериває.

Не зупинила мати свого сина
І снайпер убива її дитину.
Матусю, мамочко, – синок тихенько промовля...
Уста його назавжди затихають.

Моя рідненька, цей біль у тебе не вщухає
Я розкажу, як за тобою я страждаю.
Ти хочеш знать, хто мене вбив,
Хто зупинив моє життя, хто це зробив?

Матусенько, мені це невідомо,
Та я у бій пішов свідомо.
І знав, що міг не повернутися живим.
Я Україну боронив і я її собою захистив.

З небес дивлюсь на тебе кожну днину,
Як мліє серденько твоє за своїм сином.
Прошу тебе я, мамо, і благаю –
Ти знай, рідненька – Герої не вмирають!

І я тривожуся за тебе в небесах,
Коли ти в розпачі і вся в сльозах.
Матусю, моя люба, ти не плач,
Бо важко мені дуже, ти пробач.

І знову увісні до тебе я біжу,
З очей втираю я твою гірку сльозу.
Не плач, матусенько, я не помер
Я з Сотнею Небесною тепер.

І не запитуй в Господа: чому,
Чого забрав Господь дитиноньку твою.
Твій син ішов країну боронити,
То буде вірно він і Господу служити.

НАША УКРАЇНА

(написано у співавторстві з В. Кость)

Нещасна наша Україна,
За що несеш важкий ти хрест?
Чому постійно ти в руїнах,
Чи ти покарана з небес?

Була призначенна для Бога,
Тебе хрестив Володимир.
Та щось крива пішла дорога,
І забрано у тебе Мир.

Чому постійно твої діти
По трупах пхаються на трон?
Всім «світом» хочуть володіти
І не бояться заборон.

Все куплене, усе брехливе:
І прокурор, суддя і мент,
Міністри, служби особливі,
Прем'єр-міністр, президент.

Беруть мільярдами кредити
І зразу дружно їх крадуть.

А віддавати будуть діти,
Чи, може, внуки віддадуть.

Уже ніколи не забути,
Допоки буде жить той світ:
Що наробив в країні Путін,
Приніс їй стільки горя й бід.

Ніхто не міг такого знати,
Що украде Росія Крим.
Що східний „брат“ піде на „брата“,
Ще й підлим способом таким.

Уже тепер на Сході бачать
Ці всі, так звані, «ДеНеєР».
Сльозами гіркими вже плачуть,
Все зрозуміли вже тепер.

Лише тому стоїть держава,
Що вірний їй простий народ.
Героям нашим – ВІЧНА СЛАВА,
І честь усім – хто Патріот!

(травень 2015)

ЛЮБОВ СОЛДАТА

(написано у співавторстві з В. Кость)

Я розумію, ти не винувата,
Що перестала вже писати.
Нащо тобі любов солдата,
Якщо його так довго ждати.

Нащо тобі так важко сумувати,
Щоб рвати собі серце і тужити.
Для нього ж ти не рідна мати,
А лиш подруга – не дружина.

Солдата можуть взяти воювати,
Там можуть покалічити чи вбити...
Чи зможеш ти без нього горювати
Або з калікою в любові довго жити?

Як важко буде жити без надії,
Коли кругом буяє так життя,
Як розлетяться в порох твої мрії,
Й назад не буде вороття.

Солдата може ждати тільки мати
Й віддати серце й душу, – все для сина.
Молитися, чекати і страждати,
Бо це її кровиночка єдина.

(травень 2015)

НАДІЇ САВЧЕНКО

(написано у співавторстві з В. Кость)

Є в світі різні імена
І серед них ім'я – Надія.
Воно прекрасне, як весна
Немов тепло, неначе мрія.

Воно красиве, як кришталь,
Дзвінке і чисте, як для слуху.
І водночас – тверде, як сталь,
У ньому – міць і сила духу.

Воно високе, як політ,
Святе й врочисте, як присяга.
Жіноча мудрість юних літ,
Велика мужність і відвага.

Всі риси ці тобі дала,
Рідненька мати й Україна.
І жодна нечисть не змогла,
Тебе поставить на коліна.

Як не старалися кати,
Тебе облити різним брудом,
Та не змогли перемогти
І світ сприйняв тебе, як чудо.

Ти голодом, і як могла,
Боролась кожної хвилини.
На боротьбу тебе вела
Любов до матінки Вкраїни.

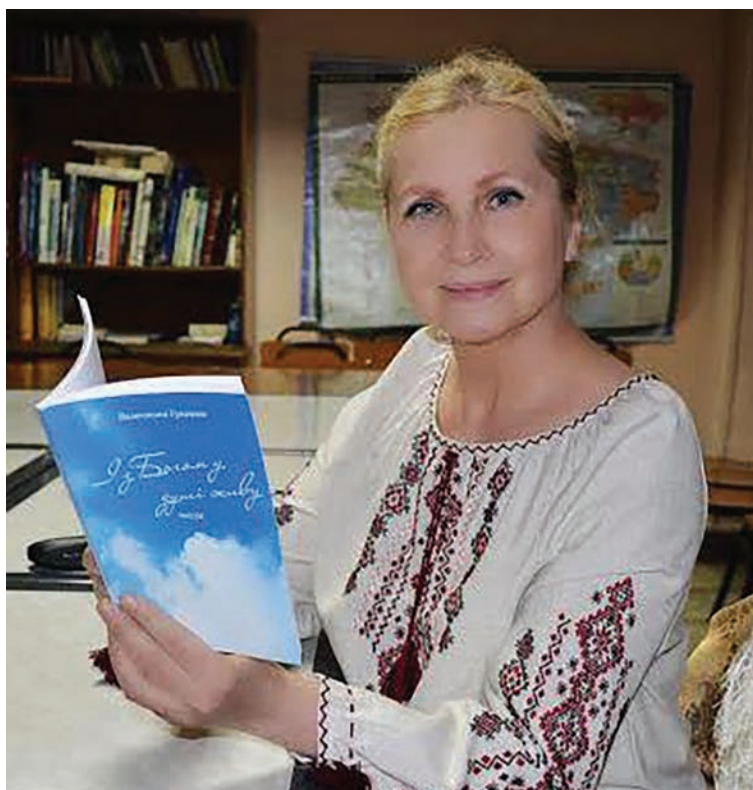
Мати таку дочку, як ти,
Напевно, кожна мати мріє.
Бажаємо перемогти,
І бути вільною, Надіє!

Хай проминають сотні літ
Й доки Україна буде жити, –
Буде вона і цілий світ
Ім'я твоє благословити.

Вірність присязі, дух твердий
Дала ти приклад всій країні.
Таких вже не перемогти –
Навіки Слава Героїні!!!

(травень 2015)

Валентина Гуменюк

*Бог дає нам життя для того,
Щоб у душах Любов могла жити!
В. Гуменюк*

Народилася я в містечку Ланівці, на Тернопільщині. За освітою – економіст, закінчила в 1980 році тодішній Тернопільський фінансово-економічний інститут. Працювала в науково-дослідному секторі даного вишу, в обласних планових органах, в комерційних структурах. З 1999 року проживаю в Іспанії. Тут, в м. Мадриді, ініціювала створення творчого поетичного осередку.

В слово закохана ще змолоду. Люблю писати вірші для дітей, маленькі оповідання для дорослих, проте в творчому доробку переважає духовна, громадянська та філософська поезія.

В 2014 році вийшла з друку перша збірка «І з Богом у душі живу». В ній два цикли віршів – «Слово і душа» і «Мій майдан». Це практично дві книжечки в одній, написані в формі щоденника, з власними ілюстраціями (м. Тернопіль).

В 2015 році – літературний альманах «Мати» (м. Хмельницький) та літературний альманах «Дух землі» (м. Хмельницький).

Пишу також і російською.

«Споконвіку було Слово, а Слово в Бога було,
І Бог було Слово».

(Євангелія від св. Івана: 1,1)

Господь обдарував людей словом, можливістю спілкуватися, писати, читати. Особисто мені довподобило філософська поезія. Зачарована рубаятами Омара Хайяма, хайку Мацуо Басьо. Небайдуха до творчості Володимира Висоцького, Ліни Костенко. Неперевершеним учителем залишається Великий Тарас. Проте життя моє повністю змінилося після вивчення Святого Письма. Я закохалася в Слово Господнє. Сповнилася великої любові до Творця. Героїнею моїх творів стала Душа, як дрібка Всевишнього в кожному з нас.

Віршами намагаюся допомогти людям розібратися в самих собі, дослухатися власної душі, пізнати Істину. Це допо-

може збагатити життя, наповнити новим змістом, новими почуттями і талантами.

Мої вірші написані любов'ю, що переповнює мене, любов'ю до людей, до Неньки України. Душа рветься від болю за страждання, які випали на долю Краю, тому й вірші мої часто плачуть... А ще, – в них досвід прожитого і нелегкий шлях до пізнання Всевишнього.

Тільки Істина та Велика Любов зможуть врятувати цей світ.

ГОРИТЬ СВІЧА

Горить свіча:
Стікає віск роками...
Запалена колись батьками,
Горить і догорає...

В потоках воску
Плавляться гріхи, кохання...
Сутність чиясь щезає...
Початок і кінець...

Лише Господь все знає.

(11 лютого 2015)

ТАРАС ЖИВЕ МІЖ НАС

Був кріпаком і вистраждав в неволі –
Гіркі роки втекли в чужім краю...
Писав, молив для України долі –
Любив Тарас її, стражденную.

Зумів піднятись з темряви сліпої,
Пророком став, борцем за рідний край.
Оспівував красу – хвилі Дніпрові,
Сади вишневі та зелений гай.

Благав він Україну всіх любити,
Козацьку волю завжди берегти.
Співучу мову – як без неї жити?!
Болем гірким кричать віршів рядки...

І з москалями теж нам не ведеться,
Постійно хочуть обдурити всіх.
Від плачу Катерина вже сміється,
Віки минули – стерли в порох гріх...

«Кобзар» читаю й серце рве уява
З написаного два віки тому...
Тепер я розумію в чому справа:
Тарас – між нами, Він – у кожному!

Летять в майбутнє вірші Кобзареві,
Любові сповнені, болю й надій...
І заповіт, щоб покоління нові
Жили в краю своїх здійснених мрій.

Щоб мудрими були у житті цьому,
Щоб не цурались рідне берегти,
А також, щоб навчалися чужому –
В правді й любові люди всі – брати!

Прославив Україну й прославляє,
Народ єднає, міцнить дух Кобзар.
Безсмертні вірші світ увесь читає!
Світла душа його – Господній дар!

(9 січня 2015)

НЕ СПИТЬ МОСКАЛЬ

Не спить москаль –
Вкраїна сниться...
В ній усе родить і рясниться:
Ланами золота пшениця,
Річки, моря і гори є.
Та ще й дівчата чорноброві!
Рве серце заздрість москалеві –
Чому Господь тим все дає?
Ще й у Європі хочуть жити?!
Москаль не в змозі це стерпіти...

Не спить москаль –
Готує танки,
Вояк в намети заганяє.
А в голові у нього – «каша»,
Кожен день плани він міняє:
Землі краде, людей вбиває,
На світ війною він іде...
Що витворить –

Ніхто не знає...
Як же спинити буйство це?

В самого мізки не працюють,
В уяві хворій – він вже цар.
Ядерні кнопки все цілує –
Безсмертя власного аксесуар...

Хіба ж не дурень?
Подивіться,
Вже втратив клепку!
А як же Бог?
Здається, Бога не боїться, –
Зі злим обрав собі дорогу.
І підписався він за всіх,
За весь народ, за всю Росію...
Такий тихенький підлий шпик
Придумав собі роль «месії»...
Всевишній Боже, заступись
За вільний Край наш й народ гідний!
Нехай прозріють москалі!
Нехай усім їм буде соромно!
Нехай шанують все своє
Дітей своїх хай не вбивають!
Бо, лише хто добро несе, –
У своїм краю добро й має!
Всевишній Боже,
Світ від зла спаси!

(серпень 2014)

ЗИМА В МАДРИДІ

Зима в Мадриді: сухий лист
Знайомо пахне лугом в сні.
Цілує сонечко квітки
«Братки», як в рідній Україні.

Безхмарне небо голубе,
Повітря хмільне в чужім краю,
Літають мирно голуби –
Не всюди в нас уже літають.

Війна... Так боляче мені
Чекати миру насолоди.
Коли уже кінець війні,
Нарешті усі дійдуть згоди?

Всміхнуться знову діточки,
Налякані від мін і «Градів».
Підуть у школи та садки,
(У війни не захочуть й гратись).

Засіють миром всі поля,
Звільниться Ненька від заліза.
Запахне збіжжям знов земля,
Пташина защебече в лісі.

Вояк обійме всіх близьких:
Дружину, сина... Не гвинтівку.
Збудує дім, навіть у снах
Забуде про війну й криївку.

Кровлять і тріскають серця
Простих людей за Україну.
Багатих тішить війна ця...
Невже всьому немає спину?

Найкращі гинуть за свій край,
Фарбуючи все в колір крові.
Чому за наш «маленький рай»
Дістали стільки нелюбові?..

Заграбую листки сухі,
Думки рояться: що робити?
Краде вітер сльозу мені...
Тримаймось, треба далі жити.

Відводжу погляд від квіток,
«Братків», як в моїм ріднім краю.
Покладе хтось їх у вінок
Коханим... їй... Йому... не знаю...

Вклоняюсь, любі , вам усім,
Вояки мужні й волонтери,
Несете ви надію в дім,
Відчинені вам всюди двері.
(грудень 2014)

ЯБЛУНЯ

П'є соки землі, щоб цвітом буяти,
Щоб весну вітати в дивній красі,
Плідна, розложиста яблуня-мати,
Були врожайними роки усі.

Враз затягнулося небо залізом,
В мир увірвалася страшна війна...
Танки, гармати та «Гради» за лісом, –
Не поспішає всміхатись весна...

Яблуня сумно, з осколками в кроні,
Наче у серці, стоїть, як мара...
Чорна й зболена – в обійстя долоні,
Іншого місця живого нема...

Усе зруйнувало лихо прокляте,
Забруднені руки вбили життя.
Стояче повітря свинцем наляте,
Здається, померло тут каяття...

Яблуня, свідок єдиний, страждає, –
Горда, скалічена, та ще жива...
Кров'ю фарбовані соки вбирає
Лиш у надії, що прийде весна.

Прийде весна, і рясними дощами
Землю оновить, розчинивши біль.
Цвітом вбере і запилить бджолами,
Мирно плодити – ось яблуні ціль!

(4 березня 2015)

БІЛЬ

Шматує груди тупий біль,
Вбиває все живе довкола...
Конем прирученим поспіль
Біжу, як в цирку, все по колу.

Життя шмагає батою, –
Зійти вже з колії невільно...
Сама в упряжу стрімголов
Впряглася сліпо, божевільно.

Здається, вистраждати все –
Забракне розуму й уміння...
Боронить мене Бог лише –
Душі дає святе терпіння.

(2000 рік)

ТАКЕ ЖИТТЯ

Живемо, тремось, спина-в-спину,
Не знаємо нічого про людину:
Ні про сусіда чи сусідку,
Часом, і про свою «лебідку»...

Не знаємо, що носить в серці,
Не знаємо, що на душі...
Невже, виною прикрощі, –
Недбало згублені життя ключі?..

(9 травня 2014)

НАДІЯ З НАДІЄЮ

(Присвячено Надії П.)

Вже давно вона в чужині...
Бог і церква – єдина втіха.
Зваба – праця, лиш гроші ті
Все частіше ідуть на ліки.

Дні важкі та з сумом свята,
Ріки сліз подушка вбирає...
Українки Наді душа
І все стерпить, і всіх прощає.

Доля діток – в її руках,
Тішить душу внуча маленьке.
Небом – лиш надія в очах ,
Для Надії – єдина ненька.

Віру, силу Господь дає
Заробити їй копійчину.
Жінка краще все віддає
Дітям, родичам в Україну.

В праці та у молитвах дні –
В тілі смирнім душа зростає.
Чиста, дивна краса її –
Бог покірних усіх кохає.

У Надії зріла душа:
Ніжна, щира, вміє кохати.
В ній – країна наша жива!
Українських душ не здолати!

(16 січня 2015)

ЗОРЕПАД

Серпневий дивний зорепад
Розпалює душі жадання.
Безмежності зірковий дощ –
Спішу задумати бажання...

Попрошу всім народам мир,
Рідненькій ненці Україні.
Знайдися, гідний поводир –
Протистоять нечистій силі!

Молюся щиро в небеса, –
Зірковий дощ мене вражає...
Господнє – звершена краса!
Всевишній любить всіх й вітає.

Він споглядає із небес
Смутно чи радісно за світом.
Нас воскресить – як Сам воскрес!
Від Господа – Любов і Світло!

Рветься душа у рідний Край,
Мрію з близькими поєднатись.
Збудуєм в Україні рай –
Лише б у Правді об'єднатись!

Летить серпневий зорепад –
Із Всесвіту палке вітання.
Не озираючись назад,
Загадую святе бажання!

(серпень 2015)

НЕСИ МЕНЕ УВИСЬ

Я підіймаюсь догори,
Злітаючи у синь небесну.
Неси мене, увись неси,
Закохану і безтілесну!

Не затуляй мені уста!
Душа стривожена радіє.
Летить кометою зоря,
Бавиться Всесвіт і шаліє.

Приємний лоскіт у плечах –
Хмаринки причепили крила.
Виграють дивно на сурмах
Ангелики! Я зацімліла...

Яка краса у тих висот!
Безмежне щастя – так літати!
Який привітний тут народ
Живе, бо в небі – не вмирати!

Водило мною почуття
Безсмертної душі святої.
Втратилось зовсім відчуття
Залежності, колись, земної.

Летіла над світами я,
Неслася – як богиня часу!
Далеко десть була земля,
Повна гріхів минулих наших...

(17 вересня 2015)

МАТИ

Руки спрацьовані, в жилах,
Губи німі, – сина поховала.
Пасмом зрадливим сивина,
Чорна хустина покривала.

Сплакані очі вже без сліз,
Зранене серце... Та хто бачить?...
Хатка розбита, як той віз,
Що лише контуром маячить.

Хотів синочок підтягти,
Підняти... Завести родину...
За Україну полягти
Довелось сину... Де ти, сину?..

Було й по-іншому колись:
Краса, сорочка вишивана
І стан гнучкий, п'янкі вуста...
Тепер в душі зіяє рана.

Зламалось все на цій землі –
Уклади людські не від Бога.
Дітей хоронять матері...
Хто ж поховає цю небогу?

Хустину чорну поправля,
Все підпихає те волосся.
Здається, не стражда вона,
Та в душу глянь... Тобі здалося.

(18 квітня 2015)

НАРОДЕ, ЧОМУ?

Народе, мужній мій народе,
Звитягу й честь несеш віки.
Чому ж тоді, любий народе,
На твоїм тілі чиряки?

Чому в ріці святої крові
Купаються руді щурі?
Забули вже як із Майдану
У клятвах догори повзли...

Їхні слова шкарлуп не варті,
Обіцянки – порожній дзвін.
Вони в нечистого на варті.
Народе, ти не розгледів...

І не побачив, що корита
Ті золоті – мільйони в день...
Давно могли війну спинити,
Урятувати всіх дітей.

Тільки для чого рятувати?
Найкращий бізнес – на крові.
Далеко десть їм бідна мати
І син, скалічений в війні.

Напилися достатньо крові!
Зрада Майдану – не пуста!
Треба звільнитись нам від гною!
На смерть стояли не за те!..

(10липня2015)

ЛЕГІОНИ

Збирає в легіони всіх Господь,
Тих, хто загинув за Правду Єдину:
Полеглих в війнах з небесних сотень,
Тих, хто життя віддав за Україну.

Повстануть кращі на війну зі злом,
Велика сила душ небесно - чистих.
Здолати сатану Світлом, Добром
Благословляє і Сама Пречиста.

Не плач за сином, бо не згинув він,
Він з ангелами Світла в легіоні.
Знову на землю твій ступає син,
Щоб врятувати світ, що у полоні .

Всевишній його ще тоді обрав,
Коли забрав життя земне в розквіті.
Життя небесне сину дарував,
Тепер він – воїн у Господнім Світлі.

Недовго вже чекати на вінець,
Закінчилось терпіння, сказать мушу.
Дістанеться квиток в один кінець –
Спасеться, лише хто плекає душу.

В століття нове ввійдем без границь,
Без олігархів, світових тиранів.
Не буде зброї, навіть і рушниць,
Не буде зла, смертей, убивств, обманів.

Світ очиститься, тільки згине люд,
Хто душі свої вже продав до пекла.
Жити в любові й правді нині – труд,
То путь єдиний, щоб душа не вмерла.

Горить у небі вже Стражденний Хрест,
Сторіч приви́дом корабель блукає...
Та й на Майдані був Господній Перст,
Біда, що влада із нечистим грає...

Любіть, моліться, лиш добро чиніть,
Допомагайте Господу творити.
Шануйте душі й діточок учіть:
Для життя вічного – у правді жити.

(22 червня 2015)

ОЙ МАТУСЮ, СЕРЦЕ КРАЄ...

(сумна співанка)

Ой матусю, серце крає:
Де наше село?
Стало гірше жити в краї,
Гірше, ніж було.

Хлопців на війну забрали
В нашому селі.
Каліками вони стали,
Сотні вже в землі...

Сиротами діти ходять,
А там – «нагорі»

Грошолюби верховодять,
Кожен день балі.

Продалися і карають -
За що такий гріх?
З крові гроші добувають...
Народ вибрав їх.

І немає у них серця,
Немає душі!
Як же легко народ вірить
В обіцянки всі.

Скільки можна наступати
На граблини ті?
П'ять століть живем під катом
В постійній борні.

Мамцю моя, Боже Святий,
Де терпіння брати?
Як тих чиряків позбутись,
Щоб чистими стати?..

Україну як підняти,
Щоб в любові все?
Щоб нікому не брехати,
Щоб не красти вже?

І позбутися цинізму
Засланців чужих.
Дай нам, Боже, оптимізму,
Борони своїх!

Ненависні убивають...
Де гідність людська?
Кров'ю землю поливають,
Нищать козака.

Ми – в молитвах на колінах,
Бо душі живі:
Спасе, спаси Україну
Від смерті й крові!

Ой матусю, моя нене,
Надія одна –
Лише Бог нам допоможе!
Не гасне вона!

(12липня 2015)

ЛЕЛЕКИ В ЧУЖІМ КРАЮ

Ой лелеки в чужім краю,
В чужім теплім краю,
Розкажіть мені, лелеки,
Звідкіль прилітаєте?
Може з дому, де матуся
Та дитя – кровинка,
А чи з краю, де немає
У мене родини?

Ой лелеки-лелеченьки,
З вами я гадаю,
А ви лише мовчите –
Тяжко вам теж, знаю.

Залишаєте ви край
Й летите далеко
Лиш родинами у вирій –
Навстріч небезпекам.

Ой лелеки-пташенята,
Ви разом з батьками.
Мої ж діти виростають –
Нема поруч мами.
Крилами б їх затулить,
Небо прихилити,
Та не в змозі з чужини...
Мусять самі жити.

Ой лелеки – вірні птахи,
Як ніжно ви в парі...
В Україні залишили
Ми жіночі чари.
А в чужині – тяжка праця,
Треба заробляти:
І на хліб, і на науку,
І щоб Край підняти.

Ой лелеки дорогенькі,
Бог вам дав мовчати.
Бачили ви чужі долі –
Від яких ридати.
Повернетесь в Україну
До рідної хати,
Принесете добру вістку –
Не смутніла б мати.

Ой лелеки-лелечата,
Я ожила з вами –
Заплелася моя мрія
Живими нитками.
Як зберетесь у дорогу –
Майте міцні крила.
Несіть любов в Україну –
Неньку нашу милу.

Ой лелеки терпеливі,
З вами я радію.
Зародили ви в мені
Велику надію.
Наберуся знову сил,
Правди і Любові.
В Україну повернуся –
Вам даю я слово!

(1 жовтня 2015)

ПРИРОДА І ЛЮБОВ

Жниувала бешкетливо,
Виплітала в нивах диво:
«Калачі» і «марципани»,
Наче зачіска у панни.
Колосками золотила –
Землі сукню нову шила
І вінок плела із маків,
Вони завжди поміж злаків.
Вітерцем все розчесала,
Гребінця такого мала.

Вкрила хмарою-плащем,
Окропила світ дощем.
Сонцем ніжила та гріла,
Ще й веселку запалила.
Завела пісню пташину,
Що неслася за вершину.
А та пісня про родину,
Про любов і Україну!

(жовтень 2015)

ДУША ЯК ПТАХ

Душа, як птах, – то голубом летить,
То журавлем, – якщо далеко в вирій.
Як птах, живе у клітці, коли спить,
Як птах, літає вільно, – бо є крила.

Душа, як пісня, глас її бринить,
Як струни скрипки, як повітря, море.
Коли ж вона до Господа злетить –
Вже заспіває у Небеснім хорі.

Душа, як птах, життя її – політ,
Потрібно цю маленьку шанувати.
І не рубати крила впродовж літ, –
Душі для щастя треба політати.

(15 серпня 2015)

Анна Дудич

*Нас доля попровадила світами,
Дорогами розлук і ностальгій.
І пліч-о-пліч на тих дорогах з нами –
Любов і віра, й вогники надій.*

А. Дудич

Анна Дудич народилася 8 жовтня 1960 року в селі Гірське, Миколаївського району, Львівської області, в селянській родині. Закінчила середню школу. Двічі поступала до вузу, але невдало. І на тому її навчальна кар'єра закінчилася.

Працювала п'ятнадцять років на Львівському виробничому об'єднанні «Полярон». «Познайомилася там з дуже багатьма людьми, – розповідає Аня. – І саме там життя багато чого мене навчило. А головне: дало поштовх до роздумів, які часто надихають на поезію». Однак, бажання творити вірші з'явилося в неї значно раніше, ще в шкільні роки. Писала, але нікому не показувала, вважаючи написане своїм особистим.

Кожному поетові притаманна своя особлива манера написання віршів. Як народжується поезія в Ані? «Перед усім, – я люблю думати, – ділиться вона. – А коли я думаю, то «входжу в роль». Комуś це здається дивним, а мені – цікаво». Вона вважає, що в Іспанії до неї прийшло «друге дихання». Життя, як мовиться, повернулося іншим боком, висвітливши нові грані. Поштовх до написання поезії дало пізнання проблем життя наших заробітчан, особливо розповіді жінок і дівчат про їхню нелегку заробітчанську долю. І, звичайно, ностальгія за батьками, за дітьми, за рідною землею.

МОЯ ВКРАЇНО

Моя Вкраїно, земленько моя!
Моя красуне, вродо незрівнянна!
З чужини думкою до Тебе лину я
Серед зими і в теплі дні весняні.

Замріяно вдивляюсь в далечінь,
Та бачу лиш одну безмежну даль.
І наді мною – неба голубінь,
Що навіває спогади й печаль.

В тих спогадах купаюся щоночі,
Я мрію про світанки чарівні,
Бо так до неї пригорнутись хочу,
До України, до коханої землі.

Обняти синь ланів її безмежних
І заблудитися в дорогах польових,
Безсило впасти у хлібах полеглих,
Від колосків сп'яніти золотих.

І босоніж пройтися по покосах,
Вдихнути запах соковитих трав.
А рано-вранці вмитись в чистих росах
Й завмерти від світанкових заграєв.

Ожити знову і набратись сили
З води джерельної і голубих льонів,
Від матінки-землі й туманів сивих,
Від українських золотих хлібів.

І жайворонком вознестись до неба
У ніжну та безмежну ту блакить.
Вже щастя більшого мені не треба, –
Лиш в Україну повернутись й там спочить!

БАЛАДА ПРО ЛЕЛЕЧУ ВІРНІСТЬ

Був собі колись один лелека,
Одиноко в небесах кружляв.
І в одну із весен тих далеких
Він лелеку ніжно покохав.

Розцвіла любов в лелечім серці,
Забриніла радісно струна.
І кохались ніжно край озерця:
Він – лелека, й в парі з ним – вона.

Час спливав, неначе бурні ріки,
Проминали весни знов і знов.
Вже в лелеків народились діти,
Ще сильніше розцвіла любов.

Та якось, гуляючи у полі,
Як ронивсь додолу маків цвіт,
Зле пожартувала з ними доля –
Відійшла лелека в інший світ.

Довго сумував, тужив лелека,
Час йому вже й скроні посріблив.
Іншу віднайти любов лелечу
Красень-легінь так і не зумів.

Вірність він зберіг одній-єдиній,
Тій, що завжди поруч з нею йшов,
І у веснах, осенях та зимах,
В їхніх дітях він зберіг любов.

ВАЖКІ ДОРОГИ

Нас доля попровадила світами,
Дорогами розлук і ностальгій.
І пліч-о-пліч на тих дорогах з нами –
Любов і віра, й вогники надій.

Блукаємо по землях Дон Кіхота,
В краях турецьких, землях Пікассо,
По Греції – у пошуках роботи,
І ще, Бог зна, куди нас занесло.

Кружля нас доля, мов листки осінні
І колись верне нас на «круги своя».
Шукаєм щастя на землі чужинній,
Та все ж миліша нам своя земля.

Та я не плачу, не жаліюся нікому,
Дорогу ту я вибрала сама.
Лиш дуже-дуже хочеться додому,
І на душі моїй чомусь зима.

Та кригу ту розтоплять стиглі вишні,
Колись садив їх батько навесні,
Що ронять цвіт додолу ніжний, пишний, –
Його я часто бачу уві сні.

Й повернуться круті мої дороги
До стежечки, що в'ється від воріт,
Де починалися ті болі та тривоги,
Що попровадили мене у білий світ.

ВЕЛИКДЕНЬ НА ЧУЖИНІ

Ось і знов повернулись лелеки
І пахучий бузок вже розцвів.
Знов святкуєм Великдень далеко,
В самотині, – без наших родин.

Рідна хата в святковому вбранні,
Пахне свіжістю маминих страв.
І звістила вже зіронька рання –
На Україні Великдень настав!

Кличуть дзвони прадавні до храму,
Величати піснями Христа.
Й вознести до небес Його Славу,
Не на многі, – на вічні літа.

Вже зібралась родина до столу
Скуштувати освячених страв.
Звівши погляд і руки угору,
Любий батько з молитви почав.

І сплкнула зажурена мати,
І зронила сльозу вся сім'я,
Бо бракує до їхньої хати
Ще когось, хто в чужині блука.

Та нехай не сумує родина,
Хай радіє прийдешній весні.
Хай воскресне з Христом Україна
Й не дрімає у довгому сні!

Тож кріпімось і ми, мої друзі,
Відженімо від серця печаль.
Пісня Слави Христу в нашім крузі
Хай дзвенить, немов чистий кришталь!

Хай підхопить її буйний вітер,
До України несе, до небес.
Тож кріпімось і будем радіти
Божій Славі, – Христос бо ж воскрес!

ГІТАРА В МАДРИДІ

Заграла гітара, заплакала сумно,
Зронила зі струн тиху думу-печаль.
Заграла так ніжно, здалося, що струн тих
Торкнувсь молодий синьоокий скрипаль.

Приспів:

Чи квітнуть сади черешневії,
Чи ніжать їх ночі травневії?
В Мадридi сумує гітара,
Сумує, ридає без пари.

Їй сниться ночами червона калина,
Грайливі світанки, грибові дощі.
І сниться їй рідна земля – Україна,
Мов спалах калини, той спомин душі.

МАМІ

На встелених дорогах рушниками
Ті нерозлучні кольори оба.
Червоний – то любов моєї мами,
А чорний – то матусина журба.

Коли пливуть тумани над ланами,
Чи стелиться дорога в синю даль,
Встріча мене любов моєї мами
І проводить в путь її печаль.

Моя матусю, рідна моя нене,
Низенько до землі я Вам вклонюсь
За те, що завжди молитесь за мене, –
Ваші молитви мене завжди бережуть.

Тож не журіться, сива моя нене,
Зітріть з лиця і смуток, і печаль.
Ваша любов, що вишили для мене,
Хай ластівкою лине в чужий край!

Та сплине час за буйними вітрами,
До дому свого повернуся знов.
Зітру той чорний колір з серця мами,
Червоним кольором їй вишию любов!

(8 березня 2001)

ЖУРАВЛІ

Летять у вирій журавлі,
У синю даль, безмежну даль.
І з висоти кричать: «Курли!..»
То – їх журба, то – їх печаль.

Летять за синій океан,
Щоб спокій там знайти на мить.
Летять, не знаючи, що там,
Тож серце мліє та болить.

Що їх чека в далечині,
Що вготував чужинський край?
Можливо, зможуть журавлі
Там залишить свою печаль.

Не падає там білий сніг
І не цвіте калини кущ.
Зігріє сонце крила їх,
Та не зігріє їхніх душ.

Їм дивні снитимуться сни:
Зелений ліс, квітучий сад.
Вони чекатимуть весни,
Щоб повернутися назад.

КОЛИ РОЗЛУЧАЮТЬСЯ ДВОЄ

Так сумно, коли розлучаються двоє –
Усе навкруги замовка.
Лиш місяць-коханець, мов човен у морі,
По синьому небу блука.

Ще довго блукатиме він самотньо, –
Багато в розлуки ночей...
І, звівши свій погляд до неба високо,
Скотилися сльози з очей.

І руки сплелися – долоня в долоні,
І б'ються серця в унісон.
І дивляться очі у очі бездонні:
«Мій Боже! Можливо, це сон?»

Заплакані верби в задумі урочій
Їм віттям гойдають: «У добру вам путь!»
А серденько серденьку ніжно шепоче:
«Коханий! Кохана! Мене не забудь!»

Можливо, зимові страшні сніговії
Кохання стежки заметуть.
Ми серденька наші любов'ю зігрієм:
«Коханий! Кохана! Мене не забудь!»

А там, десь за обрієм, за небокраєм
Весняні громи загудуть.
Полине відлунням з далекого краю:
«Коханий! Кохана! Мене не забудь!»

МАТЕРЯМ

Чудо-травень цвіте у красі
І чарує п'яним ароматом.
Вже виблискують трави в росі –
То прийшло до нас мамине свято.

Хтось дарує чарівні квітки,
Хтось дарує «пихаті» букети,
Хтось в світи посилає думки
Й кличе: «Мамо, матусенько! Де ти?

Повертайся у рідні краї,
До родини, до рідної хати.
Вже співають у нас солов'ї,
Вже зозулі почали кувати...».

Матері, ви мої матері,
По світах розкидала нас доля.
Доглядаючи сім'ї чужі,
Ми свої залишили без долі.

Дорогі ви мої матері,
Сивочолі кохані бабусі!
Повертаймося в сім'ї свої,
Вже стомились в світах наші душі!

МОЇ КАШТАНИ

Мої чарівні та завітчані каштани
В медовий і рожево-білий цвіт.
Я знов приходжу на розмову з вами,
Як в тихі вечори дівочих літ.

Ви стоїте у задумі урочій,
Запалених яскравих, ніжних свіч.
І знову, вкотре, під покровом ночі
Стрічаємось ми з вами віч-на-віч.

Ділила з вами я свої печалі,
Хвилини смутку, радощів, жалів.
І разом з вами із незнаних далей
Весною зустрічала журавлів.

Тут вперше стріла я своє кохання,
Ви цвіт ронили, наче водоспад.
Щасливі, ми кохалися до рання,
Нас зачаровував небесний зорепад.

Здалека лине ніжний звук гітари,
П'янить він душу, мов чарівний аромат.
Та інші вже кохаються тут пари,
Як ми тоді, ще двадцять літ назад.

Мої чарівні та завітчані каштани
В медовий і рожево-білий цвіт,
Я повертаюсь на розмову з вами,
Та старшою уже... на цілих двадцять літ.

ОСІНЬ

Стиглі трави лягли у покоси,
Вже настала пора для отав.
Знову осінь у гості нас просить
Кольорами багряних заграє.

Не проси мене, осене, в гості,
У свій храм розмаїтих прикрас.
Щиро я тебе, любонько, прошу:
Ти не клич-бо мене, – ще не час.

Ти не клич мене, осене, в гості,
Не тривож, хай душа не болить,
Бо і скроні мої, і волосся
Ти ще встигнеш мені посріблить.

Дай ще трохи побути із літом
І надихатись запахом трав.
Милуватися липовим цвітом
І світанками дивних заграє.

А тоді, коли грона калини
Зодягнуться у білі сніги,
У одному з ключів журавлиних
Я до тебе прийду назавжди.

РОЗДУМИ

Знаходжусь я в чужому краю
І думи просяться сумні.
Чого я тут? Чого? – Не знаю!
Навіщо все оте мені?

Чого загнала мене доля
В таку далеку чужину?

Де воля – тяжкая неволя,
А радість – сум тяжкий. Чому?

Чом не радію сонцю, небу,
Чарівним квітам запашним?
Здається, більшого не треба
Для щастя, в тім краю чужім.

Та ті красоти – незрівнянні
З красою рідної землі,
Де перші проліски весняні
Звіщають благу вість весни.

Де в піднебессі ллється ніжно
Дзвінкого жайворонка спів
Й струмок доповнює цю пісню,
Ще з нерозтанулих снігів.

Десь там, у рідній Україні
Буяє, пахне вже весна.
І повернувся лелека нині
До свого рідного гнізда.

За ним потягнуться додому
З країв тих дальніх журавлі,
Лиш я, вгамовуючи втому,
Лишаюсь на чужій землі.

(7 березня 2001)

ТУГА

Безсонними і довгими ночами
Тривожить туга серденько моє:
За тим, що залишилося за нами,
За тим, що маю і що зараз є.

Стужилась я за гілкою калини,
Що одинокою в саду росте,
За буйним ніжним цвітом черемшини,
Що всіх п'янить, коли вона цвіте.

За вербами, що плачуть над ставками,
І в них купають коси чарівні,
За маминими теплими словами
Й очима, що всміхаються мені.

За батьківською мудрістю стужилась,
Що зморшками видніє на чолі,
За образами, що до них молилась
Щоранку і щоночі, при зорі.

І за селом, єдиним і далеким,
Де в щасті розцвіли літа мої,
Де в гнізда повертаються лелеки
І п'ють з криниці воду журавлі.

Там залишила на випробування долі,
В самотній хаті, в смутку та журбі,
Дві донечки, мов дві струнки тополі,
Що вже відчули смак розлуки у житті.

Та хай тривожить, глodge серце втома,
Та муці тій ніяк я не скорюсь,
Бо знаю, що мене чекають вдома, —
В мій край лелечий я назавжди повернусь.

(2 березня 2001)

Микола Душенко

Коли б ми спасали власні душі, то були б щирими і душевними. І породжували б духовність і простоту людських взаємин. Адже Добро – зберігає Віки, у Духовності твориться і плодиться.

Але, нажаль, більшість із нас: у тому числі і я, також, залежні від власної метушні...

М. Душенко

Народився 1957 року. Технік-будівельник та філолог за освітою. Виховувався в селі Альоніно (нині Оленинське) Охтирського району, що на Сумщині (Слобожанщина). З 16-ти років продовжив своє формування і світостановлення по життю в м. Києві.

В Іспанії з 2003 року, працює садівником (хардінеро).

У творчому поетичному доробку має авторські віршові видання українською та російською мовами: «Я однажды был Богом посеян...», «Сіль землі», «О любви и печали или Дыхание души питает плоть мою», «Сім'Я» - для домашнього читання, власне, для онуків. Микола наголошує, що народився в любові: «Велике щастя народитися в любові! Ти тоді – незрівнянний, легкокрилий, небесний, мирний, світ Бога блаженний. Най, най, най... І все в тобі – так і грає, звеселяє і тремтить, ніби ти зібрався прожити в світі життя, якому ніколи не буде ні кінця, ні краю...»

КОЛЕГАМ ПО ЖИТТЮ

«Життя прожить – не поле перейти» –
«Народна мудрість скаже, як зав'яже».
І пишемо у Небо ми листи,
Під приводом думок й сердечних вражень.

З нас, кожен: поліглот мирських пізнань,
З «турботою про себе», – прагне вражень.
У понатопаній уже дорозі знань
Будує частокіл, де вклав свій сажень.

Натомість, нехтуєм душею – і в Раю
Не дочекаються повернення Основи,

Що у дитинстві, бавлячись в гаю,
Училась рідної української мови.

Де Перший крок – надія берегла.
У Пізнаннях: томила і навчала...
Де пошук вільний – Стежку стерегла!
Де Мудрість стан душі оберігала.

Той перший крок – Надія, що бджола:
Із квіточки на квіточку, в пелюстці –
Нектаром мамі серце сповила,
Сльозою радості залишилась на хустці...

«Життя прожить – не поле перейти» –
«Народна мудрість скаже, як зав'яже».
До Бога шлях – це саме шлях Мети,
Отам, Він нам плоди трудів покаже...

Вже осінь по душі стриже роки,
Та в серці залишається стежина,
Що лине розміром цеї строки:
...І мамина сльоза, мов горошина.

УСІМ, КОГО ПАМ'ЯТАЮ І ЛЮБЛЮ

«Я тут, всім серцем – разом з Вами,
Мій Час чарівно, мило так сплива,
Не передати відчуття словами:
– Я Вас люблю! – це всі мої слова».

СЛОБОЖАНЩИНІ

Я народився і виріс на Слобожанщині. Саме звідси – з цього краю і лине пісня-доля душі моєї. Широтою степів і лу-гів тамтешніх малює уяви думок моїх золотистим кольором пшениці і ячменю, вівса та проса, медовим подихом квіту-чої в небо гречки і блакиттям синьоогок льону, бездонним просторовим піднебессям, що плине понад плантаціями цу-крових буряків, кукурудзи і соняхів, зелених квітучих луків, рік і ставків, що виблискують неповторним ландшафтом на сонці поміж долин і узгір'їв Охтирщини. Плодючістю землі Сумської, старанністю рук трудівничих, незалежністю Духа людського і вивіреною суворістю доброти – усім цим «сло-божанським колоритом», вихований я земляками в душі тру-дівничім, – несу в собі низку вірувань і сподівань дитячих, які, дякуючи Богу, залишаються в мені незмінними і колис-ковими у безмірному хаосі буття та вивіреності Часу.

Людська думка – це крапелька у Світовому Океані Ві-чності. Але вона неодмінна в рості душі, у самовдоскона-ленні, у вирішенні еволюційних процесів матеріального і духовного світів людини, Всесвіту...

«І щоб там не було, – писав наш відомий земляк Анато-лій Мокренко, – береш дітей на руки і з ними далі йдеш, як предок твій ішов – у безкінечний світ... у тебе путь одна», – не нарікати на Власну долю!

*Слобожанщина – це сила любові.
Це пам'яті дух! Незалежності крила!
Це мудрість у серці, у сказанім слові,
У вдячності долі, що вік мене вчила...*

*Стежки в піднебесся, поля неозорі,
Долини і луки, гаї та діброви,
Зірки над Ташанню і Ворскла прозора,
І очі-намиста, і чорнії брови...*

Натруджені руки Матусі моєї,
Що вік із Землею в Труді відходили
І Церква в Олешні з «отцем»-ієреєм,
Колись, ми з ним – Сашею, в школу
Ходили...

Слобожанщина – це Слово і Воля!
Святиня і Міць незбагненної слави!
Українсько-московська «хрещена» доля
Могутньої, вчора ще, «супердержави»?..

УКРАЇНО МОЯ

Україно моя *Мудрочола!*
Не знайти мені краще цих слів:
Я – твій син український, відколи
Наша пам'ять є Пам'ять батьків.

Україно моя *Сивочола!*
Незбагненно, та більшість віків
Виснажали тебе всі довкола,
Узурпуючи мудрість шляхів.

Україно моя *Мужньотіла!*
Твоє серце багряне стина.
Ти, співаючи, завжди хотіла,
Щоб в душі твоїй квітла весна.

Колисанко моя колискова!
І туга материнська коса.
В твою ніжну закохані мову
Сині очі й дівоча краса.

Невмируща моя Україно!
Мій ти хрест, мій батьківський поріг:
Перед Богом стою на колінах
І молюся – за твій оберіг.

УКРАЇНО МОЯ, МОЯ РІДНА ВКРАЇНО!

(З власного шкільного твору)

*«Україно моя, мені в світі нічого не треба,
тільки б голос твій чути і ніжність твою
берегти» (А.С.Малишко)*

При слові Україна, я розумію,
Що тут мій дім, мої батьки,
Рідні, друзі і знайомі.
Тут моя школа, однокласники,
Моє дитинство і майбутнє.
Я вдивляюсь довкола
На оточуючий мене світ:
На людей, на події,
На красу природи
І думка моя єдина –
Це моя Батьківщина!

Оспівана в кобзарських думах
І піснях,
Опоетизована Тарасом Шевченком.
Вона сьогодні,
В розумінні моєї юної душі,
Наче молоденьке деревце
З ніжними тонесенькими пагінцями.
Юним поколінням молодих людей –
Тягнеться до сонячного проміння,
Така ранима і романтична,
Замріяна і самовіддана!

Колись це дерево дасть свої плоди
І буде користь усьому людству.
Тому, найціннішим, що є в моїй Україні –
Це люди, які мають не тільки жити
Не гірше за інших,
А ще й любити свою Батьківщину,
Поважати красу її природи,
Творити на благо свого народу,
На користь собі і людям,
Бути завжди оптимістами.
З радістю нести пісню душі своєї,
Щоб «Козацькому роду –
Та й не було переводу!»

З НАМИ БОГ

(Гімн Перемоги початку ХХІ століття)

«Душу й тіло ми положим
За нашу свободу
І покажем що ми, браття,
Козацького роду»

(ГІМН УКРАЇНИ)

Дух Невмирущий – Слава Героям!
Націю нашу єднає.
Він народився на полі бою,
В юних серцях проростає.
За Нашу землю, за нашу вроду
І за квітучу країну,
За чисте небо, щастя народу –
За нашу Русь-Україну!

Приспів:

Україно, земле моя,
Ранок в небі нам долю вітає:
З нами Бог, українська сім'я,
Слава предків, яка не вмирає.
Україно, Земле моя!
З нами Бог і Небесна держава.
— Боже, ми є частка Твоя,
В ній жива Твоя Вічна Слава!

Дух невмирущий, слава і воля
Націю нашу плекають:
Дух Український й Козацька доля
Всіх нас в державу єднають.
За нашу землю, за світлу долю
І за квітучу надію,
За синє небо, за житнє поле,
За Українську в нас Мрію!

СЛОБОЖАНСЬКИЙ КОЛОРИТ

*(Присвята землякові В.А. Ющенку,
Президентові України – переможцю
«помаранчевої» революції, з надією
на краще майбутнє)*

Серед доріг іспанської держави
Святі вкраїнські помисли мої,
Немов весняні соковиті трави,
Немов пісенні радісні гаї...

Тривожать мені душу і лоскочуть
Сумлінну пам'ять серця і буття:
Я поміж трав, де коники стрекочуть,
Поміж думок, що є моїм життям!

М'яка доріжка, земле колосиста!
Стежина в в поле – в серці навіки.
Любов моя безмежна, промениста,
Як незбагненно прожиті роки...

Сумщино рідна, матінко-Державо!
Я, український хлопчик із села,
До болі в серці прагну тобі слави,
Щоб ти світилась радістю й жила...

Невпинне серце б'ється і тріпоче,
У скронях думка тисне і зверша,
Душа додому прагне, рветься, квокче
Плодами віри й нового вірша...

А в полі – місяць, ген, на видноколі,
Де чорногуз заснув, чекає дня:
Вкраїна-матінка тримає у подолі
Майбутню долю – Мудрість ступиня?!..*
(2004р.)

АЛЬОНІНО

На Шведській могилі кущі розрослися.
На Шведській могилі трава поросла.
Довкіл– неозорі поля розлилися,
Внизу: дивний сон – панорама села.

Я тут виростав, я тут в житі купався.
Я роси спивав з ніжних вранішніх трав.

* ступиня, від слова: ступити, поставити – ступня.
«Чужого ні грама, свого – ні ступиня!» (Народна мудрість)

Мій шлях босоногий в полях цих залисався,
Я звідси дорогу в життя вибирав.

Село моє рідне, близьке і далеке,
З тобою я серцем, хоч сам вдалині:
Ген, в синьому небі курличуть лелеки –
Ти в ясній світанку смієшся мені.

УНІВЕРСАЛЬНЕ ПРИВІТАННЯ ВСІМ УКРАЇНЦЯМ НА ЗЕМЛІ

Шановне панство. Добрі люди!
Нехай Вам щастя, радість будуть
Натхненням Вашим у житті.
І щоб Ви ранок зустрічали,
І день любов'ю лиш квітчали,
Надію мали в Каятті.
Храни, Господь, Ваші родини,
Луги, поля і полонини,
Наш рідний край, цей світ буття.
– Єднаймося разом!
– З Майбуттям!!!

У ПРОМІЖКУ ЧАСУ

У проміжку Часу вбачаєш Диво,
Що поміж думку постає в тобі...
І дивишся на все вже незлобиво,
Бо справді, все дається в боротьбі.
Найперше, в боротьбі з самим собою,
Коли росте і світиться душа,

Коли ідеш до річки й під вербою –
На фоні ночі місяць доверша...

Прозріє Путь – озветься серця Пам'ять
І зір сягне бажаних Верховіть,
І виросте в тобі Наріжний камінь,
Що жив з тобою декілька століть.
Змахнеш рукою піт з чола змарніло,
Прогладиш п'ятірнею сивину:
Ген, в молодість душею закортіло,
Де вперше залишив свою вину...

ПРИГАДАЙМО, БРАТЕ ...

Пригадаймо, брате любий,
Світ дитинства наш малечий:
Ніжно мама приголубить –
Теплі очі, теплий вечір
Нас окутають з тобою,
По голівоньці рукою
Нас поглядять...

За життєвою межею
Залишилась давня казка
І роки, як луг гусят,
Промайнули... і, будь ласка,
Ось і нам вже – «п'ятдесят».

За миттєвою межею
Залишилась давня казка.
Живемо тепер душею,
В ній – наш Світ і Божя ласка...

БОЖА МИЛІСТЬ

Яке ти слово в чужім краї
Згадаєш перше?..
Оглянись!

...Той «зелен-цвіт» в густім розмаї
І небо синє – стрімко ввись
Розкрив обійми шалені,
Сполохав очі немовляти:
- Горнися, крихітко, до нені, –
Тоді сказала йому мати.
До себе ніжно пригорнула,
Притисла міцно до грудей.
Дитина впевненість відчула –
Це був Початок тоді! – Гей,
То було щастям – поклик долі,
Де не прийшлось довго чекати.
Його світ визрів в видноколі,
Який носила в собі Мати!

Там доля світ йому відкрила
І подих той, що не відняти.
Це звідти в нього зараз крила,
Подарувала Рідна мати!

ЛИСТ В УКРАЇНУ

*«Хотіла б я піснею стати у цюю хвилину ясну,
щоб вільно по світу літати, щоб вітер розносив луну»
(Леся Українка)*

У нас дощі, а що там – на Вкраїні?..
Мабуть, сніги лежать в долині, білі.
Ставки блищать в прозорості від криги,
Морозні дні чекають на відлигу.
У нас дощі... Душа чекає зливи
І відкриває заново буття:
То серця сум, а то душі пориви –
Все стимулюють стан мого життя.

ВЕСНЯНИЙ ТРАВЕНЬ

Весняний травень – човен літній.
Його теплом живе усе:
Поля красуються вагітні
І флора фауну пасе.
Все таке ніжно-величаве,
Духм'яно пахне і пливе
У морі хвиль... сміються трави,
Кипить, буя життя нове.
Ген квітка квіточку цілує,
Листочки ніжністю прядуть
І небокрай казки малює,
І літні дні дощем грядуть.

УКРАЇНСЬКИЙ «СМЕРЕЦІ»

Вже осінь літо насварила
Вітрами стужі молодії
І підняла свої вітрила,
Але що їй – зеленій хвої?

Вона стоїть собі роззята –
Весела, радісна, завзята,
Немов пелюстка уві сні...
Її зовуть любов, пісні
І хороводи, що довкола,
Дарують щастя їй, відколи
Вона на світ цей народилась
І надихають її крила
Безмежно вічної краси:

Світанок в небі, блиск роси,
Що розмаїттям в очах плине –
Ще мить і вся вона полине,
Як біла птаха в небеса,
Як Світлий Лик – душі Краса!
І розпростерті в світ долоні
Пульсують мудрістю на скронях,
Рум'янцем щік, кивком брови
І ніжним подихом трави...

ТОБІ

Тебе нема – і світ тюрма!
Єдина думка, невблаганна...
Той світ живий, з нами двома,
До болю щемно притаманний.

Я відчай чую на душі
І поклик серця журавлиний:
Без тебе сумно, і вірші
Уже так радісно не линуть.

Не гріють більше, як колись,
Коли приходилось чекати,
Дивлячись в синю неба вись –
Про тебе мріяти й кохати.

Плекати, вірити й рости
В суцвітті радості і туги,
Щоби всім серцем прорости,
Не боячись добра й наруги.

І просто неба, – зіросинь
Я в серці виплекав ; відзначив
Єдину думку: «Не покинь!»
І був сліпим. Тепер побачив...

Побачив світ тої душі,
Що вміє думати й мовчати,
Що на прості мої вірші
Бажає жити і кохати.

Скажу одне: тебе нема
І відчай холодно лоскоче –
Тебе нема, і світ – тюрма.
А серце так безмежно хоче...

ІЗ ЖИТТЯ ЗАРОБІТЧАН

Батько – синам:

«Дай Вам Бог, мати таких дітей, яких я маю...»
(*Василь Ільків, с. Підпечари на Івано-Франківщині*)

До тебе мовлю я, козаче,
Хоч ти й родивсь в Караганді,
Уже підтоптаний юначе,
Без року дід при бороді...

В чім твоя доля завинила,
Що в душу вклала ремесло,
Що підминає тобі крила
Життя, мов те веретено,
В яким ти варишся, печешся
І долі схвалюєш підхід:
Ти не змиривсь, але й
не пнешся –
Заїхав у Valladolid (Вальядолід).

Ти говориш: «Ні, на заробітки»,
Тебе в світ доля принесла,
Хвалу тобі дорослі дітки
Співають хором із села:
«Будь ласка, ще хоч трішки, тату,
Допоможіть в навчанні нам:
Ми завжди раді Вас вітати,
Повірте нам, – своїм синам!»

І знову, де беруться сили
У ґазди-вуйка Василя?!

Я мушу, бо, сини просили...
І хто, крім мене?.. Тяжко, бля!..

*(2004 р. Санта Еуфемія дель Аройо,
провінція Вальядолід – Іспанія)*

МАТЕРИНЬКА ЛЮБОВ

*(Для доні Світлани від мами
Надії Балябас,
с. Йосипівка на Тернопільщині)*

Загадай собі, доню, бажання,
Як би ти собі того хотіла.
Перше, – знаю: ти хочеш кохання,
Та від нього, бодай, не змарніла...

Друге, доню моя, ти – вже мама.
І літа твої тануть незріло,
Але, доню моя, це не драма,
Драма – серце коли заболіло.

Коли діти відходять від тебе
Й потай сили тебе покидають.
І ти зір свій здіймаєш до неба
І думки тебе все поглинають...

Загадай собі, доню, бажання...
Твоя мама так хоче, звеліла:
Стука пташка в віконце вам
зрання,
Привітатись до вас прилетіла.

То душа моя, доню, радіє,
Що ти в мене є, рідна дитинко.
Кожна матір Вас любить,
як вміє...
Моя радість – єдина кровинко!

РІДНА ЗЕМЛЯ

(У співавторстві з Галиною Лозняк)

Що милішим може бути рідної землі,
Де ще так співучо-ніжні трелі солов'їв,
Де іще лелеки гнізда в'ють свої дзвінки,
Де так квітнуть білі вишні – запашні, п'янки!

Сонях струночкою в небо – літню спеку п'є,
В золотавих днях обжинків – осінь виграє,
Там, під дубом захмелілим, жолуді лежать
І зимові далі білі – у снігах біжать...

Розплескати, роздати втіху хочеться умиць.
Серце щемно дзвенить криком і душа болить.
Порадію я надії, що безмірно ллє:
Потяг віри в безнадії – на життя моє!

Мрію я життя прожити
серцем напрямки,
І в'яжу пучки калини
в вузлики-роки,
І байдуже, скільки, навіть,
років мені є:
– Земле, оду я складаю,
я – дитя твоє.

Намалюю свою землю заколисану,
Пісню ранку заспіваю – оду, вже написану.
Заспіваю на свій ризик і болючий страх –
Ген, у небі втіха висне, синьокрилий птах...

І лоскоче серце, душу – мить, життя моє,
Все частіш в очах дитинство – мріями встає,
І кружляє небосхилом, наче рідний птах,
І усмішка засинає на моїх вустах...

ЗАСПІВАЙМО ДРУЖНЮ ПІСНЮ

«Он бачиш, там питає дика рожка:

«Чи я хороша?»

А ясень їй киває в верховітті:

«Найкраща в світі!»

(Леся Українка)

Українському – вкраїнське:
Світ душі і ремесло.

Заспіваймо ж дружню пісню,
Райдугу – перевесло!
Про вкраїнський Дух

гетьманський

І про Київську Русь,
І про гніт душі османський,
День Новий,

що в нас проснувсь!

Заспіваймо, заговорим,
Дорогії трударі.

Досить сліз, достатньо горя –
Адже ми не ледарі!

Заспіваємо, що знаєм,
Пригадаємо пісень,
Що батьки й діди за гаєм
Нам співали в «трудодень».

Так, словечко до словечка,
У веселку зведемо:
Від села і до містечка
В серці радість проллємо!

Ощасливим душу Божу
І Шевченка заповіт,
Україну – ніжну ружу,
Український роду цвіт!

ТОБІ, КРАЮ МІЙ, І ЛЮДИНО

Мої батьківщино-родино,
І стежка моя до села!
Тобі, Краю мій і Людино,
Уклін мій душевний й хвала.

І де б я не був – повертаюсь
Всім серцем, душею здаля,
З тобою, мій краю, вітаюсь,
Вклоняюсь до тебе, земля.

Надія Карплюк-Залєсова

*Твори добро, поки ще можна,
Поки живеш на цій землі,
Бо тільки так людина кожна
Не згасить зірку угорі.*

Н. Карплюк-Залєсова

Народилася 14 листопада 1964 року в сім'ї Володимира і Ольги Карплюків у селі Новий Витків, що на Радехівщині, Львівської області. В родині була старшою донькою. З вдячністю і теплом згадую шкільні роки в Нововитківській середній школі. Завжди була закохана у слово, пісню, тому завжди була активним учасником шкільних і позашкільних заходів.

Після закінчення школи навчалась у Дрогобицькому педагогічному інституті імені Івана Франка на філологічному факультеті. Працювала піонервожатою у рідній школі, вихователем у дитячому садочку. Останні роки, перед від'їздом до Іспанії, працювала вчителем української мови та літератури у Соснівській загальноосвітній школі №7. Завжди брала участь в загальноміських заходах, а також співала у церковному хорі греко-католицької церкви св. Михаїла, з дня її відкриття. Мама двох дітей – сина і доньки, якими безмежно пишаюсь і люблю. Серцем і душею завжди зі своїми рідними: мамою, сестрою, швагром і їхніми хлопчиками. Люблю і надзвичайно ціную своїх подруг, які залишилися в Україні, але завжди пам'ятають і чекають мене. А ще – надзвичайно пишаюсь своєю землею, своїм народом, традиціями, і люблю українську природу – найкращу у світі.

ЧУЖИНА

Сонце, чомусь, тут зрадливе
І вітер не бавиться в косах.
Маленьке пташа бешкетливе,
Чомусь, не співає в покосах...

Волошки в житах не синіють,
Щоб вплестись красуні в вінок,
Хурделиці тут не співають,
Не водять свій дивний танок.

І зорі , чомусь, тут холодні ,
Не той візерунок мережать.
І свята – не ті Великодні,
Душі вони тут не бентежать.

Як на рідній землі, тут не пахне бузок,
Не пнянить, як по зливах, удома.
Для нас , емігрантів – це лишень куток,
Де лік для душі – тільки мова.

Те місце, де ти утвердився ,
Те місце, де був ти дитиною,
У серці той край залишився,
Кутку ж не бувають Батьківщиною!

(6 листопада 2015)

ВЕСНЯНИЙ РАНОК

День новий народився весняний,
Він россою омився ласкавий.
Загорівся румянцем-сонцем,
І застряг над моїм віконцем.

І шепоче мій день травневий,
Що завітчаний весь і зелений.
Облюбує, обніжить мило...
Годі спати в таку днину!

Бешкетує весняна днина...
І у кого вдалась та дитина?
Травня-батька й весни творіння,
Від найвищого серця горіння.

(3 травня 2005)

ДЕ ЩАСТЯ ШУКАТИ?

У кожного щастя – вершина своя.
І, мабуть, резону немає
Доводити комусь в чім правда моя,
Бо хтось її в іншій шукає.

Сліпець скаже: щастя, – щоб бачити світ,
Дивитись і квітам радіти.
Який бо щасливий є той чоловік,
Що може красу тую зріти.

Кому ж бо бракує грошей все життя,
Доводить, що щастя у грошах.
Яким імпульсивним є серцебиття,
Як має їх трішки хороших.

Фанати ідей свято вірять в своє:
Добитись, відкрити, звершити...
У чому ж те щастя і що воно є?
Напевно... у тому, щоб жити!

Щоб дихати вдвох, наче ціле одне,
Ділити падіння та злети.
Щоб була підтримка, коли тобі зле,
Щоб друг не зміняв на монети.

Щоб він не сказав, що кохання нема,
Що все по інстинкту сліпому,
Щоб зрада коханих вогнем не пекла...
Та де ж вже тут щастя в такому?..

(9 травня 2007)

ДІТИ

Мої діти – моя втіха,
Затишок і спокій,
Відпочинок і усмішка
На горі високій...

Це та ноша, що не тягне
Під гору крутую,
Що теплом зігріє серце
В осінь золотую.

Це та ноша найдорожча,
Виплакана болем,
Страхом, радістю, журбою,
Що снується полем...

Це та втіха наймиліша, –
Твій останній усміх,
Що зрадіє і заплаче
За невдачу й успіх.

(15 червня 2006)

ВЕЧІР

Свої добрі теплі руки
Після довгої розлуки
Положив мені на плечі
Добрий вечір, тихий вечір...
Весни.

Він тиснув мою долоню,
Цілувавши ніжно в скроню,
Обіймав мене за плечі
І шептав мій добрий вечір:
Засни.

Ти втомилась, моя пташко,
Цілий день трудилась тяжко,
А тепер прийшов твій вечір,
Лагідний і теплий вечір...
Весни.

Відпочинь і вгомонися,
Що важливо, – розберися...
Йде життя, минають роки,
І лиш вечір дає спокій...
Засни...

(22 червня 2006)

ДВОЄ

Тихим плескотом хвиль,
Куди оком не кинь
Навкруги – тільки море і море...
Там гойдає човном
І співає лиш двом
Про чужі людські клопоти й болі.

Чує небо і Бог
Ті слова, що для двох,
У човні, у безмежному морі...
Очі, серце та мить,

Що у вічність летить,
Бо вкарбована буде у зорі...

А назустріч обом
Пальма пишним листом
Обіймає світило вечірнє.
Тихим шелестом мрій,
Сподівань і надій
Облюбовує щастя безмірне.
(10 листопада 2005)

УКРАЇНА-УКРАЇНОЧКА

У моєї України очі, мабуть, сині-сині ,
Увібрали з глибини барвінкової краси...
А у косах, у дівчини—ягідки блищать калини,
Пишне русеє волосся увібрало цвіт колосся.

Прикраша його віночок з різних диво-див квіточок,
Оченята, мов ожини, у красуні-України.
А якими кольорами блузка вишита у панни !
Хрестиком – мережкою, між житами – стежкою...

А уста – пелюстки рожі, що за диво, бігме, Боже!
Просто так поспілкуватись , щоби тай не закохатись?!
В червоненьких чоботях, в вишиваночці по святах.
А бровою поведе – хлопців з розуму зведе.
Ох, яка краса-родзиночка, козир – дівка, україночка,
Її пісня – над світами, – від серденька і від мами,
Прадідів і їх коріння, вірі й правді поклоніння ,
Народжена миром і волею, охрещена чистою долею!
(07 листопада 2015)

ПОВЕРТАЙТЕСЬ ЖИВИМИ!

СЛАВА УКРАЇНІ!

Найкращі сини України,
Хай Бог вас боронить від смерти!
Вчорашні школярики вмиль постаріли,
Та тільки, щоб жити, – не вмерти...

Найвищий політик, найбільший знавець, –
Ніхто, в порівнянні з тобою.
Хай Ангели всі та Небесний Творець
Заступлять ту юність собою.

Вертайся живим на батьківський поріг
І вицілуй сльози дівчині.
Потрібен ти нам, як сам мир на землі,
Як спокій в моїй Україні!
ГЕРОЯМ СЛАВА!

(26 січня 2015)

ОБЖИНКИ ДОЛІ

Так-так, так-так,
Неабияк живем у світі білім.
Хто – бізнесмен, а хто – пияк,
А решту – в чорно-білім...

Так-так, так-так,
Неабияк нам чепуритись треба.
Політик Я!
Я – депутат!
Й дорога мені – в небо!..

Там сіризнi кутка нема,
Там небо чисте, ясне,

Там щастя вічне, не біда,
Там вхід – не для нещасних.

Той вхід і справді дорогий
І розрахунок строгий.
Твій родовід: і хто, і чий,
Куди вели дороги...

Ех, родовід... Нещасний дід,
В якого мало грошей!
З руки його не здох і кіт,
Бо добрий він, хороший!

На забуття, на край життя,
На ті обжинки долі,
В один кінець без вороття
Ідемо всі поволі...

(15 червня 2007)

ПРАВДА – ЛЮБОВ

Любов гріховна,
Сльоза жертвна,
Що капала з твоїх очей...
Тобою кинутих,
У безвість ринутих,
Недоцілованих засмучених ночей.

Любов гріховна,
Чи ласка з неба?..
Скажи, мій Боже,
Знак мені подай.
Мені це знати, конче, треба,
Святої правди втратити не дай!

Тебе питаю знов і знов
Чи правда там, де є любов?
Чи правда лиш в терпіннях й муках,
Сльозою скроплених розлуках?..
Прошу словами молитов!

Чи нагорода це за втрати,
Що їх понесла так багато?
Чи лиш терпіння і смирення
Твоє славитимуть імення?
Тебе питаю знов і знов:
Чи правда там, де є любов?!

(30 березня 2005)

МОЄ КОХАННЯ

Кохання моє нерозтрачене,
Коштом великим заплачене.
Ласка і ніжність обірвана,
Болем жагучим підіпхана!

Кохання моє лебединеє,
Як дитя мале вередливеє.
Як музу, його я виношую,
Журбою й сльозою орошую.

Кохання моє всепрощаюче,
Ти вічне в житті – неминаюче.
Ти душу, вкриваючи цвітом,
Правиш серцями і світом!

Кохання моє надзакохане,
В молитвах приходиш й непрохане.
Ти коштом великим заплачене,
Ти небом звисока призначене!

(16 липня 2008)

ДОРОГІЙ МАМІ

Мамо, голубонько сива, не плач,
Я на пороги твої повернуся,
Що не додала, зробила – пробач...
Я скоро приїду і знов притулюся.

Я розкажу про всі болі-жалі,
Їх вистачає в далекій чужині.
Ти знов запитаєш « А як там малі?»,
Онуки-птахи швидкокрилі.

Поставиш розчину на хліб, пиріжки,
Вони – найсмачніші у світі !
І знов поплетуться розмови – стежки
Про землю, врожай і яблуню татову в цвіті.

Не сумуй, моя матінко, в тугах- думках,
Тобі до лица, як смієшся.
Мабуть, не найгірше, як діти в світах,
Страшно без них, коли ждеш, – не діждешся.

Ти ходи по землі, ти живи й памятай,
Що ми тебе любим безмежно.
А доня твоя, на світанні одним,
Застукає в шибку твою обережно.

(7 жовтня 2012)

ЛЮБІЙ СЕСТРИЧЦІ

Марійка, Марічка, Маруся...
І ким ти тільки не була,
Як була ще малим – малюся,
Сестричко ти моя одна.

Дорога – з тисяч кілометрів
Лежить між нами, та щодня
Думками їх проходжу в метрах,--
Як моя Муся, як сестра ?

Як там її синочки – діти,
Своїми – я їх називаю.
Як нині бачу: до Христа
На крижмі крихітку тримаю...

Ні кілометрами, ні часом
Не зтреш любов, що серце гріє.
Лиш тужно так, що ми не разом,
Живем в розлуці та надії.

Моя любов, мої думки,
Всі почуття найкращі – з вами.
І хай ідуть, летять роки...
Ви всі – зі мною, а я – з вами.

(9 серпня 2012)

ЛЮДИ ЯК КОРАБЛІ

А. Кузьменку присвячується

Люди, як кораблі – то припливають, то пливуть далі...
Міняють усе в житті: квартири, машини, сандалі.
Одні опускають вітрила вниз, щоби поповнити десь провіанту
В других нема апріорі криз, – залежить усе від душі і таланту

Ти так співав, ти так кричав, ти голосив на пові груди,
Що право маєм на життя, що українці – гідні люди.
Ти не здавав, ти не міняв, ти не зливав свого брата,
Ти так достойно «поливав» народу твого вбивцю й ката.

Випроси в Бога ласки святої: хай в нас не буде війни страшної.
Ти – від найкращих синів України, хай піднесе нашу землю з руїни.
Вирятує, Боже, наш Край із безодні, хай дзвони дзвонять лише Великодні!
Діти ростуть для добра і для миру! Душі твоїй, друже, – спокою й миру.

Приспів:

Пробач нам, друже дорогий, що міряєм земні широти,
Що так далеко не усі, на цій землі ми – патріоти.
Братам передавай привіт, що Сотнею пішли у Небо, –
Героїв наших – юний цвіт: вони так близько коло тебе...
Прости, Андрію, нас усіх, що ми живем, а ти – не можеш.
За українських матерів, яким нічим не допоможеш....

(29 жовтня 2015)

ДОЛЯ ЧИСТА

Чиста доля, доля чиста,
Вона добра й промениста,
Вона ясна, як веселка в небесах.
Таку долю – щастя мати,
Та ніхто не зна, де взяти,
На яких вона вітрилах-парусах.

Скажи Боже, щоб навчити,
Чим найбільше дорожити,
Щоб прийшла вона до маминих дітей.
Дай любові, правди, віри,
Щоб без холоду й зневіри
Вогник не згасав в серцях людей.

Візьми, Боже, мою душу,
Що щасливі, знати мушу,
Мої діти на своїй святій землі.
Дай їм радості і долі,

Мудрості народу й волі,
Мирного життя кожній сім'ї.

(17 жовтня 2006)

МУЗИКА МІЖ ЗОРЯМИ

Створи коханій вечір романтичний,
Такий казковий, добрий і незвичний.
З свічками і шампанським на столі,
Хай щастя розіллється по землі.

Хай ллється музика між зорями в той вечір,
Ти обійми любов свою за плечі.
В такт музики і серця, і кохання
Свою любов святкуйте до світання.

Створи коханій вечір незабутній,
Своїй дружині, поки що, майбутній.
Даруй слова, що йдуть з душі і серця,
Нехай вам щастя з Всесвіту озветься.

Створи коханій незвичайне свято,
Для цього треба зовсім небагато:
Добра бажати, вірити й любити
І з цим вартує в світі білім жити!

(27 листопада 2006)

ТОБІ

Ти навчив мої очі блистити
Променем сонця, зорі.
В обіймах твоїх дужих мліти,
І птахом літати вгорі.

Ти навчив моє серце щеміти,
Що печаллю і болем жило.
Так, навчилась я жити хотіти –
Серце цвітом ще раз замело.

Ти навчив знов уста усміхатись
Кожен раз, як додому вертав.
Ти заставив мене милуватись
Чудом-дивом, що теж пізнавав.

Ти навчив мене знову кохати
Тим коханням, що юність дає,
Віддавати, вірити й знати,
Що любов – це найвище, що є.

(11 серпня 2008)

НЕПОВТОРНА МИТЬ ЮНОСТІ

Загуляла весна, загуляла,
Запізnilась на власний банкет,
Бо збирала у лісі з коханим
Фіолетово-ніжний букет.

Загуляла весна та й не спиниш,
Щось порадити хочеш їй,
Чи спитати її: «Що ти чиниш?»
Це потуги лиш марні твої.

Загуляла весна й загубила
Свій наряд з ніжно-білого цвіту,
Пелюстки, націловані сонцем,
Розтрусила по білому світу.

Не кажи, не навчиш, не допоможе,
Хай змиляється тисячі раз,
Як кохає і милиться кожен, –
Неповторна ця мить і цей час!

(18 березня 2008)

ЗАКОН, ЩО ЗЕМЛЮ ОБЕРТА

Моє страждання
Через писання
Лягає на папір.
Він стерпить ношу,
В собі, що ношу,
Яка скотилась, наче з гір.

Знаєш, читачу,
Як часто плачу,
Коли на людський біль дивлюсь.
Шукаю Бога –
Важка дорога...
З тобою щиро поділюсь.

Як зорі гаснуть,
Як квіти пахнуть...
Усе відносно в світі цім.
А ми ридаєм,
Коли втрачаєм,
Коли вже пізно по усім.

Як сонце сходить,
Так радість ходить
З журбою разом, як сестра.
І ми не в силі
Змінить ті хвили,
Закон, що землю оберта.

(18 вересня 2009)

ВЕСІЛЬНИЙ ДАРУНОК ДІТЯМ

Осіння пороша, яка ж ти хороша,
Що золотом сиплеш й прощальним теплом.
І бабиним літом літаєш над світом,
Закохані пари вінчуєш добром.

Приспів:

Осінній вальс, павутини нить
Над землею кружляє.
Осінній вальс над землею летить
І коханих єднає.
Осінній вальс – радість і любов,
Щирі побажання.
Осінній вальс нас запрошує знов
В лебедине кохання.

Любов і кохання... Всі ночі й світання,
Всі зорі, що в небі, дарую тобі.
І роси срібlistі, прозорі та чисті,
Як ті почуття, що я маю в собі.

Приспів:

Ідїть, наречені, любов'ю хрещені,
Узявшись за руки в омріяну путь!
Хай кожна людина і кожна днина
Вам радість і щастя до серця несуть!

Приспів:

(21 вересня 2014)

МОЛИТВА

Стаю навколішки, коли одна,
Коли душа про це волає,
Бо в мить тривоги птаха та
Рятунку іншого не знає.

Молюсь до неба за дітей,
За їх усмішки і турботи,
За їх сльозу, здоров'я їх,
За юність їх і за скорботи.

Молюсь за тих, що все життя
Я так люблю, – їх так бракує...
За друзів вірних, золотих
І знаю, – мій Господь почує.

Молюсь за тих, кого нема,
А був для мене небом , сонцем,
Що гріло і тепло несло
На мій поріг, в моє віконце.

До тебе, Господи, молюсь,
До тебе, Отче, вся горнуса
За тих, найближчих на землі,
За тих, що втратити боюся.

(14 жовтня 2015)

Василь Квасновський

*Устань, народе, в повен зріст!
Рабами більше нам не бути!
Ми вознесем свій славний рід,
Нам славу предків не забути.*

В. Квасновський

Василь Квасновський народився на Стрийщині Львівської області. Після закінчення місцевого технікуму механізації сільського господарства і служби в армії доля його пов'язала з Тернопільським краєм.

Згодом, закінчивши Львівський політехнічний інститут, він продовжує свою трудову діяльність в сільськогосподарському виробництві Тернопілля. Працював на посаді заступника начальника обласного управління сільськогосподарства та продовольства.

В період горбачовської перебудови бере активну участь в громадсько-політичному житті краю і з перших днів утворення Народного Руху стає активним його членом. Певний час обіймає посаду голови управи Крайової організації.

В 1993 році вийшли перші його збірки поезії та прози «Влада» і «У вогні». Василь Квасновський – автор збірок: «Жорна долі», повісті «Кремлівські мойри», «Горила з гранатою», «Що посієм, те й пожнем!», публіцистичних видань «Ренегати України», «Пробудження.1989», «Пробудження 1990-1992», «Кліо України», «Світанок Слави та тавро бездержавності», «Підступи близнюків сіонізму і комунізму». Поет і прозаїк частий гість іспанської столиці.

ГОРДІСТЬ МОЯ УКРАЇНА

Я гордий за тебе, Україно,
Хоч в намулі джерела й струмки.
Дай нам, Боже, підняти з руїни
Людську гідність і світлі думки.

Тую гідність, що предки плекали,
Захищаючи рідний свій Край.
Тую гордість, що світ дивували,
Несучи по світах світла крам.

Я пишаюсь тобою, Вкраїно,
Хоч понищені храми сумлінь
І зруйнована пам'ять безтлінна
Із прадавніх творінь поколінь.

Предків пам'ять шануй, не цурайся,
Будь же гордий за їхні діла.
В їхній славі безсмертній кохайся,
Хай слава ця вічна нас всіх окриля.

СЛАВА УКРАЇНИ

Воскресли ми із рабства і руїни,
Воскрес одвічний предків волі дух –
Безсмертний фенікс слави України,
Що не помер під Крутами від мук.

Ми йдемо вперед, нас прапор волі кличе.
Ми йдемо вперед і смерть нам не страшна,
Бо українець – справжній воїн-лицар,
Нащадок предків славних воїв-скіфів,
Яких ніхто й ніколи не здолав!

Нехай же знає ворог України –
Ми нашу волю й славу збережемо.
За неї битись будемо до згину
І в ріднім Краю славно заживемо.

Ми не дамо нікому потоптати,
Ані зганьбити України честь.
Бо ми є роду славного нащадки
І клич наш «Сла-а-ва» гострий, наче меч!

БЛАГОСЛОВЕННЯ МАТЕРІ

Проводжала мати сина
В бій кривавий з ворогами
І в сльозах благословила
Материнськими словами:

Йдеш ти, сину, в бій з ордою,
Бий їх, сину, бий до кону.
Бий їх так, як предки, сину,
Захищаючи Вкраїну!

Бий їх так, щоб їх нащадки
Вже не мали навіть гадки
В Україну йти ордою,
Бо знайдуть тут смерть в прокльонах.

Іди, сину, не барися
І здоровим повернися,
Щоб ворожі гострі кулі
Твого тіла не торкнулись.

Як в обіймах смерті ляжеш,
Там ти предкам все розкажеш,
Як ми Край свій захищали,
Як за волю помирали.

Та прикро серцю, смерть несправедлива –
Не всі прийдуть на батьківський поріг.
Не прийдуть ті – в боях загинуть
Від граду куль московської орди.

Все ж тебе буду чекати
І молитись, щоб нащадки
Теж любили так Вкраїну.
Плакати не буду, сину!
Хай проклятий ворог плаче.

МИ ДАВНЯ НАЦІЯ, АЛЕ...

Ми українці надто давні,
Але ми вічно молоді,
Бо воскресаем, наче фенікс,
Із вічним ворогом в борні.

Бабцю Європо, спам'ятайся –
Це ж ти довела до руїни
Свою праматір Україну,
На глум віддавши азіатам.

Настав бо час – подай же руку,
Допоможи позбутись ката.
Нехай же українська хата
Розквітне в європейській злуці.

Тоді під прапор України –
Під прапор правди і свободи
З'єднаються усі народи
У давній місії Трипілля.

Не даймо знову темній силі
Прийти нахабно в нашу хату.
Європо! Вже була можливість
Відчути «богоносців» з матом!

ВСЕВИШНЬОМУ

Царю Небесний! Ти всемогутній!
Зішли нам з Неба віру в майбутнє,
Радість надії, Божі щедроти.
Прощення просим, а не скорботи.

Для України кращую долю.
Дай нам, Всевишній, миру й спокою.
Ясного сонця, чистого неба,
Щиро благаєм ласки у Тебе.

В нашому серці в славі вселися,
Світлом науки нам засвітися.
Дай же нам, Боже, єдність на славу,
Зерна любові засій поміж нами.

Всіх наверх нас в світлеє лоно,
Грішний народ свій вирви з полону.
Ти – Вселаскавий, Ти – Всемогутній,
Зглянься на люд свій ще непробудний.

Неба і Землі вічний Владико,
Воля і сила в Тебе велика.
Ти Тілом Сина спас нас і Кров'ю!
Ми Тебе славим в піснях з любов'ю!

ПЛИВУТЬ РОКИ

Пливуть роки, мов сірі хмари,
Хмари й тумани дощові.
Чи ти мене колись згадаєш,
А чи забудеш – в чужині.

Можеш мене зовсім забути,
Забути навіть те ім'я...
Але не можна обминути
Тую частиночку життя.

Може, в якийсь зимовий вечір
Свічку воскову запалиш...
І полум'ям її гарячим
Моє ім'я знов воскресиш.

Ім'я, яке не раз звучало,
Як ми були тільки одні...
Й твоїми теплими устами
Теж солодилися й мої.

І пригадаєш ті хвилини,
Як разом проводили час.
В уяві воскресять світлини,
Де ми гуляли, і не раз...

Тебе забути я не зможу...
Під небом квіточку знайду,
Сльозою на грудях зволожу
Й до тебе знову я прийду.
Хай, навіть, в сон твій... все ж, прийду!

* * *

Любіть Україну, любіть її, рідну,
Як мати дитину, плачайте, любіть!
Свою Батьківщину – у світі єдину,
Всім серцем, душею безмежно любіть!

Микола Кедря

*Гей! Козаків правнучата, гордовиті діти!
Трусоніть Ви підвалини тієї розхиті.
Не давайте їм ізверху так гарно сидіти,
Тоді й в нашій сторононці добре буде жити!*
М. Кедря

Кедря Микола Іванович народився у Львові в 1952р. Вчився і працював у рідному місті. Закінчив технікум радіоелектроніки. Трудовий шлях почав на невеликому заводі, що виготовляв побутові металовироби. Пропрацював там шість років. Пізніше перейшов у науково-дослідний інститут, де працював сімнадцять років. Коли почався розпад СРСР і все завмерло, влаштувався на маленьку приватну фірму, яка втрималася «на плаву» більше трьох років і на останку збанкрутувала. А далі почалося вільне плавання в бурхливому морі дикого капіталізму. Почав їздити на заробітки за кордон. Навчився багатьох професій, які давали можливість заробляти. Після від'їзду дружини в Іспанію, декілька років працював тільки у Львові, а згодом переїхав з сином до Іспанії також. Вірші пише українською і російською мовами. Написання віршів не самоціль, а відлуння душі на певні події.

ГЕТЬМАНАМ

Ви – гетьмани українські,
Та ще інші пани!
Розхитуєте державу,
Що ніяк не встане.
Стоїть небога труситься,
А вони терзають;
Що прибрали-розікрали,
Щось й іншим продали.
За безцінь! Є що продавати.
Розжилися – нема міри,
Ще й кепкують з люду.
Їздять сивками з мотором,
Вартістю з маєток.
Возять діток за кордони

Вчитися абеток.
Відпочинок собі роблять
На морях далеких.
Там маєтки покупили,
Подалися в греки.
За ті блага, що в кишені
Плинуть, наче річки.
Продали народ свій рідний
В батраки й наймички.
А народ – сірома бідний
По світу блукає,
Життя кращого шукає,
Доленьку гукає.
А хто старий, чи не може –
Дома догибає.

Гей! Козаків правнучата, гордовиті діти!
Трусоніть Ви підвалини тієї розхиті.
Не давайте їм ізверху так гарно сидіти,
Тоді й в нашій сторононці добре буде жити!
(2004 р.)

ЗАЙДА

Прийшов зайда в чужу хату,
Та й так хазяйнує:
Господаря – в потилицю,
Господиню – в крижі,
Щоб не плутались під ноги
У своїй світлиці.
Заглядає у комору,
Носа всюди пхає.
Бере все, що собі хоче,

Усе споживає.
Сина ладить у солдати
В чужий край, з війною,
А то взявся ділить хату,
Та все в свою користь.
Всю сім'ю завів у бідність
Та у страшну хворість.
Отакий то собі зайда,
Трясця його мати!
А не час вже того зайду
З хати виганяти?

(2005 р.)

ЗОЗУЛЯ

В зеленому гаю,
Де губляться кроки,
Кувала зозуля,
Віщуючи роки.

Не вірили ми
Малому пророку,
В світі подались
Свої спалювать вроки.

В країни чужії
Несли свої мрії,
Незбутні надії –
Загублені діти.

(2009 Мадрид)

О БРАТТЯ ЛЮБІ!

О браття любі!
Діло почнемо святе,
Очистим грішну душу
Молитвою до Бога.

Попросимо за тих,
Хто духом підупали,
Знесилені житейським морем,
Що загубили весла і кермо.

Для того, щоб вони,
Піднявшись на рівні ноги,
З нами пішли вперед,
До світлої мети.

ОРДЕН

Одного разу у Криму,
В приватній мові,
Російський п'яний патріот
Сказав, що Крим – то орден
На грудях в Росії.
В великім сумніві я карту взяв
І бачу – диво!
Чудовий орден той висить
Нижче пупка України.
Зась, друзі! Орден цей – не ваш!
Належить він народу,
Якого корені тут споконвіку,
І кості його предків тут лежать.

СЧАСТЬЕ

Гонюсь за призраком манящим,
Струящимся сквозь пальцы, как вода.
Я вдаль бегу за счастьем,
За зыбкой человеческой мечтой.
Одним – оно дается быстро и легко,
И часто удержать его они не в силах.
Другие – жизнь проходят всю
И не доходят до него, ложась в могилу.
Иные – путь к нему в трудах ведут
И, улыбаясь, всем тепло несут,
Даря частицы счастья своего без меры.
Но есть еще одни на свете,
Рожденные с клеймом счастливыхцев,
С пеленок, сильною ведомые рукой,
Дорожкой чистой, без сучков
Идут они, забот не зная,
Другими созданное потребляя,
И презирая тех, кто трудится для них.
То счастье их – чуждо для меня.
Счастье, что есть оно?..
Понять не всякому дано
И ощутить его не каждый может.
Понятье счастья – у каждого свое
И каждый его видит, как он может.

Галина Коризма

*Я від життя не хочу так багато,
Лише з любові виплекати світ.*

Г. Коризма

Народилася на Прикарпатті. Навчалася у Замулинецькій середній школі. Закінчила Львівський електротехнікум зв'язку за спеціальністю – телеграфний зв'язок і передача даних.

Гуцульський край припав до серця з дитинства. Скільки довелось побачити країн світу, але своє село – найдорожче понад усі мальовничі країни. В дитинстві не відрізнялась з-поміж дітей: гралася в жмурки, пасла корів, допомагала матері. Згадую, коли вперше побачила Букварика, гортала

сторінку за сторінкою. Я там побачила інший духовний світ, до якого завжди мене тягнуло. Книги для мене були, певно, що живими істотами, а, може, тоді в моїй дитячій наївній уяві книжки були живими людьми... Згадую, як вже будучи підлітком, мені хотілось сховатись від людей і читати різні оповідання, казки, вірші. І любила понад усе малювати! Була б художником, то мабуть, до кожної поезії був би малюнок. Але не всі мрії збуваються, на те воно життя. В старших класах почала писати вірші. Коли наважилася дати свою першу поезію у районну газету, мене підтримали і заохотили до дальшого написання.

Так у 2002 році вийшла у світ перша омріяна збірка «На крилах надії», видана в м. Косів «Писаний камінь». У квітні 2003 року виїхала в Іспанію. В 2009 році з'явилась друга збірка «Далекий берег журавлиний», м. Косів «Писаний камінь». У 2010 році вийшов з друку альманах «Великодні дзвони» в м. Мадриді.

У видавництві «Чорнильна Хвиля», м. Київ в 2013 році – новий альманах поезії і прози «Мить у кишені». У 2014 році виходить збірка революційної поезії «Говорить Майдан», м. Київ. Також цього ж року друкується альманах «Новорічний карнавал поезій», м. Київ. У 2015 році – збірка ліричної поезії – «Сила почуттів», м. Хмельницький. Наступна книга-альманах у травні цього ж року присвячена до дня Матері «Мати», м. Хмельницький. Цього ж року виходить у світ, присвячений 24-річниці Незалежності України, Всеукраїнський альманах «Дух землі», м. Хмельницький.

Люблю Україну, і цю любов не зміряти і не передати словами. Люблю сина Андрія та Іринку, внучат – Юрасика та Іринку. Сумую за своїми батьками, що залишила вдома. Дякую Богу, що на життєвому шляху зустріла багато хороших людей. Також щиро дякую всім друзям іспанцям за дружбу і розуміння, за працю і повагу до мене у далекій чужій кра-

їні. Живу мрією й надалі нести у світ духовне слово. Також займаюся маркетинговим бізнесом в Amway. Беру участь в громадському житті заробітчан. Не байдужа до останніх подій в Україні, бо рідний край є завжди у моєму серці. Палку любов до України передаю із духовної скрині мого надбання до читача. Вірю в щасливе і незалежне майбутнє нашого славного Краю.

Бажаю всім людям натхнення, миру, спокою, любові...
А рідній Україні – щасливу долю!

Я ЛЮБЛЮ ТЕБЕ ПОНАД ЗМОЖУ

Плакав дощ, але небо тулилось,
Сірий дощ видавався теплом.
Один крок... А чомусь зупинилась,
Серце билось, хололо чоло.

Це – моя українська земляця!
Рідний Край у співучих піснях.
У душі моїй біла світлиця,
Сильні крила і мужній птах.

Скільки радості вплетено в долю,
Я цілую Землю Святу.
Так далеко... та поруч з тобою
Я тебе... по-своєму люблю!

Я люблю тебе понад зможу
Помістити любові в душі.
Помах крилами – вже не ходжу...
Емігранти ми...
Ми – журавлі...

(09 вересня 2012)

МОЛИТВА ЗА УКРАЇНУ

Написати б листа, чи донести до неба молитву?
Ніч з тривогою в серці, а ранок, як дике лоша.
Дай нам, Боже, у вірі жаданого й вічного миру,
Щоби в кожному домі щасливою була сім'я.

Дай нам, Боже, щоб ці доленосні страждання
Обминули, покинули... Ти ж бо во віки Творець!
Кожне слово промовлене з вірою в щирім благанні
Доносились до Тебе від всіх українських сердець.

Кожен день у молитвах за кожного брата і сина –
Україна омиа кровавими в горі слізьми.
Дай нам єдність і силу у цю віроломну годину,
Щоб не були сиротами крихітні діти війни.

Я прошу небагато: щоб були щасливі родини,
Щоб із Богом у серці нова Україна цвіла.
І пробачення прошу, як бачу Твій погляд безвинний,
Бо у цьому також немаленька провина моя.

У кімнаті запахло насиченим, стопленим воском,
Наче в нічку Різдв'яну розчуленим серце стає.
Притулилось крайнебо, дихає, тужиться млосно,
Щоб досвітня зоря народила проміння нове.

З тим промінням новим Твоя велич розсудить народи,
В битві з темними силами Правда вовіки зійде!
На сторожі поставиш Ти Ангелів Миру й Свободи,
І мою Україну, як обіцяний рай вознесеш!

(05 березня 2015)

МІЙ РІДНИЙ МИЛИЙ, КИЄВЕ!

О, Києве... Мій милий, рідний Києве,
З роси й води твоя свята земля.
Не спалено, не знищено батиями
Ні Гітлером, ні хамством москаля.

А ти стоїш увесь святий і пишний,
В каштанах потопаєш у Дніпра.
Лиш теплий вітер легко заколише,
Навіє згадку про героїв імена.

Тож ми від них навчились Край любити,
Ще дужче згуртуватись пліч-о-пліч.
В своїм житті не встигли все зробити,
Тому зірками падають у ніч.

На тихе плесо серед хвиль сріблястих,
Скотилися луною десь громи.
Немов молитви за людей полеглих
За те, щоб ми свободними були.

(22 березня 2014)

БАТЬКОВА ХАТА

Заспівала пташка рання,
Розбудила тишу край села.
Заховалась зіронька остання
Поміж хмари білого хутра.

Попрощалась ніч із небокраєм,
Місяць сонцю двері відчинив.

Перший півень ранок звеселяє
Поміж сонних і кумедних див.

Відчинились двері у господі,
Кавою запахло з молоком.
Сірий кіт, як сторож на порозі,
Облизався хитрим язиком.

Біля сходів мальва розпашіла,
Пуп'янки до неба потяглись.
А земля, як визбирана діва,
Наче мати в юності колись.

Соняшник зачепурився гордо!
Що найкращий – думати не гріх.
І на сонце задививсь, що модно
Буде виглядати увесь вік.

Батько милувався виноградом,
Скільки весен у гілках цвіло...
Дозрівали вишні, пахло медом
І безмежним маминим теплом.

Яблуня схилила статні віти,
Ніби розмовляла з ворітьми.
Приїжджайте в гості, любі діти,
Зачекався батько із весни.

Приїжджайте в гості, до господи,
(Хтось в чужому краю, хтось в селі).
Коли вдома всі – Господь говорить...
Ну, а ви тоді, мов, дітоньки малі.

(28 квітня 2012)

ДВІ ДОЛІ

Слова – Галини Коризми

Музика, запис, виконання – Миколи Шевченко
[youtube]http://youtu.be/HflqSULtNNY[/youtube]

За горизонтом, ген на схід, цвітуть гарячі маки,
Шумлять поля у пшеницях, духмяють трави злаком.
Коли наллється в небі спів і сонце золотіє,
Радіє втомлена земля і колос ваготіє.

Пшеничний лан чекає жнив і пахне свіжим хлібом,
Не раз ввижається у снах оте, що називаю – рідним.
Летять думки, мов ластівки, і сниться Україна,
Несіть мене туди, вітри, де пісня солов'їна.

В ласкаву далеч, навмання, густим дощам назустріч,
Радіє думка на устах в любові невмирущій.
В глибоких травах до колін скупатись в срібних росах,
Торкнутись квітів пелюсток, змочити ноги босі.

Не смію рідного зронити у помислах щоденних,
Тебе оспівую в піснях – нескорену й стражденну.
За Україну – диворай у молитвах безсонних
Благаю кожен Божий день у емігрантськiм лоні.

Тут люба ніч, та не зрівнять таких ночей, як вдома:
Стожари золотом горять і сяють видноколом.
Скрізь так красиво, але жаль, бо часто сниться хата,
Чому ти, Боже, дав мені дві долі, як у птаха?

Приспів:

Летять думки, мов ластівки, і сниться Україна,
Несіть мене туди, вітри, де пісня солов'їна.
Летять роки на чужині, нестримною рікою –
На Україну повернусь журавкою весною!

(07 грудня 2014)

ВЖЕ ПЕРШИЙ СНІГ

Вже перший сніг! Який же він неvtішний:
Холодні ночі, то густі дощі.
Якби змогти здолати горе й відчай,
Розсіяти у цій густій імлі?

І простягнути, вистелити сонце
Із променів незвіданих орбіт...
Чому така важка дорога до Свободи
Від осені до осені вже рік?

Люблю я осінь. Хто ж її не любить?
Лиш не тепер! Коли ідуть бої,
Коли промокли навстіж юні груди,
Ох, не до осені ні крапельки мені.

У заморозку руки ціпеніють
Пошарпані, потріскані в багні.
Від осені цієї – я сивію,
Як білий сніг на спаленій землі.

Хтось в ніч холодну думами сповитий,
Стиснув в долонях зимний автомат.
Не сніг він бачить цей глибинно чистий,
А біля хати яблуневий сад.

Допоки, хлопчику, ти на гарячій Сході
В рожевих мріях уявляєш Край,
Молитимусь за тебе в кожному слові –
Чужих дітей немає, так і знай!

(24 жовтня 2014)

НЕ ВБИВАЙТЕ МОГО СИНА

Не вбивайте мого сина,
Не ламайте цвіт ясний!
Він для матері – дитина,
Для батьків він – рід живий.

Я йому у світ широкий
Дала щирі почуття.
Не кажіть, що він жорстокий –
Це жорстока є війна!

Я його навчила правди,
Я йому дала любов.
Що б мені ви не казали,
Він у світ з добром пішов.

В нього серце материнське,
Й мудрі батькові слова:
Щоб прожити в світі чесно,
Має бути доброта.

Він не знав, як убивати.
Син з любові народивсь!
Інше слово – захищати,
Протилежне – для убивць!

Не ламайте цвіт, не треба!
Він такий ще молодий.
Він у старості – потреба,
І без нього світ сумний.

Не вбивайте мого сина!
Він є нація, народ!
В серці в нього – Батьківщина,
А у грудях – живий Бог!

(12 червня 2015)

СВІТАНКОВІ ПЕРЕСПІВИ

Ой, Світаночку, що на ґаночку,
Теплим променем в кожну шпарочку.
Ясним світелком, щирим дотиком,
На канапі, що грієш котика.
Свіжим запахом понад хатою,
То травичкою кострубатою,
Зелень-бруньками, що розніжились,
То хмаринкою білосніжною.

Ой, Світаночку, ладна дниночко,
Втішне сонечко, як дитиночка.
Крає серденько, перша пташечка,
Пробудились дрібні ромашечки.
Потяглися синенькі квіточки,
Мов грайливий струмочок річечки.
За фіалками й первоцвітами,
За мімозами жовто-срібними,
Ранок зорі збирає в травах,
Діамантова диво-зала.
Ген, між соснами плай освічує,
Вітер яворці шепче віршами.

Це – Світаночок, втіха досвітка:
Із молитвою тихо мовлена,
І словечками та з усмішкою,
І ще з кавою пінно-білою.
З медом-пряником присолоджена,
Поцілунками приворожена.
Приголублена і потішена,
Біла днинонька – щира дівчина.

Ясна маківка, цвіт калиноньки,
Біла лілія, цвіт шипшиноньки.
Яблуневого цвіту повінь,
Щастя й радості твоєї долі!

Ой, Світаночку, що на ґаночку,
Теплим променем в кожную шпарочку.
В сонну хатоньку, в кожную душечку,
В тепле ліжечко і подушечку.
Добрий ранок! – всім добрим людям
Це ж Світанок земельку будить.
(21 березня 2013)

ДЕ Ж ВИ, ХЛОПЦІ, ЗАБАРИЛИСЬ

(ОСІНЬ – ДІВЧИНА КРАСА)

-1-

Осене, осене!
Не з ногами босими,
А у срібних чобітках
Йде із квіткою в руках
Панна – дівчина краса.
Тонкий стан, туга коса.
А в коралях із калини,
Очі, наче дві ожини!
Де ж ви, хлопці, забарились,
Не усі ще поженились?

Блузку шовком гаптувала,
На Івана я чекала.
В нього очі сині-сині –
Чисті озерця в долині.

А волосся – шовковиця,
Часто він дівчатам сниться.
Якщо стріну десь Данила –
Я дівчина тиха й мила.
Усміхаюсь з багрянцем,
Заплітаюсь з промінцем.
Коси звабно розпустила,
Хто попався – полонила!
Пахну літом я, любистком
І жовтневим падолистом.
А парфуми з чебрецем
Викликають стук і щем.
Підкорила всіх довкола
Осінь – дівчина казкова.
Панна – маківка – краса:
Пишний цвіт, легка хода.
Ніжний стан, весела вдача,
Без пояснень і означень.
Господиня – жвавий дух,
Будить в хлопців «каламбур».

Хліба вдосталь напечу,
Ще й малечу пригощу.
Пахне хата короваем,
І наливкою, і чаєм.
Хай багата осінь буде
Для усіх вас, добрі люди.
Де ж ви, хлопці, забарились,
Не усі ще поженились?
Де Микола, де Тарас,
Де Василь, Петрусь, Юрась?
Козаки, гей не журіться –
На країночках женіться!

(УКРАЇНСЬКІ КРАСУНІ)

-2-

Калинову мають вроду
Всі красунечки зі сходу.
Гарні, пишні, яснолиці –
Це дівчата із столиці.
А веселі і жвавеньки,
З щирим серцем і добренькі –
Це гуцулочки завзяті,
Не впізнаєш, хто з них краща.
Ледь серйозні... статна мова... –
Це паняночки зі Львова.
Хто роботи не боїться?
Злотодіви із Полісся.
Ось такі у нас дівчата,
Всі, як Осінь пребагата.
Зачарують, спалахнуть,
У танок з вогнем підуть.
Так як листячко із клена,
Вітер кличе не втерплено:
Де ж ви, хлопці, забарились,
Не усі вже поженились?

Де Михайло – стан високий,
Де Роман той ясноокий?
Рух поважний є в Олега,
У Володі, якщо треба,
Є розсудливість, а значить –
В козака є мудра вдача!
Про Андріїв я мовчу,
Серце сохне, їх люблю!

Що й кому не говори,
В нас дівчата... хоч куди!

В цілім світі не знайдеш,
Чи проїдеш, чи пройдеш.
Україночки – найкращі,
Найвродливіші й багатші.
Як полюблять... назавжди,
То ж кохай їх і люби!

Козаченьки, хлопці браві,
Де ж ви ділись, величаві?
Українські запорожці,
Де ж блукаєте ви, хлопці?
І ви – Довбуша брати,
Загубилися, де ж ви?!
Не бануйте, не журіться,
На вкраїночках женіться!

(16 жовтня 2011)

ОСІННЯ ПАСТОРАЛЬ

Осінь відіграла фарбами вогню,
Айстрами багряними у моїм Краю.
Небо заколисусь зоряний скрипаль,
В'яне цвіт трояндовий, гасне пастораль.

Відшуміло листячко, зажурився сад,
Тихо-тихо тулиться сірий листопад.
Під легку мелодію зоряних октав,
Згадкою залишиться подих рідних трав.

Часу плин, мов лебеді, в долі на крилі,
Срібними краплинами лестяться дощі.
У танку прощальному осені каприз,
На вітру погойдує самотній лист.

Скоро з перламутрами шаль одягне ліс,
Білими сніжинками запорошить ніс.
Заворожить казкою зимонька-зима,
Від усмішки скотиться зоряна сльоза.

(06 грудня 2014)

ЛЕТІТЬ ОМРІЯНІ ДУМКИ

Лоскоче промінь ниву золоту,
Останній дотик поміж цвіту в полі.
Легенький вітер виманить зорю
І заколише в думи колискові.

Насняться в полі маки, мов зірки,
І ген, тополя – що торкає небо.
Летить, летить, омріяні думки,
Де солодко... І більшого – не треба.

Летить, летить, летить!

(17 вересня 2015)

ВПЛЕЛИ РОКИ У КОСИ...

*“Дерева засинають – до весни”
(Кульбабка)*

Дерева засинають – до весни,
Купає дощ у купелі осінній,
А потім... потім прийдуть дні зими
І вкриє землю покривалом білим.

Так все й засне. Неначе не й було:
Ні цвіту, ні плодів, ні долі.
– Дивися, вже й дитинство відійшло,
І юність вже скотилася поволі.

Роки, роки... З весни у осінь йдуть,
Злітає цвіт, мов срібні заметілі.
І щоб красу ніколи не забуть,
Вплели роки у коси квіти білі.

(24 листопада 2012)

МЕНІ БРАКУВАЛО ТЕБЕ...

Мені бракувало тебе...
Між хмурих будинків із цегли
Вже сонце сховало себе,
Під небом дахи завмерли.

Десь тишу машина проб'є
Натужено і норовисто,
Спішать хто куди, у своє
І креслять шляхи симетрично.

Мені хоч би трішки тепла
Із букв, що складає «це» слово.
Застигла в повіках сльоза
І серця барвиста розмова.

Самітнє, похмуре життя...
Химерно облизує вечір,
І кине в кутку з ліхтаря
Двотінні натовлені плечі.

Мені ж бо, не треба багатств,
Чи суконь PEDRO del HIERRO*,
І зали розкішний палац,
І модних на стінах шпалерів.

У Жінки – мрія жива!
Розплескала в небі зорі.
Художниця, гм (?) Да Вінчі шука
І фарб, як вогні кольорові.

Мені бракувало тебе...
Мольберт і картина попліч.
Зернятко під листом росте
І вирости в осені просить.

(11 листопада 2014)

Я НЕ БОЮСЬ

Мені не страшно йти назустріч:
Вітрам, негоді, буревіям...
У мене те, що невмируще!
Я бути іншою не вмію.

Скажу відверто, – не скорюся!
Чому така – сама не знаю...
Коли з джерел води нап'юся,
То, наче, Велес дух вселяє.

Я не боюся злих вандалів!
Терпець свого часу чекає.

* *Pedro del Hierro* - відомий іспанський дизайнерський бренд, заснований в 1974 році.

Молю, щоб віру не топтали...
Бо віра – в душах силу має!

Оту, що камінь в порох крушить,
Оту, як сталь в горнилі, зрілу,
Вони – ще гнів наш знести мусять!
А ми – не втратити надію!

ДОРОГИ

Дороги, дороги, далекі дороги,
Початку немає й немає кінця.
Чого ж біжите ви у край невідомий,
Назавжди лишивши минуле життя?

Чому так далеко понесли від дому
Це зранене серце, роз'ятрений біль?
Приховані сльози, невичерпну втому?
Висушує вітер в очах моїх сіль.

І пахне дорога дощами скупими,
І дихають груди повітрям сухим,
І дивляться зорі очима живими,
Немов з лабіринтів далеких вершин.

Дороги минулі, дороги майбутні...
В них смуток і радість, святість і гріх.
А істина в тому, що ти в них присутній –
Шляхи повертають на отчий поріг.

(06 грудня 2011)

Ольга Корнилюк (Гуменюк)

*Українко моя, життєдайна весна,
Журавлина твоя доля небо схиля.
Люба ненько моя і сестра в чужині,
Тобі низько вклонюсь і співаю пісні.
О. Корнилюк*

Мої дитячі та юнацькі роки пройшли в селищі Новоселище Золочівського району Львівської області. Закінчила школу з золотою медаллю. Після навчання у Львівському політехнічному інституті працювала інженером-технологом на Золочівському радіозаводі.

В Іспанію приїхала в жовтні 2000 року. Туга за сім'єю, Батьківщиною надихнули на написання поезії. Є, звичайно, талановиті поети – професіонали, але про життя заробітчан краще напишемо ми самі. В 2010 році друкувала свої поезії в альманасі «Великодні дзвони», місто Мадрид.

Ми з чоловіком допомагаємо родині та Україні тим, що чесно заробляємо на чужині. Але найбільше наше багатство – це наші діти, онуки, мама і вся наша дружня родина, наша прекрасна Україна.

До них ми повернемось назавжди.

УКРАЇНА

Україно Шевченкова, земленько свята,
Думи серце болем крають, як згадаю я
Твоїх діток, таких різних, кайдани порвали
Та в великій, вольній, новій єдності не мали.

Не мачуха, не зозуля, а страждальна мати
Оспівала в колисковій любов до дитяти.
Щирим віршем Шевченковим мудрості навчала,
Земля щедро годувала, сили надавала.

Одні діти Україну життям захищають,
Оспівують і будують, поле обробляють.
Інші – потайки продали б й останню сорочку
Із матері, богом стали гроші.

А ще інших біда гнала в далекі світи,
Мов наймички Шевченкові стали жіночки.
Серцем і думкою ми вдома, ще прийде пора
І зміцніє Україна калиновая.

Чужому навчились, час і повертатись,
Щоб України не відцуратись,
Бо вмила кров'ю предків великих,
Славна у думках незлих та тихих.

Дай, Боже, здоров'я. Дай миру і згоду,
Відкинь «сатану» від мого народу.
Хай всі українці додому вертають,
В сльозах: «Ще не вмерла»... Україну вітають.
(26 лютого 2003)

УКРАЇНКА

1. Нам українки образ славний
Дав літописець у ділах
Княгині Ольги, Ярославни,
Турецький Роксолани шлях.
Людського роду Берегине,
Цілюще джерело в сім'ї,
Прекрасна дочко України,
Тобі присвячую пісні.

Приспів:

Українко моя, життєдайна весна,
Журавлина твоя доля небо схиля.
Люба ненько моя і сестра в чужині,
Тобі низько вклонюсь і співаю пісні.

2. Гостей сердечно зустрічаєш
Із хлібом-сіллю на руках.
В рушник вишиваний вплітаєш
Красу, оспівану в віках.

Червона нитка – дар любові,
Зелена нитка – знак життя.
Синь неба, жовтий колос в полі,
А чорна – матінка-земля.

3. Тобі біда лягла на плечі,
А ти калиною цвіла .
Життя спасли окраєць хліба,
Молитва щирая твоя.
Сльозинки мами витирає
Дитини ніжня рука,
Твої морщинки і сивинки
Вінчають прожиті літа.

БАБУСІ ГАНІ

Матусю, бабусю, прабабцю рідненька,
Ви – наше коріння, історія-ненька.
Ми – віра в безсмертя, за нас молитви
Ми – Ваша надія, любові плоди.

Історію роду потрібно б почати
Із того подвір'я, де Божая Мати
З маленьким Ісусом фігуркою стала,
Понад століття в роки лихоліття родину спасала.

Здолали Ви, бабцю, і холод, і голод,
Війну і розлуку, нелегкий був хліб.
Та Віра спасла Вас, Ви й діток навчили,
Що кожен свій хрест пронесе у житті.

Ваш хрест нелегкий. Він – мов хрест України,
Криваві дороги і світло вершини.

Вінок наш терновий і з ним незалежність,
У справах правнуків України безсмертність.

Вам вже дев'яносто, прожито чимало.
Вже сорок нащадків-кровинок діждали.
З надією дивляться очі в віконце,
В вікно заглядають фігурка та сонце.

Цілуємо Ваші морщинки, сльозинки,
Уста, що в молитві не знають спочинку,
Ті ручки, що нам рушники вишивали,
Ті ніжки, що церкви в житті не минали.

Пробачте, рідненька, ми часто далеко,
Вертаєм до вас, як весною лелеки.
З подякою линею у дім-материнку,
Лиш би не спізнитись ані на хвилинку.

(19 липня 2001)

РОЗМОВА З ДОЛЕЮ

Доленько моя калиновая,
Чом в чужині я? Бачу – не одна.
Світ зове мене українкою,
Хоч і доброю, все ж служанкою...

— Донечко моя, цвітом красная,
Не твоя вина, що нещасная.
Чуєш?
«...Згинуть наші воріженьки
Як трава на сонці.
Запануєм і ми, браття,
У своїй сторонці.»

— Доленько моя, о терновая.
Тяжкий хрест несе Україна і я.
— Доню, Бога люби над усе,
Наша віра усіх нас спасе.

— Доленько моя лебедина,
Коли ж та весна над Вкраїною?
Тяжко трудимось ми щодниноньки,
Чи ж летіти в дім будуть силоньки?

— Доню, силу дасть пісня мамина
І жива любов сили поверта.
Рідний край подарує весну,
Витре ручка дитини сльозу.

(30 липня 2001)

КОЛИСКА РОДУ

Садив мій дід край саду ясени,
В долині, понад річкою мілкою.
До ясенів тулились вишеньки,
Покриті білим цвітом, мов фатою.

Жасмин духмяний і бузок, цвіла калина,
Горіх і липа вкупочці росли.
Троянди і нарциси, айстри і жоржини —
Вінчали двір бабусині квітки.

Родили щедро яблуні, грушки,
Ще поміж ними розрослась малина.
А з ясенів робили колиски,
Стіл, ліжко і чарівну скриню.

Давно спочили бабця і дідусь,
А сад дарує нам свої плоди
З надією, що внуки підійдуть,
Побілять хату, сполять квітники.

Стоїть перед хатою Матінка Божа
З Ісусом маленьким – фігурці сто літ.
І люди проходять, і хреститься кожен,
Подяка і пам'ять житимуть вік.

(2 квітня 2013)

УКРАЇНСЬКА ПІСНЯ

Коли нам в серце туга проника
І чужина, мов рана ще жива,
Зціля любов джерельна і пречиста,
Зігріє душу українська пісня.

В ній дівчина козака на Січ проводжала,
У думках повстала козацька слава.
«Червона калина» на подвиг вела
Стільця січового й вояка УПА.
У тюрмах Сибіру, в заслання – за віру
Молитва і пісня спасінням були.

Лине пісня – ластівка
В край, де хата батьківська,
Мама чорнобривці, м'ята в квітниках,
Де уся родина, мова солов'їна,
Вдома весілля – музика луна!

(березень 2013)

СЕРЦЯ МИ ЗАЛИШАЄМ В УКРАЇНІ

Яке це щастя – у батьківськiм домі
Вітати маму, діток і рідню,
Стрічать світанки, наробитись в полі,
Нарізать яблук всім на сушеню!

У щедрий день Преображення Спаса
Святимо в церкві яблуга, грушки,
Головки маку і духмяну м'яту.
Мій Боже, Україну освяти!

І знов лелеки відлітають в вирій,
Несуть нас на чужину літаки.
Серця ми залишаєм в Україні,
За нами линуть мами молитви.

Матусю, час прийшов...
Матусю, я вже їду...
— Іди, дитино, з Богом
І вертайся з Богом, —
Зітре з очей непрошену сльозу
І перехрестить сумно на дорогу.

Давно вже ніч схилила світ до сну,
А мама молиться і просить перед Богом
І Богодицею – відвернуть біду,
Родину захистить своїм покровом.

(вересень 2011)

Надія Леськів

*Так, немає нічого у світі миліш
Того краю, де ти народився,
Де найкращі роки пролетіли твої,
Де ти мріять й любить научився.
Н. Леськів*

Надія Михайлівна Леськів (Кузьмій) народилася 5 лютого 1956 року в родині Іванни і Михайла Кузьмій, перша дочка. З дитинства чула українські колискові пісні, які їй співали мама і бабуса Мариня. Не шкодували батьки грошей і на книжки, тому з дитинства знала напам'ять море віршів Лесі Українки, Тараса Шевченка, Івана Франка. А так, як в сім'ї розмовляли і польською мовою, то й пісні співали на польській, яких навчив її дідусь Іван.

В 1963 році пішла в перший клас Бродівської (тоді ще восьмирічної) школи №4, яку успішно закінчила в 1971 році і в 1973 році закінчила Бродівську школу №1, що на Львівщині.

П'ять років Дрогобицького педінституту, де здобула вищу освіту вчителя фізики і математики. Але ніколи не розлучалася з поезією, яку любила. Свій перший вірш надрукувала ще в 1964 році в газеті «Зірка».

Надія каже: «Життя поносило мене по світах, бо вийшла заміж за військового. Але рідна мова, рідний край був і є для мене понад усе. Люблю свій край, свої рідні Броди, своїх дітей і внуків. Хочу, щоб мої діти і онуки жили в мирі і спокої на своїй рідній землі».

АВТОБІОГРАФІЯ

У родині Іванни і Михайла,
В чудовім українським селі
Народилася перша дитина,
Назвали Надія її.

Був це лютий, святая неділя,
Як вперше почули її крик,
А наворі стояло страшне заметілля,
Був 1956 рік.

У творчій і співучій родині
Зростало маленьке дівча.
Пісень її вчила бабуся Мариня,
А мови – дідусь навчав.

З дитинства читала вірші Українки,
Тарасів «Кобзар» і твори Франка.
Співала і польською, і українською,
Читала і знала російську вона.

Закінчила школу у Бродах середню,
Фізмат інституту в Дрогобичі теж,
Та тільки любов до поезії, певно,
Для неї ніколи не знали меж.

...Життя покидало мене по світах,
Країни побачила я чужі,
Тільки рідна мова та рідний край
Зі мною у серці були завжди.

Люблю я онуків своїх і дітей,
Люблю рідні Броди, де народилась.
І миру бажаю для всіх людей,
І жити в рідному Краї щасливо.

ЗАРОБІТЧАНИ

Цвітуть волошки в полі голубі,
У небі високо кружля лелека.
А очі матері чомусь такі сумні –
Мабуть, що діточки її далеко.

Повиростали й полетіли у світи,
Заробітчанами сьогодні їх назвали.
Прости їх, Господи, за все прости,
Не від добра родини покидали.

Не від добра покинули батьків
Й чужих сьогодні в світі доглядають.
А очі матері зчорніли вже від сліз,
Щодня дітей в віконце виглядають.

Вертайтеся додому, діточки,
Бо чужина далека – вам не мати.
З роками постаріли вже батьки,
І тяжко їм без вас вмирати.

РОЗМОВА З БАТЬКОМ

Я повернуся в Україну, тату,
Землі я рідній низько поклонюсь.
Зайду на мить в опустошену хату,
До образів я тихо помолюсь.

Пробач мене, що довго так не була,
Що вже й стежки травною поросли.

Та я вас, тату, рідних не забула,
Про вас я, тату, думала завжди.

Піду мерщій я на твою могилу,
Де з мамою ви в парі, як завжди.
А я все, тату, втратила в чужині,
І лиш молюся, – Господи прости!

ЧУЖИНА

Чужина, ти моя чужина,
Все життя ти мене обіймала.
Зустрічала, як мати, – та тільки чужа,
Інші мови учить заставляла.

Так проходили дні, пролітали літа,
Мої діти в чужині зростали.
Та до рідного краю летіла душа,
Де родина і друзі zostались.

І Тарасів «Кобзар», і твори Франка
На полиці в нас завжди стояли,
І «Червону руту» Івасюка
Вечорами ми хором співали.

Так, немає нічого у світі миліш
Того краю, де ти народився,
Де найкращі роки пролетіли твої,
Де ти мріять й любить научився.

СТЕЖИНА

(сестрі Марійці присвячується)

Біжить стежина змійкою
Геть десь у далечінь.
А ми удвох з Марійкою
Йдемо через ячмінь.

Веселі й безтурботливі
Співаємо пісень,
А сонце вже за обрієм
Закінчує свій день.

Біжить і вигинається
Стежиночка вузька:
То вділ вона спускається,
То вгору підійма.

Біжить стежина змійкою
В дитинство золоте,
А ми удвох з Марійкою
Туди не повернем.

Дитинство безтурботливе
І юність золота
Пройшли по тій стежиночці
Удаль через літа.

Стежина наша злилася
З дорогою життя.
Лиш в серці залишилися
Сліди її буття.

ФАТІМА

О, чудо із чудес
З'явилась Діва із небес.
В селі маленькім Фатімі,
А знають всі по всій землі.

Там пасли вівці пастушки
Співали, бавились вони.
Як розійшлися Небеса
І вийшла Діва Прясна.

О, діти світла, діти миру!
Складайте всі молитву щирю.
До вас зійшла Я із Небес,
Щоб захистити люд увесь.

Беру я вас під свій Покров
Через дитячу любов,
Через відкритії серця,
Що вірять в Сина і Отця.

І ми приклонимо коліна,
І матінку свою просімо,
Щоб дала миру нам й добра
На довгі-довгії літа.

Щоб у здоров'ї і добрі
Жили усі по всій землі.
У кожній хаті і родині
І в нашій рідній Україні.

РОКИ МОЇ

Роки ви мої, роки!
Промайнули, як роси на сонці.
І, здається, недавно ще були дітьми,
А сьогодні – вже внуки дорослі.

І матуся моя приходить у снах:
— Чи здорова ти, доню, – питає.
А відкриєш лиш очі... і все пропада,
Новий ранок і день наступає.

Як кину свій погляд в віконце,
Й згадаю бабусі пророчі слова:
— Подякуй ти Богу, що бачиш сонце,
І це означає, що ти ще жива.

ОСІННІ ЕТЮДИ

Люблю осінні дні – веселі і сумні,
Коли янтарним цвітом вкривається земля.
Такі хвилини завжди навіюють мені
Дитинство, що в селі колись я провела.

Клин журавлів, робота на ланах,
І ліс старий, що так загадкою манив.
І склянку запашного молока
Я згадую, мов сон, що був і пролетів.

* * *

Осінь. Тепла вже не видно.
Темні хмари по небу пливуть.
Вітер чорну гойдає вітку,
І холодні дощі все ідуть.

Де ж ви, ночі погожі і ясні,
Де ж ви, днини мої золоті?
Все пройшло, пролетіло, як в казці,
І лиш осінь зосталась в душі.

* * *

Осінь жовтим листям землю вже покрила,
А в мене на серці розквітла весна.
Я тебе, коханий, восени зустріла,
В першій поцілунку злилися уста.

Рідний, любий, милий, мов осінь зрадливий.
Де ж ти самотній-самотній бродиш все життя?
Як осіннє сонце світиш, та не грієш,
А погожі днини так швидко летять...

НЕ СУМУЮ

Не сумую, не шкодую і не плачу,
Що так швидко промайнуло літо.
Бо себе я в дітях і онуках бачу,
А це значить – недарма життя прожито.

Є і в осені свої яскраві барви,
Золотисті крона, яблука червоні.
Пахнуть ніжно медом трави,
Біле павутиння заплелось в скроні.

Не сумую, не шкодую і не плачу,
Що стерня лиш залишилася від жита.
Я одному Господеві вдячна
За життя, що недарма прожите.

Анна Макаренко

*Навіки все змінилось
У наших головах.
Ми стали інші люди
Із вогнищем в серцях.*

А. Макаренко

Елієн Мак – мій творчий псевдонім. Народилася я в 1982 році у місті Дрезден (Німеччина), в родині військовослужбовця. Постійно переїжджала з місць, відтак жила кілька років в місті Омськ (Росія), і, нарешті, повернулась в Україну, а саме у місто Чернівці, де і почала своє шкільне життя. Та продовжити його прийшлося уже в Чернівецькій області, у місті Новоселиця, звідки Мозговий та ще багато наших виконавців. Там закінчила музичну школу, яку в свій час закінчила Софія Ротару, і вже хотіла поступати до Чернівецького музичного училища, та не судилося, бо родина знову переїхала. Вже до Києва. А мрія, яка була з самого дитинства – співати і бути з музикою – не полишали ніколи, тож у 2000р. поступила до Київського Національного Університету культури та мистецтв. Музичний факультет, спеціалізація – естрадний вокал. Вже під час навчання спробувала себе, як викладач вокалу, що вдалося і дуже сподобалося. Цим займаюсь і досі. Також, будучи студенткою, починаючи з третього курсу, працювала на різних роботах, принципово не йдучи співати в ресторани, бо ніколи не сприймала попсу, а також себе в попсі (мій напрямок – рок). Взагалі, складала пісні і співала з самого дитинства, з трьох років. Причому, як і в рок-музиці, співала про те, що бачила. Те саме роблю і зараз, не зраджуючи давнього принципу. Пісні давно вже на радіо. На даний момент пісня «Українці разом» в ротатії радіостанції «Джем ФМ». Моя відеоробота – в ротатії на телеканалі A-ONE.

Як тільки почались бойові дії на Донбасі – волонтеру, як тільки можу. А професійну діяльність направила на організацію та проведення благодійних концертів з метою збору коштів на підтримку наших героїв та їх родин. Функціоную зі своєю авторською програмою пісень та віршів. Роблю все для того, щоб вселити віру людей в себе, бо ми – українці.

Якщо можна не писати про особисте життя, то краще не писати. Це моя позиція (особисте, воно є особисте). А якщо це обов'язково, то – заміжня, виховую доньку.

БЛАГОСЛОВЕННЯ

Благословення забуваєм...
Одні турботи в головах!
Зрання до вечора літаєм,
Тягаючи зневіру й страх.
Набиті колії маршрутів
Укотре топчемо взуттям,
А час на шліфування серця
Іде на виведення плям..
На одязі, підлозі й дітях..
Латаємо чужі дірки,
Доки у вікнах лампи світять,
Читаємо чужі рядки.
Наш розум голосно говорить, –
За ним не чуємо душі..
Та сонце кожен день заходить,
І сходить кожен раз на тлі...

КЛЕЙНОДИ

Жагу до правди відчуваю,
Коли поблизу є брехня.
Всі запобіжники знімаю,
І без кордонів стаю я.

Хто може знати, як живеться,
Коли всередині не був?..
На всі потоки й боки рветься,
Коли *НЕ ТОЙ* клейноди «взув»...

Коли терпляче відчують,
Що гинуть тихо уві сні.
І сил таких уже не мають,
Щоб підвестися навесні..

Чекаємо свого Героя
З валізою поневірянь...
І тягнемо себе до волі
За душу й тіло – без питань.

КОВПАК

Чужий ковпак зняла навіки!
Нікого вже не підпущу!
І щоб не працювать на ліки –
Свій мозок помовчати вчу.

До раю, ніби, все так ясно:
Не цілься, не стріляй, не вбий...
Та знаю я тепер прекрасно,
Що більше вишуканий злий!

Та справа навіть і не в ньому.
Його давно вже не боюсь.
Страшніше – той ковпак з бетону,
З яким не в перший раз борюсь.

НА МОЇЙ ВУЛИЦІ

На моїй вулиці немає бомбосховищ.
Нема і не планується – дивлюсь я так собі.
І досі вигрібають останнє із родовищ.
Вивозять у вагонах, ніби усі сліпі.

На моїй вулиці немає депутатів.
Нема і не планується. Це — радість чи журба?..
Коли б хоча одненького, хоча б на краю вулиці –
То шанси врятуватися зросли б у разів два!

На моїй вулиці іще не всі вітаються,
Та прапори висять уже через один!
Зате, на моїй вулиці спокійно діти граються,
А те, що десь усе не так, ми знаємо з новин.

На моїй вулиці немає бомбосховищ.
Мабуть, так заробили ми усі, хто тут живуть.
Та краще б нам вітатися, зробитися чистішими,
А то, невдовзі і на нашу вулицю прийдуть.

НАШИМ ГЕРОЯМ

Ми б не повірили нікому,
Хто б рік тому нам розказав,
Що будуть гинути найкращі
Серед розвинутих держав.
І далі йдуть, – такі всі рідні...
Неначе кожен – своя кров.

Та як подумати насправді, –
Одна на всіх світла любов!..
Не знаю, що іще віддати,
Щоб спалося тепліше їм?
Як того захисту додати,
Щоб не загинуть молодим.
Тримайтеся, наші герої!
На вас одна надія є.
І знайте, що над вами завше
Моя молитва світло лле!
Слава Україні!

НЕ ВСІ

Не хочу до війни звикати
Ані в новинах, ні в житті.
Не хочу земляків ховати, —
Іще одружені не всі.

Шепоче в'їдливо з екранів
Статистика, як той сухар.
Засліплює зболілі душі,
І, наче б то, вже й не тягар...

Неправда! Не ведіться, люди,
Нащадки Славної Русі!
Не вправі ми себе забути!
Батьками стали ще не всі!

ПРАВДА

За правду тримаюсь, неначе за край,
Ногами звисаючи в вічності прірву.
І не обминає мене вітрограй:
То вліво, то вправо – гадає, чи зірве?

Тримаюсь за неї, неначе за круг,
Посеред всього, що гуде без перерви.
Тримаюсь, та й думаю: ворог чи друг?
Допомогти – чи не дати померти?

І хто його знає, чи «проти», чи «за»
Той вітряний вектор мене направляє..
Та ясно одне: вільних місць тут нема.
Тож край цей усіх дуже кріпко тримає.

РІДНА МОВА

Як думалось нерідною –
Пробачте мені нині .
Так склалося, без виправдань,
І в тому ми – невинні.
Здавалась неважливою,
Не розмовляли нею.
Вона ж – найкраща в світі!
Зробила всіх ріднею.

Тонка і хитка тема
Колись була для нас.
Тепер ми зовсім інші
На площах водночас.
Одна велична пісня
Тепер єднає всіх,
Хоча давно нічого
Не викликає сміх.

Навіки все змінилось
У наших головах.
Ми стали інші люди
Із вогнищем в серцях.
Любов і віра в душах,
Звеличуємо Край.
І мова невмируща!
Нам, Боже, помагай!

Марія Мирга

*Життя прожити – не поле перейти
І так багато в ньому слід зробити:
І посадити дерево, і виростити діти,
І слід лишити на землі,
Частинку серця в людях залишити.*

М. Мирга

Найцінніше, що є у людини, — це її життя. Воно дається їй тільки раз і кожній — своє. Довге чи коротке, неповторне і звичне, радісне і сумне, солодке, як мед, і гірке, як полин, воно триває лише від народження до смерті, і його не можна прожити двічі.

Народилася я на Старосамбірщині, в сільській родині, в досить важкі повоєнні роки. Закінчила школу, педучилище, Дрогобицький педінститут. Працювала на Франківщині, повернулася на Старосамбірщину, а останні роки працювала в селі Викоти, Самбірського району.

В досить важкий економічний час на Україні, привела мене доля сюди, в Мадрид, для того, щоб я і мої діти не знали недостатків і були щасливими, не знали отрути, яку довелося ковтати мені у життєвій боротьбі.

Буря життя вхопила мене, мов листок, відірваний від гілки, і понесла далеко по світі. Привела туди, де і живу зараз. Не раз було важко і страшно починати все спочатку у чужій країні. Не раз запікалося серце кров'ю від жалів і образ. А я не сміла признатися про них навіть сама собі. Почуття страху за свою родину, яку я кохала понад усе на світі, спопеляли моє серце, душу і не давали силу йти далі. І ці почуття виливалися у віршах.

Випала мені доля все життя працювати з дітьми, нести їм красу слова, возвеличувати красу їх душі, вчити любові.

МІЙ ЮВІЛЕЙ

Мій ювілей, мої роки...
Сама повірити не можу!
І часто так мої думки
Минулі спогади тривожать.

Чомусь-чогось мої літа,
Як птиці-мрії пролетіли.
Мене привели на чужину,
До болю душу роз'ярили.
І тут покинули одну,
І все забрали:
Надії, спокій і красу,
Життя запал непосидючий,
Домашній затишок грядущий,
Душі бурхливої грозу.
Тут завжди зроню я сльозу,
Коли подумаю, згадаю,
Що втратила, і що я маю,
І що ще знайду, що згублю?
Надію серцю поверну.
До свого щастя притулюся,
Бо так кохаю й так боюся...
Лиш витру гіркую сльозу.
А що ж ви, роки, залишили?
Лише на скронях сивину...
Ще й біль, ще й страх, переживання
За свою долю, за сім'ю.
Взяли, й кохання повернули,
Черпнули в пригорщі красу
Його нежданого, п'яного,
І водночас, зовсім терпкого...
Звабливого і без надії,
Як недосяжні зорі-мрії.
О роки, що ви наробили?
О що ви, роки, наробили!..

(14 червня 2000)

ГІРКА СЛЬОЗА

Хто Вам сказав, що сльоза гірка?
Неправда зовсім, бо вона – солона.
Така ж, як і морська вода,
Що душу й серце також посолонить.

Сльоза гірка, коли у грудях біль,
Коли образа душить десь у горлі.
Коли замовкли серце та душа,
Бо день у тебе, як в народі кажуть, «чорний».

Гірка сльоза, коли утрата найдорожча,
А ти принижений негідником до згину.
Що не боїться Бога і гріха,
Терпіти мусиш «гіркую» годину.

Хто Вам сказав, що сльоза гірка?
Неправда зовсім, бо вона солона.
Хоч іноді й згірчить людське життя,
А іноді візьме та й посолодить.

(14 червня 2006)

ДЗВОНИ

Дзвони б'ють...
Ви зупиніться,
Станьте хвильку й помоліться.
Ті, у кого раннє літо,
І коханням серце вміто.
Й ті, до кого йде вже осінь, –
Дзвонів серця душа просить.

Будуть дзвони ще дзвонити,
Їм дорогу не закрити!..
Срібні дзвони, дзвони-роси,
Бо кохання серце просить!

(20 квітня 2012)

ДИВО КАЛИНОВЕ

Покрився багрянцем зажурений клен,
Ще калина намистом червоним палає.
Ще тепло від землі і любов від Карпат
На осінніх вітрах вигравають.

— Ой, що буде зі мною, як лист опаде,
Як схилюся від бурі додолу?
Вітром осіннім мені розіпне:
Буйне гілля і крону кленову.

Засміялась калина:

— Не журись, друже мій,
Скільки в мене «багрянцю й любистку»!
Бо ж багрянцем своїм я зігрію тебе,
Твою крону до себе притисну.
Стане тепло й приємно тобі, брате мій,
Буду гріти тебе, як дівчина.

Боже милий, яка ж то краса –
Мати грона такі, як калина!

(23 листопада 2014)

ДЛЯ ЧОГО?

Пухне сльозами сиріт Україна,
Що мала усе – і нема вже нічого.
І знову нас кривджено, гнано, паплюжено...
І ким це зроблено? Ким і для чого?..
Гинуть невинно на війні наші діти,
А в хатах спустошених плаче вже вітер.
Встань, мій народе, знайди в собі сили,
Щоб зайти поганські тебе не ганьбили.
Тут наші предки, в мирі народжені,
По світах розсівали насіння любові.
Ви, нелюди, століттями нас розпинали,
Брехнею сліди відмивали від крові.
Україно, ти схилена в мовчанні й турботі,
Бо діти – замордовані, а матері – в скорботі...
Ми об'єднаємось, ми знайдемо сили,
Дамо їм всім відсіч, щоб надовго забули,
І колесо історії назад не вернули...
Ті ж завойовники, ті ж вбивці,
Той «братній наш народ»...

(26 жовтня 2014)

ЖУРАВЛІ

Вам, пташки – журавлі, Бог дав кращу долю,
Ви на світі не одні, маєте вибір і волю.
Можете ви небом всюди мандрувати,
І не треба в чужих краях їхню мову знати.

Ваша мова журавлина всюди вас леліє,
І журавлик журавля завжди зрозуміє.
І журавлик журавлеві може раду дати,
Де йому, в якій країні хату збудувати.

І вони свої гніздечка там позакладають,
Де місця їм до душі, та й поприпадають.
Втомилися журавлі, сіли спочивати,
Ой, яку ж то треба далеч крильцями махати!
(30 листопада 1999)

ЗЕМЛЯК

Сів горобчик на воротах та й мило співає,
Я працюю, і з жалю ми ся серце крає.
Співай, співай, мила пташко, може щось розкажеш,
Може, вістку від родини мені перекажеш?

Дуже шкода, рідна пташко, що ти тут зимуєш,
Що ти з друзями своїми світом не кочуєш.
Як летіла б з України сюди зимувати,
Могла б тобі моя рідня вістку передати.

А так просто лиш з тобою тут порозмовляю,
Свій край, своїх рідних я собі згадаю.
(17 жовтня 1999)

КРИК ДУШІ

Дивлюся у вікно: які ж бо скелі тут німі,
Стоять зажурені від смутку та покори.
Нема ні лісу, ні дерев, ані трави,
Одні лиш камені, одні лиш гори...

І так Іспанія покрита ними скрізь,
Тут цілі плато менші та широкі,
Пісок і камінь – а достаток в них.
Мені ж так прикро й боляче до сліз...

Наші багатства гинуть, гине ліс,
Співали б пісню сосни і ялини,
Та вже під корінь зрубано їх всіх
Понад пляями та на полонинах.

Карпати наші стали пресумні,
Нема кому їм душу веселити,
Бо знищено багато звірів всіх,
Хто міг би жити, по горбах бродити.

Струмочки вже не так дзюрчать,
Впадаючи в стрімкі потоки.
Мчать вниз і з болем аж кричать:
– Де водопад наш? Де гірський наш спокій?

Земля благує – сумно так мені...
Замешкалися на чужині руки,
Що обробляли й пестили її.
О земле, ти приречена на муки!

Найбільшу муку терпить наш народ,
Вітри його зривають, як билину
А без надії... як же далі жити,
Чого без праці варта та людина?..

Подались з краю наші земляки
І наймитують по цілому світі,
Щоб на багатій, на своїй землі
Могли в достатку їхні діти жити.

(30 січня 2002)

ЛІТА МОЇ

Літа мої молодії, прийдіть хоч у гості,
Я зустріну й привітаю вас ще на помості.
Заведу вас у світлицю, посаджу на лаві,
Дуже прошу, не згордуйте, будьте так ласкаві.

Низько-низько, до землі я вам уклонюся,
Та й за те, що ви прийшли, Богу помолюся.
Постелю вам на столі скатертину білу
В знак подяки, і за те, що не погордили.

Виставлю я на столі напої, наїдки,
Розпочнемо з вами ми гарної бесідки.
Та й по чарочці вина собі теж налємо,
Книгу спогадів життя тихо поведемо.

І сторіночки із неї будемо гортати,
І почнете, літа мої, в думках оживати.
Наймиліші зможу я до серця тулити,
Так дбайливо, щоб із них ніщо не згубити.

Літа мої, літа мої, як ви панували,
А ми молоді були, – вас не шанували.
Та не знали того тоді, як літа минають,
І ніколи вже до нас назад не вертають.

А тепер, літа мої, прошу вас лиш в гості,
І чекаю терпеливо й довго на помості.
Свою старість і журбу буду відганяти,
Що лишилося мені, – треба шанувати!

(8 липня 2014)

НА СПОМИН

Земляче-друже, приятелю мій!
Хвиля розлуки вже в дорозі б'ється.
Хоч огортають душу смуток, біль,
Моє серденько з Вами застається.

Не знаю, чи зустрінемось ми знов,
Чи наша доля ще колись сплететься,
Щоб спелить наші серця до дна,
Та палке серце з Вами застається.

Не знаю, чи хоч раз іще колись
З любов'ю до плеча я притулюся,
Хоч огортають душу смуток, жаль,
Своїм я серцем з Вами застаюся.

Земляче-друзе, щиро вірю я,
Що все ж таки нам доля усміхнеться!
І забринить ще пісня лебедина –
Така блаженна і така єдина!

А зустріч наша в серці збережеться,
Бо вірне серце з Вами застається.

(2 липня 1999)

НАДІЯ

На чужині живем, відірвані від рідних,
Так хочеться тут ласки і тепла.
Так хочеться до когось пригорнутись,
Щоби розпука з серця відійшла.

Мені і дома було не найкраще,
Але минуло... В пам'яті нема.
Забулося погане. Щораз більше
Розлуки терпкої знов смуток ожива.

Якби я знала, що з тобою буде
Хоч трохи легше тут, на чужині,
Що на хвилинку зможемо забути
Наші страждання, хвилі ті сумні.

Якби я знала, серцю б стало легше,
Теплом й любов'ю сповнилась душа.
Серце б коханням налилось по вінця, –
За хвилю щастя все б я віддала.

Якби я знала... Та не можу дати
Своєму серцю волю у житті,
Бо завжди мушу через те страждати.
Навіщо це? О мрії ви сумні!

Усім нам тут страждань бо не бракує,
Важка робота, сторона чужа.
Чужі нам люди нас не розуміють,
Лише надія серце окриля.

Надіюсь я, що будеш ти зі мною,
І подаруєш часточку тепла.
Надію цю у серці так лелію,
І це мене хоч трішки зігрів!

(30 травня 2000)

НЕЗДІЙСНЕННЕ БАЖАННЯ

Хотіла б я піснею стати
І в серці твоєму бриніти.
Хотіла б промінчиком стати –
Щодня тебе вранці будити.
Хотіла б я вітром ще стати,
І думи гіркі розвітрити.
Хотіла б я дощиком стати,
Щоб рани на серці обмити.
Хотіла б я сонечком стати –
Сердечко твоє ізцілити.
Хотіла б зозулею стати –
Щоб роки назад відлічити.

(10 листопада 2012)

СПОГАД З ДАЛЕКОЇ ЮНОСТІ

Бродила я в парку міському...
Алеї все золотом-листом вкривались,
Багрянцем шляхи простягались.
Золото під ногами шаруділо,
Перше кохання забути хотілось.

Думки все мої в юність вертались,
Хотіли утрачене знов повернути.
З минулим своїм на шляхах розминулись...
Дороги далекі, вам треба спокою,
Бо долі пройшли вже одна за одною...

(1 жовтня 2013)

ТУГА

Серцю не допоможеш...

Чому так серце тужить в чужині,
І хто над ним таку тут має владу?
Немає спокою ні серцю, ні мені,
Ніхто не дасть ні помочі й поради.

Частинку серця ми лишили там,
Де найрідніші нам, найближчі люди.
Щодня, щоночі віддаля від нас
Гірка розлука... Та невже забудеш?

Хіба забудеш усмішку дочки,
Чи наймиліші очі свого сина?
І довго пам'ятатимеш сльозу,
Що в матері з очей скотилась.

І ти, моя частиночко життя,
З тобою разом ми його прожили.
Знай, що нелегко вдалині мені,
І різні думи душу роз'ятрили.

Як вдома, і чи дбає хтось про вас,
І чи даєте там без мене раду?
Я знаю, що чекаєте не раз
Від мене поміч і вчасну пораду.

Тож вибачте, що я на чужині,
І так далеко, – лиш думками лину.
Ви ж підтримкою завжди є мені
У радісну і у сумну хвилину.

О доле, доле, поможи ти нам,
Щоб незадовго знову бути разом.
І серце заспокоїти до дна,
Воно ж бо над усім тут має владу.

(1 серпня 1999)

Оксана Патроник

*Тільки вірити треба,
Що Добро переможе
В слушну годину свою.
О. Патроник*

Народилася я 19 квітня 1981 року в місті Золочів, Львівської області, в сім'ї Любові Василівни та Романа Мирославовича Патроників.

Навчалася в місцевій середній школі №2, імені Маркіяна Шашкевича. Закінчила СПТУ, здобула професію повара.

Навчалася у Львівському кооперативному коледжі економіки і права за спеціальністю – технологія харчування.

Найважливішим в моєму житті є моя родина: батьки, старша сестра Лілія, шваґро Йосиф, племінниці Юлія та Наталія.

В Іспанію приїхала 5 серпня 2007 року, і вже вісім років тут.

Приймаю активну участь у громадському житті українців за кордоном, вболіваю за рідну Україну, особливо з огляду на події останніх двох років. Люблю читати цікаві і мудрі книги, пізнавати нове. Люблю поезію і прозу.

Не люблю в людях нездорове і величезне «его».

Всім бажаю бути здоровими духовно і фізично. Бажаю миру в душах і злагоди. Мрію, щоб люди більше думали про благоустрій України, ніж про гроші, щоб більше віддавали, ніж брали. Мрію, щоб не було воєн, убивств, насильства, і щоб справи вирішувалися в справедливому суді. Дуже хочеться, щоб кожен громадянин України зміг нести свою самотність на цій землі і дарувати лише прекрасне для рідної Неньки. Вірю в щасливе майбутнє нашого Краю!

Бажаю всім миру, злагоди, любові!

МРІЯ ПРО ЛЮБОВ

Що таке любов?

До цих пір себе запитую.

В моїй уяві – це щось величне світле і добре.

А може таке ж яскраве і гаряче, як сонце?

Здається, я «ногу підвернула» десь на повороті свого життя.

Шукала те світло, до якого мене тягнуло кожен день.

Чи стала іншою, чуть-чуть не такою, з одним крилом на спині...

Перероджувалась, змінювалася в цьому незрозумілому світі, який так відчувала душею і водночас не розуміла.

Жадібно хапала повітря, як риба, для якої життя без води неможливе.

На життєвих протягах міняла думки – гнала одні, а інші народжувалися.

Боялася спізнитись.

Хотілося оживити мрію, та я боялася зустрічі з нею. Я просто існувала тоді.

Але час брав своє і дарував інші нові дні, і роки. Була свідком нових історій.

І, зупинившись, – зрозуміла, що я таки дійсно «підвернула ногу».

Щоб ніхто не бачив мого болю, я закрилася в собі, як у своїй хатині ховається равлик.

Але для мрії не було дверей і вона приходила з Ним...

Ти хто?

Ти де?

Ти відчуваєш мене?

Ти бачиш ті сни, що і я ?

Тебе я знаю?

Ти був тут чи, може, там, де мої мрії ?

Ти був надією чи, скоріше, втечею?

А я...

Я проковтнула тебе у своїх очах.

Так хочу говорити про нас, але не про тих, які зникають.

Тіні людей мене лякають.

Я стаю такою беззахисною і впротиріч всьому – сильною.

Я стаю не такою. У мене ростуть трояндові колючки.

Я перетворююся на кішку, в якої є гострі кігті.

І вже я – не я, а чорна кішка, котра гуляє, де захоче...
А інколи я просто існую. Скручуюся у свої надії равликом і
мурочу до свого страху.
Мабуть, я так хочу бути ангелом, обійняти крилом тебе і
зігріти твоє серце.
А ти своїм крилом обіймеш мене і зігрієш моє серце, уже
незболене і щасливе.
Я так хочу бути Світлим Ангелом для тебе, і подарувати тобі
нашу історію кохання, яку будуть писати Небеса.

Я І КНИГА

Я – книга з чарівною обгорткою.
Заманюю тебе у свої сутінки: в країну казок, чи іншу
неіснуючу реальність, що живе тільки на моїх
сторінках.
Я подарую тобі багато нових історій.
Спочатку відбувається знайомство між нами – ти шелестиш
сторінками, а я відкриваюся потроху.
Правда, спочатку буває нудно й нецікаво, але потім, десь з
половини, тобі вже важко від мене відірватися.
І вже вкінці нашої з тобою зустрічі ти будеш відтягувати
прочитання останньої сторінки.
Тобі вже болісно буде мене відпускати, а, може, просто не
захочеш в мені розчаруватися.
Мій автор запрошує тебе в свій світ і наповнює іншим
життям і переживаннями, що захоплюють тебе.
Ти забуваєш про свої проблеми, тому що проживаєш з
моїми героями їхнє життя.
Інколи вони залишаються і в твоїй реальності.
Ти гортаєш мене своїми чутливими пальцями з нервовим
нетерпінням:

А що там далі?
І я, взявши тебе міцно за руку, веду далі у свій таємничий
світ.
Ти забуваєш про реальне життя, про те, що там за вікном.
Ми єдині з тобою – одне дихання в нас!
Ти живеш мною і думаєш про мій світ.
Я – твоя книга і ти вибрав мене.

МЕНІ ПРИСНИВСЯ СОН

Мені приснився дивний світ,
Де немає сліз і розчарувань,
Де немає питань і звинувачень,
Де немає хворіб, а всі щасливі і не плачуть.
І керує тим світом любов!
Цікаво, чи вам би хотілося прокидатися,
Знайти сили відкрити очі,
Щоб знову повернутися в світ грошей і страху,
Невпевненості у завтрашньому дні,
На землю, скроплену сльозами і кров'ю,
Де щохвилини непрохані хвороби
І людей нещадно знищує війна...

Прокинулась тільки, бо крізь сон почула щасливий
сміх дитячий!
І в тому сміху було все, що за гроші не купиш!
Великий дар в житті – знайти Любов у своєму серці.
Ось тоді вже рай не у сні, а наяву можливий.

СПАСИБІ

Квітне весна щедрим духмянком,
Вітер розносить весняні дари.
Сонце лоскотно погладить зранку,
А вдень – припікає вже до пори.
За днем темна ніч настане,
Місяць загляне в садибу вкрадливо.
А там – ніжний сон спочиває,
Сховався в фіранці грайливо.
І тихо так – ні душі...
Лиш чутно весілля гучне десь,
Вчинили його зелено-пузі.
Кваканням розносять свою вість
По болоту і усій окрузі.
Заглядають чи не видно бузька,
Хочуть в тім болоті ще пожить.
Та й роботи в них надто багато –
Вспіти б все до осені зробити...
І цвіркун руйнує ночі тишу,
Цвіркунісі піє про весну.
Вітер очерет тихо колише,
Вони вкупці і немає сну.
Перші півні вже десь заспівали –
Вісники, що ніч уже згасає.
Час і сонцю красному вже встати,
Воно землю обіймає.
Накличе дощик – малого крапунця,
Щоб допоміг зійти насінню.
Стару грибницю в лісі покropив,
Щоб порадили шанувальники
Усі, хто люблять юшечку з грибів...
Дива-дива ще принесуть нам

Юна весна і літо красне.
За ними осінь — мати жнивна,
А там і зимонька різдвяна:
Колядки і смачна кутя,
Моцька з грибочків та іншого добра.
Спасибі, Боже, за красу величну,
За те, що родить нам земля!

МАМО, Я БУДУ АНГЕЛОМ

Мамо, я буду Ангелом,
Звідки знаю? Бо я вже там.
Тіло боліло, душа летіла
До Рук Всевишнього Господа.

Мамо, ти не журися,
Під крила сховаю тебе
І Неньку від злої напасті.
Ти не бачиш землю...
У неї біль від нас, людей,
Від наших тяжких гріхів.

Мамо рідненька, молися і вір!
Я бачив Богородицю!
Вона усміхнулася і покрила омофором
Увесь наш український рід.
Я бачив хлопців: Сергія, Юрія, Романа, Михайла,
Небесну Сотню, студентів Крут,
Бравих УПА, інтелігентів,
Усіх, хто віддав життя.
Але душа у них вільна та жива!

Вони з вами завжди.
Тільки вірити треба,
Що Добро переможе
В слухну годину свою.

Матусю, я маю іти,
Знай, – я завжди з тобою.
Ти тільки в небо часто дивись...
В тебе крім мене є сини, ти – не сама!
Рідна, заради них живи!

Марія Скоропад

*Нехай голуби миру летять
Над країною нашою рідною.
І нехай вони всім сповістять,
Що зветься вона Україною.
М. Скоропад*

«Я народилась у Сибіру, жила й зростала в Україні», – акцентує Марія у своїй поезії. Отож, її біографія розпочалася з чужини, де вона проживала до шести років у засланні разом з батьками і двома маленькими братиками. До школи

пішла в Україні в селі В'язова Жовківського району. Випускні класи закінчувала у Жовкві. Пізніше – Львівський технікум громадського харчування.

Працювала кухарем в їдальні Львівського протезного заводу. Створивши сім'ю, народила і виховала трьох діточок, має внуків.

Вірші пише з дитинства, але довгий час тримала їх у бабусиній скриньці. Є авторкою різнопланових поетичних збірок. У 2010 році з'явилася її перша «Ностальгія», видана Львівським видавництвом «Каменярь». 2013-й рік видався найпліднішим. В серії авторського видання «Сімейна бібліотечка» вийшли в світ три збірочки: «Весна у серці промайнула», «Любить нас Бабуся всіх» – дитячі вірші, «Гуморески». І в 2014-му – «Плаче мати-Україна».

Рівно сорок років прожила Марія в Україні і вважає цей період найдорожчими і найціннішими роками свого життя. Вже сімнадцять років, як вона в Іспанії, нині проживає в Мадриді. Підсумовуючи прожите, Марія Скоропад філософськи посміхається: «Із 63-х років мого життя – 23 – чужини. І кінцевий шлях відомий лише Богу. Але я не нарікаю на долю, бо я дуже люблю життя. Якщо Господь обрав мені цей шлях, то я вдячна Йому за це, бо пізнала дорогу життя. Погодьтеся, не кожному судилися ці випробування в чужині».

РІДНА МАМО МОЯ

(пісня)

Мамо кохана, люба, єдина,
Знову цвіте у гаях горобина.
Я скоро, рідненька, до Вас повернуся,
Обніму Вас ніжно і пригорнуся.

Приспів: Мамо, моя рідна мамо,
Вам вклоняюсь до ніг.
Мамо, моя рідна мамо,
Ви найкраща з усіх.

Сядемо разом із Вами, матусю,
І, як у дитинстві, до Вас притулюся,
І зроню я сльози на Ваше плече,
Матусю, простіть за розлуку мене.

Приспів.

Мамо рідненька, голубонько сива,
Вам вдячна за те, що на світ народилась.
За недоспані ночі, простіть мені мамо,
Що в найтяжчі хвилини не була я з Вами.

Приспів.

Мамо кохана, люба, єдина,
Ягоди родить уже горобина.
Та я ще, матусю, в далекій дорозі,
А Ви до сих пір, стоїте на порозі.

НА УКРАЇНУ ПОВЕРНУСЬ

На Україну повернусь,
До тебе, землянько моя.
Повітрям рідним я уп'юсь.
Замру від співу солов'я.

Побачу пари лебедині,
Що в озері милуються.
І збір лелечий при долині,
Що у відліт готується.

Твої безмежнії поля
З стежинами крутими.
Де пахне квітами земля
І травами густими.

І зачарують погляд мій
Ключі у небі журавлині.
І затаю я подих свій
Від щастя у моїй родині.

Я хочу,земленько моя,
Відчуть, що я твоя дитина.
Тебе обняти, мов дитя,
Рідна земле моя, УКРАЇНО!

ТАК ХОЧЕТЬСЯ МЕНІ

Так хочеться пройтися по траві,
Ранковій, зрошеній росою,
Забутися, що ти на чужині
І не вмиватися вечірньою сльозою.

Так хочеться, щоб був це лише сон,
Щоб пробудитись і зрадіти.
Так хочеться пройтися край вікон
І подивитися, що роблять діти.

Поглянути, як тужить мати
За донькою, за сином, за онуком,
Щоб притулитися до неї і обняти,
І цілувать натрудженії руки.

Так хочеться сидіти з діточками,
Розповідати їм цей довгий сон
На лавочці у мами, біля брами,
Біля самісіньких вікон.

Так хочеться громадити солому,
Бодай потримати граблі,
Так хочеться чомусь додому,
Так хочеться, так хочеться мені.

Так хочеться вдихати запах квітів,
Що насадила мама у дворі,
І хочеться мені радіти,
Що я живу на цій землі.

НЕ НАРІКАЙ НА ДОЛЮ

Кожен з нас нарікає на долю,
Але мало хто дякує їй,
Кожен рветься до рідного дому –
Відчуває, що спокій лиш в нім.

Хто залишив дітей та онуків,
Хто залишив стареньких батьків,
В того серце згорає з розлуки,
Мов той грішник в полоні гріхів.

Боже, дай нам ще трохи підмоги,
Сили волі і витримки дай.
Відверни від нас страх і тривоги,
І надії крихітку подай.

ВИРОК ДОЛІ

Випав вирок на долю мою,
Я залишила дім і сім'ю.
До сих пір, проте, духом не впала,
Як заслугу усе це сприйняла.

Якщо в Бога я це заслужила
То, напевно, я дуже щаслива.
Бо не кожна з жінок-берегинь,
Залишила б надовго свій дім.

Але долі ніхто не вгадає,
Бо Господь її нам обирає.
Якщо справді це доля моя,
Не відмовлюсь від неї я.

За кого я несу цю покуту,
За кого я терплю цю розлуку?
І готова її я нести,
Доки вирішив, Господи, Ти.

Мені тяжко, я дуже страждаю,
Але з Богом завжди розмовляю.
І, здається, що відповідь чую,
Коли в Бога поради прошу я.

Боже, прошу, щоб спокій був в світі,
Щоб батьків не цуралися діти,
Щоби кожна із мам-берегинь,
Повернулась щасливо в свій дім.

ЧАСТІШЕ З БОГОМ РОЗМОВЛЯЙТЕ

Частіше з Богом розмовляйте,
Пісні церковнії співайте.
І радість вмить наповнить ваші груди,
Моліться Господеві, люди!

Бо лише щирая молитва,
Приємна Богу і привітна.
І появляється бажання
В сердечнім, щирім покаянні.

Я молюсь Богу й відчуваю,
Як лагідно струмок співає.
Якийсь музичний інструмент
Підіграє у цей момент.

Коли я розмовляю з Богом,
Я відчуваю допомогу.
Душевний спокій, теплоту,
Його небесну доброту.

Бо Бог небесний – Батько наш,
Ніколи не покине нас.
В дорогу вірную спровадить,
В біді не лишить і не зрадить.

ГОЛУБИ МИРУ

(пісня)

Нехай голуби миру летять
Над країною нашою рідною.
І нехай вони всім сповістять,
Що зоветься вона Україною.

Приспів:

Плаче мати на могилі сина,
Плачуть діти за рідним татом.
За коханим ридає дружина,
Тужить край за убитим солдатом.

Хай нікому не сниться війна,
Хай ніхто не зазнає розлуки.
Бо забрала життя вона
У дітей, у батьків і онуків.

Приспів.

Боже, долю Україні зішли
І її славетним синам.
Молим, Боже, війну припини –
Миру хочеться нам.

Приспів.

Нехай голуби миру летять
Над країною нашою рідною.
І нехай вони всім сповістять,
Що зоветься вона УКРАЇНОЮ!

НОВЕСЕНЬКІ РЯДОЧКИ

Можливо, повторяються слова,
Та це мої, пишу я їх сама.
У пам'яті моїй переплітаються,
З думками іншими сплітаються.

І виростають, мов грибочки,
Нові, новесенькі рядочки.
Народжуються в них нові слова,
Та думка завжди таж сама.

Родина, туга, Батьківщина,
І самотня батьківська хатина.
Здається, теми іншої нема.
Що ж ти зробила з нами,чужина?..

Хто дав тобі таке ім'я, -
Чужая сторона?
Ти обігріла нас, притулок нам дала,
Та залишаєшся для нас чужа.

ОДНА З ПОКУТ

Я народилася в Сибіру,
Жила й зростала в Україні.
Кохала, мріяла, любила,
Трьох діточок я народила.
Був в хаті затишок і спокій,
Та в сорок шість
Подалась в світ широкий.
Здавалось було все,
Лиш грошей бракувало,

Та скільки б їх не було,
Завжди мало.
Можливо, це одна з покут,
Що стільки літ одна я тут.
Одна, мов квіточка зів'яла,
Вже й старість тут мене застала.
Я одинока, мов загублена вівця,
Немає просвіту, не бачу я кінця.
Дорога дальня до рідного порогу –
Кінцевий шлях відомо лише Богу.

ТУТ ВСЕ ЧУЖЕ

Скільки дітей залишилось без ласки,
Скільки батьків й матерів без тепла.
Шістнадцятий рік вже без рідної Пасхи,
Невже доля насправді жорстока така.

Тут все чуже: чужа країна,
Чужа земля, чужа родина,
Тут запах хліба своєрідний,
Бо він чужий, бо він нерідний.

Як квочка збирає курчаток під крила,
Так мати хотіла б зібрати дітей.
Просила б аби не робили помилок,
Аби не лишали своїх рідних осель.

Бо пташка і ця має рідне гніздо,
Лисиця в нору заховатися зможе,
А ми в чужині, ми тут майже ніхто,
Думками ми завжди з тобою, наш Боже!

Так доля нас порозкидала
І в'янем ми у самоті.
Я би нікому не бажала
Життя скалічить в чужині.

ХВИЛИНА РОЗСТАВАННЯ

А в Україні вже зима:
Мете вітрами і снігами.
Я знов лишаюся сама
І діточки мої – без мами.

Прийшла хвилина розставання,
Мов камінь тягне до землі.
І лиш важке, страшне зітхання
Знову лишається в мені.

І знявся вгору птах залізний,
І загудів у висоті.
Та я все бачу погляд ніжний,
Що залишився на землі.

Бачу дітей, маму, онука,
Немов летять у височінь,
Боже, невже це знов розлука
Призначена мені.

«За що? – запитую у себе, -
За що ця каронька дана?»
І чую відповідь із Неба:
«Не кара – доленька вона»...

КАЮСЬ

Діти мої, діточки,
Пташечки рідненькі,
Розцвіли, мов квіточки,
Без рідної неньки.

Я себе тепер караю,
Що цього не бачила,
Гріх за це, напевно, маю
І багато втратила.

Квіти маєм поливати,
Щоб вони зростали,
Серце й душу в них вкладати –
Ви ж цього не мали...

У думках до вас звертаюсь
І до пана Бога:
-Тяжко тужу, серцем каюсь,
Важка бо дорога.

І сумую, і ридаю
Серцем і душею,
Бо також я матір маю,
Так важко без неї!

ЖУРАВЛІ У СИНІМ НЕБІ

Журавлі прилітають
Додому, до себе.
Курличуть, кружляють
У синьому небі.

Журавлі прилітають
Із своєю сім'єю,
А нас потішає
Лиш спомин про неї.

Коли ж ми покинем
Чужую країну –
Додому полинем,
Побачим родину?..

А серце рветься на шматки,
Як бачу цю картину:
Як повертаються птахи
На рідну Батьківщину.

І я хотіла би разом
З птахами полетіти,
Бо завжди бачу один сон,
В нім – мама, брат, онуки, діти.

І заздрю-заздрю я птахам,
Уболіваю щемно серцем,
О, як же витримати нам,
О Боже, змилосердся!

НІЧ МОВЧАННЯ

І знову ти мені наснився,
Прийшов до мене, притулився,
І спати не давав всю ніч,
Та чи могла я спати? Ні!

Я думала про нас всю ніч,
Ти був гарячий, як та піч.
Ти зігрівав і обіймав,
І цілу ніч лиш цілував.

Це була наша ніч мовчання,
За нас сказало все кохання.
Воно так тихо шепотіло,
Але його ми розуміли.

Воно шептало, що це ніч,
Що згасне цей вогонь і піч
Остигне і настане день –
Ми в різні сторони підем.

І знов зустрінемося в сні,
Де ми будем лише одні.
І знову будемо мовчати,
І одне одного кохати.

СВІТИ МЕНІ, ЗІРОНЬКО

У кожного в небі є зірка своя,
Блукає, напевно, там теж і моя.
Щовечора, завжди очима шукаю,
Впізнати не можу – її я не знаю.

Бо дуже подібні зірки між собою,
Я завжди хотіла б зустрітись з тобою!
Світи мені, Зіронько, ясно світи
Та не зізнайся, що це саме ти.

Я довго шукатиму в небі тебе,
Ніхто, окрім мене, тебе не знайде.
Світи мені, зіронько, людям світи,
Так дуже потрібна нам, зіронько, ти.

Як падає зірка маленька із неба,
То кажуть, людині нічого не треба.
Бо згасла враз зірка і згасло життя...
Не хочу, щоб згасла вже зірка моя.

Життя таке гарне, в нім хочеться жити,
Бо маю кого у цім світі любити:
Дітей своїх рідних і рідну матусю,
Онучка коханого, що чека на бабусю.

Світи мені, Зіронько, ясно світи,
З тобою разом ми ідем до мети.
Не хочу, щоб ти перестала світити,
Бо світ цей чудовий – я хочу в нім жити!

РІДНА ЗЕМЛЕ МОЯ

(пісня)

Україно, краю рідний,
Гордимися тобою ми.
Україна – край наш вільний,
Не здолають його вороги.

Приспів: Україна, Україна,
Моя рідна сторона.
Україно, Україно,
Рідна земля моя!

Наша мова солов'їна,
В світі кращої нема.
Наша пісня щиро лине
І співає вся земля.

Приспів:

Україно наша рідна,
Всі ми любимо тебе.
Твоя слава – наша пісня,
І Господь нас береже.

Приспів:

Україна, Україна,
Моя рідна сторона.
Україно, Україно,
Рідна земля моя!

Гнат Стеценко

*Ти чекай, Україно, моя Україно,
Ми приїдем насправді, я знаю і вірю.
Г. Стеценко*

Гнат Стеценко родом з Полтавщини, хоч більшу частину свого життя проживав за межами рідної землі. Навчався в Київському медичному інституті, а потім 35 років працював у Трускавці. Старший науковий співробітник, кандидат медичних наук Українського НДІ курортології, що в Одесі. Робота в Трускавці давала можливість знайомитися з цікавими людьми, які приїздили в Трускавець.

У 2001 році довелося покинути Україну і за сімейними обставинами переїхати до Новосибірська, в Росію. Народився довгоочікуваний онук Іван і в цьому ж році відійшли в інший світ мої батьки, вчителі за фахом. Саме у батька я трохи вчився писати і вірші, і репортажі, розповіді про людей села. Навчився володіти простим фотоапаратом «Смена», що дозволило потім працювати в інститутській газеті «Медичні кадри» студентським кореспондентом. Там я продовжував писати не лише про студентів та викладачів, але й вперше спробував писати ліричні вірші, короткі етюди та новели.

В Сибіру продовжував розповіді про «сибірських» українців, (публікації є на сайті «Кобза» – «Українці в Росії»). Документував події культурного життя місцевої національно-культурної автономії українців Новосибірська.

Ніколи не залишався байдужим до подій в Україні. Уже в Сибіру розпочав вивчення творчого життя Тараса Шевченка. Тут щороку відбуваються Шевченківські вечори. Усі події висвітлюються на сайті «Кобза», а також у фейсбуці, де створена група «Тарас Шевченко – український Пророк».

Впродовж двох років займався спорудженням пам'ятника Тарасу Шевченку в Новосибірську. Підготував збірку-вистяг з поезії Тараса Шевченка українською та російською мовами. Надіюсь надрукувати таку збілочку до дня відкриття пам'ятника.

Днями відзначив своє 78-ліття. Попереду ще роки. Хочеться дожити до кращого життя в Україні.

ПОКИНУТЕ СЕЛО У ГОРАХ КІПРУ

Важко було уявити, щоб зустріти у далекому гірському куточку острова на Середземному морі українську громаду. Звідки і як вони сюди попрапили? Наша подорож згідно запланованого маршруту вже закінчувалася. Почувши в нашій розмові українські слова, Наталя, яка взялася показувати острів, раптом припинила свою розповідь, звернувшись до нас з такою пропозицією:

– Мені хочеться зробити для вас, вірніше для декого, несподіване і приємне.

– Що ж це за сюрприз? – не втерпів полтавець Іван Павлович.

– Сподіваюсь, що цей приємний сюрприз саме для вас, Іване Павловичу, адже ви українець?

– Я то українець, з самого серця України, з Полтащини, але що з того? До України так далеко, не за одним вона морем.

– Так то воно так, але запорізькі козаки на своїх «чайках» перепливали Чорне море, штурмували Константинополь, ходили аж до Іспанії, – вступила в розмову дружина полтавця, у якої предки походили із запорізьких козаків. Усі погодилися звернути з маршруту, хоча вже смеркало. Але, як попередила Наталя, їхати до села не більше десяти хвилин. Минуло кілька хвилин і ми уже в'їжджали в село з дивною, як для Кіпру, назвою «Іванівка». Так і написано українською мовою, а внизу меншими літерами – грецькою.

Ось вам і сюрприз. Правда, приємна несподіванка для Вас, Іване Павловичу?

– Більше того, щось защеміло в серці.

– Держіться, бо найцікавіше попереду, – продовжувала Наталя.

Троє українців відразу відчували у своїй душі і серці близьку їм Україну. Несподіванки почалися раніше, ніж в'їхали в село і зустріли перших жителів. Виявилося, що ще у трьох наших росіян, подорожуючих горами Кіпру, українське коріння. Певно тут, у цьому селі, у цієї частини росіян раптом прокинулися гени українства, які на довгий час заснули. А може, спали і всі ті, хто дуже рідко згадував своїх забутих, а може, і незнаних предків з України. Ось і згадали вони цього разу своїх бабусь, вдивляючись в обличчя горян, і, прислуховуючись до їхньої мови. На жаль, не змогли згадати предків, цього не зберегла їхня пам'ять. Та й мову рідну не всі розуміли. Лише полтавець Іван Павлович зі своєю дружиною, котра з Чернігівщини, добре розуміли про що між собою гомонять українські горяни. Ні, вони не гуцули, відчувається, що всі вони зі степової України.

– То де ж ви тут взялися, на оцьому острові, наші земляки? – не втерпів і першим почав розмову Іван Павлович.

– Як і коли розповісти не можемо, бо нам заборонили, тому й замовчуємо історію. Ми лише нащадки тих, хто першими потрапили на цей острів. Про це їм було заборонено розповідати, до того ж їх вже давно немає в живих. Але сьогодні ви, українці, завітали у наше село, ми дуже раді.

– Іване, Мотре, Михайле, ідіть-но сюди, – зазивала Оксана односельчан.

До нас підійшли і привіталися кілька горян.

– Добрий день, здрастуйте.

Підійшли ближче і почали обіймати кожного.

– Та що ж ми тут, ходіть до нашої вітальні, – і Оксана показала на невелику будівлю, чимось подібну на той шинок,

що тепер відроджується в Україні. Згадують українці звичаї своїх предків. А горяни його і не забували.

— Сідайте ось тут, на ослоні, — запрошувала Оксана, певно господиня вітальні, накриваючи вишитою полотняною скатертиною довгого стола, за яким розмістилися не лише ми, але й горяни, які зібралися тут, на вигоні посеред села. Саме так мені хотілося назвати оцю невеличку полянку.

— Я знаю лише те, що наших предків завезли не дуже давно, усі вони побували у німецьких концтаборах, усі вони з різних кінців України, а більше нічого не знаю, нам не розповідали.

— То може, хоч знаєте звідки ваші предки, з яких українських країв? — не вгамовувався Іван Павлович.

— Дещо знаємо, — вступив в розмову літній чоловік, десь років біля шестидесяти. Я тут народився першим. Моїм батькам тоді було по 23 роки, а мені вчора минуло шістдесят. Немає уже батьків з нами. Царство їм Небесне. Може їх душі відвідали рідний край, тихий закуток на річці Хорол, знаєте таку річку?

— А як же не знати, коли я з Хорольщини? Правда народився на березі іншої полтавської тихої ріки — Псла. Бачите, ми — земляки.

— Хто знає, як тепер і вважати, адже я народився тут, у кіпрських горах, а ось з моїми батьками Ви — земляки, до речі, як Вас звати?

— Звати мене так як і Вас — Іваном.

— Ну то що ж, дорогі українці, я хочу підняти цей келих кіпрського вина за землю наших предків, за Україну, — встав із-за столу кіпрський Іван. Певно, душі наших батьків уже давно відвідали свою рідну землю, свою Україну. А вам, дорогі українці, велике спасибі, що зуміли знайти нас у цьому гірському селі. Не часто нам до-

водиться зустрічатися з українцями, але траплялось. І треба було статися так, що саме на цих словах я прокинувся. Прокинувся в затишній кімнаті на кіпрському березі Середземного моря. Прокинувся і не вірив, що мені наснилося таке. Доводилося бувати у гірських селах Кіпру, але села з українцями, звичайно, не зустрічав. А тут таке. Чому? Певно, зростає моя туга за Україною, за українством, не покидає мене жаль, що залишив свій рідний край, землю, де народився, землю моїх предків. Минуло кілька днів. Я все під враженням свого сну. Розповів своїм ближнім, уже зібрався писати невеличке оповідання. Раптом на березі моря випадково почув від туристичного гіда, котрий учора возив російськомовних туристів до покинутого села у горах.

— А що, є таке село і там ніхто не живе? А хто там жив раніше?

— Хтось жив, не знаю, - відповів гід.

— Там, до речі, є музей, але в ньому нічого цікавого нема.

Знову мені згадався мій сон і виникло бажання відвідати те покинуте село.

— А чому воно покинуте?

— Бо там не було електрики, не вистачало води, особливо влітку. Старі повмирали, а молоді поїхали у світ. Та хіба таких сіл мало в Росії? Немало. Та і в Україні їх вистачає. Сам бачив, коли на місці села – поле, засіяне пшеницею. Сон на кіпрському березі збентежив, а з іншого боку – зацікавив. А що, як оте покинуте село дійсно було українським?

Не довелося нам у ньому побувати. Хоча намір був. Не лише намір. Ми уже їхали туди гірськими, крутими, вузькими дорогами. Прямо скажу – це не прогулянка. По такій дорозі все вище і вище в гори – дух забиває. Уже дав-

но заклало вуха, вже почали позіхати (не вистачало кисню), а села все немає і немає. Хоч на карті воно є, і карта перед нами, та поїхали ми туди не кращим маршрутом. Це той гід нас так скерував. Майже три години блукали манівцями і, зрештою, побачивши дорогу, назад ми повернулися іншим маршрутом. Проїхавши кілька десятків кілометрів, зрозуміли, що треба було їхати оцим маршрутом, а не тим, який нам порадив гід. Ми не розчарувалися, адже по дорозі заїхали в село, в якому біля будиночку було дуже багато чорнобривців. На жаль, ми швидко проїхали, ледь успівши зафільмувати цю красу. А треба було зупинитися, зустрітися з людьми, взнати їх ближче. Може якраз у тому будиночку і живе хтось з України. Ми поїхали вище в гори і раптом я побачив обабіч дороги столик з ослінчиками, який бачив у тому сні. Я попросив сина зупинити машину, але він сказав, що не може зупинятися на такій вузькій дорозі. Ось коли будемо повертатися, тоді і зупинимося. Хіба знав він, що повертатися будемо іншою дорогою? Ось так ми проїхали і чорнобривці, і столик з ослінчиками. Більше того, ми так і не доїхали до того села.

На жаль, закінчилася ця невеличка подорож нічим. Так я і не взнав, чи були в тому покинутому селі українці. Може й були, а може то був лише сон і трохи моєї уяви. Мені ж так хотілося, щоб у тому покинутому селі насправді жили українці. Уявив я і будиночок з побіленими стінами, і чорнобривці з ружами...

Кіпр, 2010 рік

ПОЛЕТЯТЬ ЖУРАВЛІ В УКРАЇНУ...

Не летять із Сибіру журавлі в Україну,
Бо летять вони в теплі краї.

Поверніть, журавлі, залетіть в Україну,
Розкажіть їй про мрії мої.

Розкажіть, журавлі, ви моїй Україні,
Як з думками не спиться мені.

Я у снах, а мій внучок – в уяві і мріях,
Відлітаєм щодня в Україну.

Недарма летимо, бо ж ми з ним – українці,
Тому й прагнем туди із Сибіру.

Полетять журавлі, прилетять в Україну,
І розкажуть Тобі наші мрії.

Ти чекай, Україно, моя Україно,
Ми приїдемо насправді, я знаю і вірю.

(2004 р.) Новосибірськ

Лілія Ткачук

*У кожного скрипаля своя скрипка,
Звучить, пронизуючи струни серця.
Від болю по щоці сльоза із криком...
Пливе в думках мелодія безсмертя.
Л.Ткачук*

Народилась я 8 квітня 1984 року, в неділю раненько о восьмій. Мабуть, і щасливим числом своїм назву 8, тому що

це – безкінечність, це – вічність, так, як і наша душа. Життя своє розцінюю, як подарунок від Бога, який дав мені все. Тільки треба правильно втілювати своє покликання, реалізовувати свій талант, розвиватися духовно, адже це головніше, ніж наше тіло.

Уже з п'яти років я відчувала своє покликання, бачила себе в ролі педагога. Любов до дітей і привела мене в цю професію. В 1989 році вступила до музичної школи, спеціальність «скрипка». В той же час відвідувала спортивну школу. Гімнастика, легка атлетика, пізніше танці – все це мені допомагало розвиватися фізично і духовно, тому що все, що пов'язане з музикою, з мистецтвом - я вважаю високим і незамінним.

З 1990 року співала у ансамблі «Карпатські зорі». У школі, де навчалася, мене залучили до ансамблю пісні і танцю «Передзвін», з яким у 1997 році ми відвідали місто Единбург, столицю Шотландії, що стало незабутнім для нас, дітей. Також співала в шкільному вокальному ансамблі «Джерельце». Пізніше, навчаючись на музичному відділенні в педагогічному коледжі, співала в ансамблі «Коломиянка».

В 2007 закінчила Прикарпатський університет, факультет музичного виховання, а також паралельно здобула освіту психолога. По закінченню відразу влаштувалася на роботу педагогом психології та естрадного вокалу в філіал Київського коледжу естрадно-циркового мистецтва. Працювала викладачем по вокалу естрадної дитячої студії «Зорепад», заснованої заслуженою артисткою України А. Кобилянською. Але в 2012 вирішила поїхати до Європи, спробувати свої сили та можливості в Мадриді, де згодом залишилася і реалізувала себе по - новому. Незважаючи на труднощі, які постають на початку життя в чужій країні, легко долала перешкоди, швидко вивчила іспанську мову і почала працювати за професією.

Любов до поезії була змалечку. Перші вірші написала в 12 років, а в 15 – вірші вже клала на власну мелодію і з авторськими піснями гастролювала, брала участь в конкурсах. На 21-му році знову прилетіла муза і цей період життя вилився на папір віршами, що ввійшли до альманаху. На даний момент не пишу, але зі зміною погляду на життя, менталітету, духовного зростання, відкриття по-іншому світу, планую написати книгу, яка, можливо, для когось буде корисною в житті.

СПАСИБІ, ГОСПОДИ

Мій Господи, спасибі за життя,
Спасибі за любов Твою безмежну.
Спасибі, що зі мною день і ніч,
Дорогою життя ведеш безпечно.

Тобою хочу жити я завжди:
І дихати, сміятися, радіти.
Любити, дарувати всім тепло,
Знання набуті передати дітям.

І не боюся я ні грому, ні біди,
Ні болю, ні самотності, ні горя.
Завжди надіюся на підтримку Твою,
Бо в Тобі – міць моя, мій дух і воля.

Любов Твоя впокорить сумніви усі,
А віра – неможливому дасть крила.
Лечу я в світ, як білий птах, добро нести,
В Тобі, мій Господи, моя любов і сила!

ДВА КРИЛА

Навіщо птаху два крила?
Питаю подумки себе.
Щоб міг у небо він літати,
Для того дані йому крила.

Та крила ті – то батько й мати,
А птаха та – їхня донька.
Коли поранити одне з них,
То не злетить вже, нема йому життя.

Одне крило обігриває птаха,
А друге – захищає, як біда.
Вони ж допомагають підійматись,
Коли невинне випаде з гнізда.

І силу, й міць, і рівновагу мають,
Не понесуть вони його в біду.
Лише до сонця, до тепла, до раю
І не дадуть загинути в снігу.

То ж ви тепер у себе запитайте:
Чи зможе жити той безкрилий птах?
Я – птаха та, Ви – мої крила,
Не зможе птах без крил, як і я без Вас!

ДЛЯ МАМИ

Вродилась я, зробила перший подих,
Відкрила оченята – в світ прийшла.
Побачила тебе уперше, мамо,
Твоє тепло донині зігрива.

Ти дарувала материнську ласку,
Любов та ніжність, щирість та добро.
І лагідно співала колискову,
Дрімаючи, обпершись на чоло.

Ти найсвятіша в світі, бо Ти – мати,
Оспівана народами в піснях,
Прославлена у віршах і поемах.
Основа Ти всього – даєш життя!

Твої натруджені від праці руки,
Втомлена усмішка, теплом ясна.
У погляді глибокім бачу муки,
Тривога твою душу розрива.

Я хочу обійняти тебе, мамо,
Поцілувати, втішити, але...
По-іншому розпорядилась доля,
Нас розлучивши із тобою вже...

Нас розділяють далечі- простори,
Три тисячі кілометрів німих.
У пам'яті моїй гордість постави
Твоїї, мамо, Ти – у снах моїх...

Я дякую за все, що ти зробила:
За материнську ватру і тепло.
За те, що виростила і навчила,
Й не підпускала Ти до мене зло.

За те, що берегла і боронила,
Змалку навчала мудрості життя.
Тебе люблю я, ненько моя мила,
Любов моя з Тобою до кінця.

ДЛЯ ТАТА

Створивши світ і все живе у ньому,
Бог чоловіка в ньому оселив.
Зробив його із пороку земного,
Щоб керував він в світі всім земним.

Бо чоловік в усьому головує:
І батько він, і син, і друг, і брат.
Родину і країну захищає,
Відповідає за сімейний лад.

Обов'язки важливі, тату, маєш,
Виконуєш із совістю Ти їх.
Я згадую з теплом дитинство своє,
Усе найкраще, що ти дати зміг.

Ще змалку, як була я неслухняна,
Суворим намагався бути Ти.
Лиш з часом зрозуміла – бажав щастя,
Робив усе для здійснення мети.

Від тебе я дістала гарний спадок:
Любов до пісні, музики й добра.
Пішла у світ дорогою твоєю,
Звичайно, тату, – я ж донька твоя!

Ми дуже схожі, рідний, із тобою,
Кажуть, син – в маму, а в батька – донька.
Пишаюся, татусю, я тобою,
Мені Ти передав роду буття.

Молюся щиро я до Бога,
Щоб щедрих літ, здоров'я ще послав.
Щоб від хвороби та усього злого
Тебе завжди Господь оберігав!

РІДНЕСЕНЬКОМУ (для брата)

Я долі дякую за Тебе!
За те, що рідним мені є.
Згадай роки дитинства наші,
У наших спогадах – це золоте!

Я пізнавала світ, вдивляючись навколо,
І в цьому Ти мені допомагав.
Ти розділяв зі мною радість й тугу,
Підтримував, розраджував і звеселяв.

Мабуть, найбільше Ти про мене знаєш,
Мабуть, і я про тебе все скажу.
Любов сестри до брата не згасає,
І я промовлю «я Тебе люблю!»

Я вдячна, що мене не забуваєш,
Піклуєшся про мене і тоді,
Коли на серці мені дуже сумно
Й ні з ким поговорити вже мені.

Так з гордістю Тебе я називаю:
Найближчий, найрідніший, дорогий.
Усе, якби могла, Тобі б віддала,
У мене брат – найкращий на землі!

Тож щиро я добра тобі бажаю,
Ти просто будь собою і люби!
Якщо любитимеш, прихилиш світ до себе,
А біля тебе буду я завжди!

НАДОКУЧЛИВІ ДУМКИ

Якась розгублена та невгамовна,
Ніяк не зрозумію чого хочу я.
Ось думка враз полинула у небо,
Не долетіла ще... Та вже не та.

В один момент я думаю про щастя,
А інколи сумую я.
Хоч знаю, що блукає десь удача,
І успіх, і кар'єра, і сім'я.

Тільки покірно важко так чекати,
Не знаючи, що доля принесе .
Приходиться надії день і ніч плекати,
Й запитувати: Де ж моє ?..

Де радість, щастя, де кохання,
Де віра, де надія, де любов?
Невже не час мене заповонити,
І запалити в моїм серці той вогонь?

Такий, щоб вірити в своє майбутнє:
Вогонь терпіння, спокою, тепла.
Чекаю цього я із нетерпінням, –
Воно вже йде, моє нове життя!

ВТРАЧЕНЕ КОХАННЯ

Не раз хотіла голос твій почути,
Не раз хотіла я тебе відчути,
Не раз приходив ти до мене в снах,
Не раз з'являвся ти у моїх думках.

Невже кохання втрачене є зайвим,
Невже назавжди зник із життя мого?
Для мене залишився ти найкращим –
Яскравим променем нічних зірок.

Невже кохання втрачене назавжди,
Навіть і слід його розтертий на землі?
Палає іскорка малесенька надії
Глибоко в серці, на самому дні...

ПОДИХ ЗИМИ

Легкий та свіжий подих вітру розхитає
Ясні казкові мрії, як ті сни.
Сніжинки їх підхоплять й закружляють
У дивному танку морозної зими.

Дивлюсь у вічність, що вабить глибиною,
Безкрає небо простяглось навкруг.
А сонечко ще грає промінцями
І хмари то з'являються, а то втечуть...

Переливаються пухкі сніжинки
На відблиску осяяння того.
І кожна з них чарівна, кожна – різна,
Радіють всі, вальсуючи гуртом.

Надивлюсь на красу таку безмежну,
Постане у думках вона моїх.
Як тільки закриваю оченята,
І знову бачу ту казкову заметіль.

ТРОЯНДИ

Чому, скажіть, оці стрункі троянди
І різні всі, й однакові якісь?..
Одна розквітла, наче красна панна ,
Інші – схилили голови свої.

Одна з них – непідступна і колюча,
Висока, пишна, пахне та цвіте.
А інша – і зажурена, й притихла,
І непомітно, чи вона живе.

Троянди – і краса, і неприступність,
Це квіти раю, спокою, журби.
На них росинки – маленькі краплини,
Їх жадібно вбирають пелюстки.

Вода для них – усе, а сонце, сонце...
Воно ж енергію життя дає!
А чи потрібні лагідність й турбота,
Тепло і ласка, чи вони в них є?..

Такі красиві ви, жовтогарячі,
Квіти кохання, радості, весни!
А доля так подібна до людської –
Жорстока і нещира укінці ...

І ви, як люди, кожна душу має ,
Життя коротке і спливає час...
Ви знаєте самі на що ідете
І завтра що чекає ще на вас...

Приходить мить і стукає в віконце,
Не допоможуть вам обійми вже.
Людина й квітка однаково в'януть,
А, зрештою, у світі в'яне все...

ЧИ ЛЮБЛЮ Я ТЕБЕ?

Чи люблю я тебе? – мене питаєш,
Чи маю я до тебе почуття?
А я тихенько голову схиляю
Й думками поринаю в майбуття...

Якщо живе в серці твоїм тривога,
Якщо не можеш спати уночі,
Пробач мені, не маю нині змоги
Правдиву відповідь залишити тобі...

Пробач мене, що тебе не кохаю,
Позбавлена високих почуттів.
Часом сама я в себе заглядаю,
Здається, – лід у серці крижанім...

Холодна, зачерствіла, неприступна,
Як королева снігу і зими.
Невже перетворилось моє серце
На грудку затверділої землі?

Невже я послана на грішну землю,
Щоб розбивати люблячі серця?
Щоб руйнувати молодечі душі...
Невже не посмакую почуття?

Скажи мені про те, що відчуваєш,
Про серця жар повідай знов і знов.
Страждаю, що взаємності не маю,
Бо я не знаю, що таке любов...

Прости мене, що тебе не кохаю,
Не народились в серці почуття.
Хоча в думках давно уже витає:
Кохання повертає до життя!

КОЛИ ЗАСВІТИТЬ СОНЦЕ

Із кожним днем я розчаровуюся в людях,
Із кожним днем все більш люблю собак.
Тому що, на відміну від людини,
Не зрадить, не покине, не продасть.

Наскільки охопила всіх ця злоба,
Ненависть, заздрість, користь, підлота.
Куди ж поділися і дружба, й вірність,
Любов до ближнього і доброта?

Заполонила світ цей зрада,
Вона затьмарила людині все.
Нема вже ні любові, а ні дружби,
Хоча батьки навчали нас, що це святе!

Для вас нема в світі чогось святого,
Душа перевернулася вверх дном.
А помисли у серці злі й нещирі,
І серце переповнене колючим злом.

Коли уже настане час любові?
Коли ж допомагатимуть усім?
Коли довіра буде не обманом?
Коли засвітить сонце на землі?

Коли людина зрозуміє, що є добре?
Коли зуміє відрізнити зло?
Коли покається в гріхах огидних?
Коли ж той холод перетвориться в тепло?...

Я ХОЧУ...

Я хочу танути, як лід в твоїх обіймах,
Я хочу на вустах твоїх відчутти мід.
Я хочу задрімати біля тебе
Й прокинутися на плечі твоїм.

Я хочу солодко і ніжно цілувати,
Я хочу, щоб злились в єдине ми.
Я хочу, щоб лилась нічна соната
І щоб мене не відпускав ніколи ти.

Я хочу, щоб і «вдих», і «видих» разом,
Я хочу, щоб серця звучали в унісон.
Я хочу, щоб дістав зорю з-за хмари
Й приніс її, як казку, мені в сон.

Я хочу, щоб волосся моє пестив,
Я хочу, щоб нашіптував слова.
Я хочу... Тільки ти мене не стримуй,
Нехай народжуються почуття!..

ОБИЦЯНКА

Чи зможеш ти нести кохання своє вічно?
Чи зможеш цілувати безкінечно?
Чи зможеш не погаснути в очах?
І не спіткнутися в земних гріхах?

Якщо відповіси мені ти: "Зможу,"
І не відчую я вагань твоїх,
Я ніжно посміхнуся своїй долі
Й подякую за тебе щиро їй!

ДЕ Ж ТИ, МІЙ СКРИПАЛЮ?

У кожного скрипаля своя скрипка,
Звучить, пронизуючи струни серця.
Від болю по щоці сльоза із криком...
Пливе в думках мелодія безсмертя.

Скрипалю, де згубив ти свою скрипку,
Не можеш відшукати рідну душу?
Невже ти не знайдеш її ніколи?
Дивись, як я терплю, чекаю й зношу.

Чи хочеш ти відчути дотик миті,
Коли звучить мелодія кохання?
Вічна вона, з надії та любові,
Приводить до взаємного звучання.

Любов Толмачова-Волощук

*Помоліться за нас там, на рідній землі,
Щоби всі ми до вас повернутись змогли.
Прилетіти птахами із далеких країв.
Ви так довго чекали, що забули наш спів.*
Л. Толмачова-Волощук

Любов Толмачова народилася 8 серпня 1959 року в місті Губкін, Белгородської області, Російської Федерації. Оскільки її родина мешкала на межі Росії й України (Харківська область), то змалечку любила українські пісні.

Закінчила Московський політехнічний інститут. За фахом – інженер-технолог гірничо-видобувної промисловості.

У 1985 році вийшла заміж за уродженця Тернопільщини. З 1990 року проживала та працювала в місті Чорткові, Тернопільської області.

В країні фламенко перебуває 12 років. Приїхала сюди 20 квітня 2003 року. Через рік, 11 березня 2004 року, постраждала під час терористичного акту в електропоїзді поблизу станції Аточа.

Вірші пише з дитинства, але робила це вряди-годи. А ось після теракту почала писати значно більше. Зрештою, Боже провидіння покерувало так, що Люба стала підбирати музику до своєї поезії. І де б не була, завжди наспівувала їх. Ось таким чином з-під її пера з'явилися пісні. Їхнє оранжування робив, хоч і молодий, але напрочуд здібний музикант з Чорткова Віктор Папушак.

Деякі пісні поетеси зроблені в творчому співавторстві з відомою на теренах Іспанії співачкою та композитором Любомирою Нарозею. Дві свої пісні Люба подарувала Павлові Зіброву. Крім цього, її пісенні твори виконує соліст Львівської опери Петро Радейко.

Чимало віршів авторка присвятила єдиній доньці Ірині.

МОЕЙ СУДЬБЫ ИСПАНСКОЕ ФЛАМЕНКО

(акростих)

М*ечтала я увидеть страны дальние,
О*бъехать так хотелось целый свет...
Е*щё не знала кармы предсказания:
Й*спания – судьбы моей кювет.
С*емью и дочку малую покинула,
У*ехавши за тридевять земель...
Д*а ностальгия душу всю мне вынула,
боль* сердце сорвала со всех петель.
Б*оролась я с тоской невыносимой,
бы*вало и немоготу, порой,
И* делала чужбина меня сильной,
С*таль закалялась огненной слезой.
П*риветы слала подраставшей доченьке,
А* у самой рвало на части грудь,
Н*е видеть её не хватало моченьки,
С*траданием оказался к «счастью» путь.
К*рутилось колесо жизни и времени,
О*ставив позади зигзаги бед...
Е*два зарубцевались раны прежние,
Ф*ортуны снова потерялся след.
Л*юбовь со мной сыграла не по правилам.
А* сколько лет впустую пронеслось!
М*еня зачем-то Небо жить оставило,
Е*сли бы знать, где следующий гвоздь?!
Н*есу свой крест, вновь поднимаюсь, падая...
К*ривых дорог, увы, не избежать.
О*брывки доли не пытаюсь складывать, учусь босой
на углях танцевать...

(06.01.2015)

КРАЇНА СОНЦЯ І ТЕПЛА

(авторська пісня)

1

Невже ми мріяти могли,
Що будем жити за кордоном
І частку іншої землі
Назвати зможем другим домом,
Залишим сім'ї та батьків,
Дітей покинем і коханих?..
Але не треба зайвих слів,
Той спогад дуже тяжко раниць.

П-в:

Іспанія – країна сонця і тепла,
Іспанія далеко з дому повела,
Іспанія чарує нас життям своїм...
Але, пробач, Іспаніє,
Ти не заміниш Отчий дім!

2

І видається з сторони,
Що ми щасливі і багаті,
Бо гроші шлем із чужини
Та є достаток в нашій хаті.
Проте, ніхто того не зна,
Як гірко нам буває в свята!
А чужина є чужина,
Хоч і красива, і багата...

П-в:

Іспанія – країна сонця і тепла,
Іспаніє, ти наше щастя забрала.
Іспаніє, під небом ми живем твоїм,

Але, пробач, Іспаніє,
Ти не заміниш Отчий дім!

З
В хвилину, іноді сумну,
Назад вернутися б хотіли,
Чому ж нелюбу чужину
Лишить не вистачає сили?
Ми серцем прагнемо туди,
Де можна чути рідну мову...
І від'їжджаєм «назавжди»,
І повертаємося знову...

П-в:
Іспанія – країна сонця і тепла,
Іспаніє, ми вдячні,
Що ти все ж була...
Іспаніє, ти будеш снитись нам усім...
Але, пробач, Іспаніє,
Ти не замінеш Отчий дім!

Пробач, Іспаніє...

(2008г.)

ЗАГУБИЛИ ЖИТТЯ ЗА КОРДОНОМ

(авторська пісня)

1
Чи то біль у душі, чи то – сором:
Знову очі туманить печаль,
Загубили життя за кордоном
І роки'в, марно втрачених, жаль.
Ми б могли бути разом із дітьми
І ялинку Різдвяну вбирать,

А не як навіжені гонити,
Щоб чужинцям прислугою стать.

П-в:

Зплакались за рідними ми наніц,
Серце в клітці пташкою тріпоче,
Там, де «дідько каже надобраніч»,
На мотузці доля нас волоче...
Змушені приниження терпіти,
Щоб копійку відіслать до хати,
Бо в державі нашій – безробіття,
Але сім'ї треба годувати.

2

Хтось підтримає нас, хтось осудить,
Балачок слухать ніколи нам.
Не базікайте зайвого, люди,
Та не заздрить чужим мозолям.
Всім відкриті шляхи на всі боки,
Може й вам вдасться вдачу злапуть...
Ми ж співаємо тут в караоке
І за теє нам євро платять.

П-в:

Може ми у когось – в чорнім списку,
Не берем то вже до голови.
Від добра не «сохнуть на копистку»,
Приїжджайте, спробуйте і ви.
Як ляльки, тепер ми – фігурові,
В кашу не дамо собі плювати,
Знов зерно шукаєм у полові,
Хоч насправді мріємо літять...

Так життя розчімхане на ґноти,
Що його докупі не зібрать.
Навіть «коні дохнуть від роботи»,
Скільки ж можна на жінках орать!

(08.10.2015)

ПОМОЛІТЬСЯ ЗА НАС

(авторська пісня)

1

Помоліться за нас там, на рідній землі,
Щоби всі ми до вас повернутись змогли.
Прилетіти птахами із далеких країв.
Ви так довго чекали, що забули наш спів.

П - в:

Не співається пташкам у чужій стороні,
А в розлуці так важко, що сумують вони,
Плачуть гірко від болю у чужих небесах...
Чом припало на долю забаритись в світах?!

2

Біля рідної хати залишились думки,
Де з дитинства вивчати довелося стежки,
Де щасливо співали в чистім небі своїм...
Та вітри їх погнали і покинули дім.

П - в:

Знов сади зацвітуть, їм без нас облітати.
Кличуть діти і ждуть милих батька і матір:
Повертайтеся, рідні, до гніздечка до свого,
Ми – багаті, та бідні, не стає головного:

З

Щоби тато всміхнувся, притулив до крила,
Щоб голубка-матуся завжди поруч була,
Щоб разом зустрічали всі свята за столом,
Щоби весни втішали квітами під вікном...

П - в:

Без батьківської ласки пташенята живуть,
Замість доброї казки гроші родичі шлють.
Ой простіть, любі дітки, що далеко від вас
Та у своїй молитві не забудьте про нас.
Ви пробачте нам, діти, ще вертатись не час,
Тож у своїй молитві пом'яніть ви і нас.

ПОМОЛІТЬСЯ ЗА НАС, ТАМ... НА РІДНІЙ ЗЕМЛІ!
(25.03.2010)

Я ЗНАЮ, ДЕНЬ ТАКИЙ НАСТАНЕ
(авторська пісня)

1

Летить літак на Україну,
У мою любу сторону.
А я чекаю ту хвилину,
Чекаю весну...ще одну...
Колись прийде пора щаслива,
І розставання прийде час...
Коли вже доленька зрадлива
З чужинських пут відпустить нас?!

П - в:

Якби орлині крила мала,
Злетіла б вмиль у височінь,
Свій край, як батька, би прохала:
Прийми дитину, не відкинь!
Землицю б рідну цілувала,
Прости, Матіночко, пробач.
Лиш знає Бог, як сумувала,
Він бачив серця мого плач.

2

Летить літак на Україну,
У наше небо, як блакить...
За ним душею також лину
В той простір, де я звикла жить,
Де пахне-квітне черемшина,
В ставку купаються зірки
І де струнке дівча-калина
Дзеркальну воду п'є з ріки...

3

Летить літак на Україну,
Я застаюсь на чужині.
Ось вже сховався за хмарину,
Залишив рисочку мені,
Але й вона, як дим, розтане,
Немов, і не було сліду...
Та знаю, день такий настане,
До дому шлях я теж знайду!

(26.09.2011)

ДАВАЙТЕ ЗАСПІВАЄМО, ЗАРОБІТЧАНИ!

(авторська пісня)

1

Як у війну, колись, однополчани
Назло співали смерті й ворогам,
Давайте заспіваємо, заробітчани,
І не покажемо, як важко нам.
Навіщо знати дітям і рідні,
Які самотні ми на чужині?
Давайте, краще посміхатись будем,
Не забуваймо, що ми – також люди.

П-в:

Заробітчани, заробітчани,
Поляки, українці, росіяни...
Здається, один одному – чужії,
Та всі в обіймах ми у ностальгії.
Лише здається, що ми всі - чужії,
Та пісня в нас одна – біль ностальгії.

2

А вдома кожен раз у гості ждуть,
Весною там без нас сади цвітуть
І мама сина й доньку вигляда...
Ой, заробітки – радість чи біда.
А грошей, їх на все життя не стане,
Багатство не замінить ласку мами!
Але й без них, проклятих, не прожити,
Так що батьків своїх пробачте, діти.

3

Нас доля розкидала по світах.
Людина, наче перелітний птах,

Шукає щастя у чужім краю,
Та не забув про землю він свою.
Усі ми любим земленьку єдину,
Хто Польщу, хто Росію, хто Вкраїну...
В нас мови – різні, тільки БОГ – один!
Дає у іспит мід або полин.

(2008р.)

НА РІДНІЙ МОВІ

*(пісня написана у співавторстві
з Любомирою Нарозею-Товпак)*

1

На рідній мові молюсь і плачу...
На рідній мові співаю й тужу...
Всіх ворогів я за зло пробачу,
Їх зрозумію і не осуджу.
«За камінь – хлібом, - просила мати,
Лише в любові та у вірі – сила!»
« Спасибі « Богу весь час казати...
На рідній мові матуся вчила.

П - в:

Почуй, Господь, слова мої,
Неначе в сповіді, останні...
Прийми душі моєї пісні,
Немов освідчення в коханні...
Тобі завдячую за все,
Чим тільки доля вдарувала!
Хай вітер світом понесе
Мотив життя, який складала...

2

Співає серце на рідній мові,
У височінь кличуть горді крила...
Яке величчя у ріднім слові!
Я на чужині це зрозуміла.
Чи засумую, чи звеселюся...
У мові рідній знайду спасіння.
За Батьківщину мою молюся,
Бо там пустила своє коріння...
За Україну щиро молюсь я,
Бо там лишилось моє коріння!

Молюсь і плачу, співаю й тужу
На рідній мові, що гріє душу!

(24.01.2013)

ВЕЛИКИЙ НАШ КОБЗАРЮ, ТИ – ЖИВИЙ!

Через усі роки, через усі століття,
Великий наш Кобзарю, ти – живий!
І в час лихого, незворотнього страхіття
Ми, наче знову чуєм, батьку, голос твій...
Живе у кожному серці мудрість твого слова,
А пам'ять свято береже твої вірші,
Бо без Шевченка не існує рідна мова,
Яка закладена з дитинства у душі.
Ти став пророком для українського народу,
На увесь світ прославив свій могутній рід,
Співав про землю рідну, про її свободу,
Залишивши з рядків довічний слід...

Ти – гордість нації, історія країни,
Неперевершеної рими – фахівець,
Борець невтомний за права і честь людини,
Ти – Батьківщини вірний син і наш взірець!
З портрету дивиться засмучене обличчя
Талановитого, простого кріпака...
Здається, надто молодий для двохсотріччя,
Та у майбутнє нас веде його рука!
(25.02.2014)

ІДУТЬ З ЖИТТЯ НАШІ БАТЬКИ

(авторська пісня)

1

Ідуть з життя наші батьки,
Прощаються навіки з нами.
Як пережить ці дні важкі?!
Не буде більше тата й мами!
Ми залишаємось за них,
Щоби своїх дітей ростити.
Нестерпний в серці біль застиг –
Вони могли би ще пожити!

2

Ми не побачимося вже,
Кохані татусі і неньки,
Вас пам'ять наша збереже.
Та хто замінить вас, рідненькі!
До кого будем приїжджати
У вихідні або на свята?
І хто нас вийде зустрічати?
Без вас зпустіє рідна хата!

3

Підуть без Вас роки сумні,
А час, навряд, загоїть рани.
Та винуваті ми самі,
Що рідко бачилися з Вами.
Кому про всі свої жалі
Тепер ми зможем розказати?
Найдорожчі на землі,
Єдині в світі – Батько й Мати!

4

Коріння наше золоте –
Улюблені батьки старенькі.
Нехай в онуках проросте
Насіння Ваше, дороженькі.
А нас пробачте за усе,
Зла і образи не тримайте.
Душа Вас в небо понесе...
Спокійно, з Богом, спочивайте.

П-в:

З нами. Завжди Ви з нами
Будете поруч, наче живі!
Пам'ять. Вічная пам'ять
Батькові й Мамі.
Вічний покій.

(22.04.2008)

НЕ ОБРАЖАЙТЕ, ДІТИ, МАТЕРІВ!

(авторська пісня)

1

Не ображайте, діти, матерів!
Стривоженого серця їх не раньте,
Не говоріть образливих їм слів,
А краще в душу їхню ви загляньте.
Там стільки ніжності, вона – для вас.
Там стільки ласки, чуйності, любові...
«...і нині, і завжди, і повсякчас «...
Лише за вас матуся Бога молить.

П - в:

Не ображайте, діти,
Не ображайте маму!
Не знайдете, повірте,
У світі таку саму.
Вона – за всіх миліша,
За всіх вона – найкраща,
В житті – найголовніша,
То – рідна мама ваша.

2

Не ображайте, діти, матерів!
Не заставляйте плакати від болю!
Нехай лунає мами тихий спів...
Їй не ускладнюйте нелегку долю.
Хай мамі сняться радісні сни,
Нехай гордиться сином та дочкою.
Не додавайте в коси сивини,
Нехай подовше буде молодою!

3

Не ображайте, діти, матерів!
Вони для вас життя подарували!
Гірких пережили чимало днів,
Поки росли ви, матері не спали.
Шануйте, діти, матерів своїх!
Повинні Богу ви за них молитись.
За все добро вклоніться їм до ніг!
Все в ваших дітях може повторитись!
(жовтень 2007)

ПЛАЧ УКРАЇНИ

Пам'яті загиблого на Майдані 17-річного тернополянина
Назарія Войтовича

1

Усіх до єднання кликала країна, мати на повстання не
пускала сина, але не послухав він своєї неньки, розійшлися
в думках їхні доріженьки.

2

За іншую долю, за волю жадану...полетів соколик помог-
ти Майдану, поруч із братами за правдоньку стати, тільки не
гадали, що почнуть стріляти.

3

Кулі засвистіли тай над головами, раптом зколотилось
серденько у мами, мов тривожні дзвони в грудях задзвони-
ли... кричали ворони, що синочка вбили.

4

Він упав на площі і завмер навічно, не матимуть прощі вбивці політичні, на народ безсилий навалилась згряя, чинить суд жахливий, беззбройних вбиває...

5

Всіх судити буде лише Бог єдиний! Ой, скажіте, люди, хто мертвих підійме?!

У годину чорну смерть прийшла до хати, хлопцю молодому жити б та кохати...

6

А тепер ось лежить у труні холодній, честь йому належить в пам'яті народній.

Заслужили шану та подяку щиру герої Майдану, що хотіли миру!

7

Кров'ю захлиснулась гарячою земля, від сну сколихнулось козацьке плем'я.

Скільки ж ті кайдани можна волочити, доки кляті пани будуть нас душити?!

8

Зрадників карають по закону й праву, славу здобувають браття за державу, у нерівнім бою голови поклали, щоб для нас з тобою кращі дні настали...

9

На братській могилі не співає птаха, зруйнований Київ, як загальна «плаха».

Плаче Україна у часи скорботні за кожного сина з Небесної Сотні.

(28.02.2014)

ДМУТЬ НЕДОБРІ ВІТРИ

Дмуть недобрі вітри над країнами,
Насувається привид грози...
Чи не досить вже гратися з війнами?
Кров'ю плачуть від нас образи!

Ми до брата з ненавистю ставимось,
Ми забули, що – ціле одне,
Геть за небо рогами чіпляємось...
Але суду ніхто не мине'!

Як запроданці, віри зрікаємось,
Гроші застлять нам очі усім.
У гріхах, як в багні, та не каємось,
Потакаючи примхам своїм.

Ми давно відступили від божого:
«Люби ближнього свого... не вбий...»
Навіть лячно, в нас стільки ворожого
І не Бог нами править, а змій.

Що ми з душами, люди, накоїли,
Як чужих нам не шкода дітей?!
Не вирішують миру зі зброєю,
Зупинімо перелік смертей!

Українці – рідня з росіянами,
Хоч розкраїв історію час.
Залишаймось надалі слов'янами,
Хай Господь буде посеред нас!

(07.03.2015)

Я ВЕЗУ ТОБІ МИР

Український захмарений краю,
Я везу тобі сонце і мир,
Наче шкірою жах відчуваю
І душею страждаю, повір,
Що у долю твою увірвалась
Чорним вороном клята війна,
Мов зорею, надія займалась,
Та у крові втопилась весна.
І не тішить квітчастеє літо,
Перед бурею стихли птахи,
У прострілянім небі, як сито,
Болю й відчаю – ноти глухі.
Довелося синам взяти зброю,
З переляку малеча не спить
І жінки знов не мають спокою,
Смерть на кожному кроці стоїть.
У землі вже глибокії рани,
На шматки її вибухи рвуть
І, одягнені в траур, тумани
Над країною сумно пливуть.
Плаче дощ вогняними сльозами,
Бо Вкраїна у пеклі війни.
Боже, зглянься над грішними нами
І страхіття якомь п р и п и н и!

(30.06 - 01.07.2014)

(вірш написано в дорозі з Іспанії в Україну)

МОЛЮСЬ...

Молюсь, щоб ми не були Господом забуті,
Бо хто тоді світ грішників спасе,
Очистить душі наші темні і зіпсуті,
На прощі стріне і пробачить за усе.

Прости, Ісусе, за Голгофи Хрест і терен,
Якими « прикрасили » ми Тебе!
Ти ВІРУ сів, не жалів ЛЮБОВІ зерен,
Як Відкупитель, розіпнути дав себе.

А ми, невдячні, топчемо добра посіви,
Тому у душах проростають бур'яни,
Та з Неба падають камінням сльози-зливи,
Щоб не забули ми ЖИТТЯ свого ціни.

Бо ж доведеться потім кожному сплатити
За злії вчинки проти Бога і братів...
Почнемо, люди, один одного любити,
Терпіти... каятися... як Христос хотів.

Проща - дорога до Бога

(22.03. 2013)

РОКИ НА ДОЛОНІ

(авторська пісня)

1
Думами повиті,
 посивіли скроні,
Всі роки прожиті,
 наче на долоні...

У дитинство стежку
вже не повернути,
Спогадів мережку
важко вже забути.

2
Мов пишу й читаю
свої долі книжку...
Знов у снах шукаю
зниклу ту доріжку,
Де життя буяло
білим - білим цвітом,
Птахами співало,
пахло стиглим житом...

3
Там любов уперше
кликала за обрій...
І раділо серце,
кожен день був добрий...
Хмари не лякали,
із дощем кохались,
Райдугу чекали,
сонцю посміхались...

4
Ця пора щаслива,
що у весни несла,
Як вода бурхлива
відгула і щезла.
Сумувать не треба,
ще не раз наснитись,
На тканині неба,
спалахом зірниці...

5

Юність відлітає
у краї далекі...
Та не повертає,
як з чужин лелеки!
В старість залишилось
тільки пару кроків...
Як би не хотілось –
не спинити років!

П - в:

Роки на долоні –
Не rischi холодні,
Не зітруться... залишки є.
Роки на долоні –
У жмені в полоні,
Але...це – багатство моє.
Роки на долоні – багатство моє.

(06.01.2013)

Леся Утриско

*Любіть Україну, як маленьку дитину,
Любіть Україну, як рідну сестру.
Любіть Україну – боріться за неї,
Боріться за неї, як за матір свою!
Любіть Україну, той гай солов'їний,
Це – колиска батьків, це – пісні матерів.
Любіть Україну, не дайте загинути!
Боріться за неї, за пам'ять дідів!*
Л. Утриско

Комарно – маленьке містечко на Львівщині. 17 травня 1963 року, в сім'ї простих, щирих українців народилася третя донька – Леся Володимирівна Утриско.

Зростала, як усі дітлахи того часу – жвавою, енергійною, запальною.

З роками часто згадується Різдво і Свята вечерея в батьківській хаті, коли вся родина збиралася за великим святковим столом. На свята, ми дітки, організовували концерт. Пригадую, як п'ятирічною дівчинкою розказувала «Рече та стогне Дніпр широкий» Тараса Шевченка напам'ять, стоячи на табуретці. Вірш назавжди залишився глибоко в пам'яті. Я завжди любила поезію, але ніколи її не писала.

Минули шкільні роки, здобування економічної освіти, робота замбухгалтера в Управлінні магістральних газопроводів в рідному місті.

В 1983 році вийшла заміж, маю двох дітей: дочку Ірину і сина Романа.

В 2000 році, як і багато українців, емігрувала в далеку Іспанію, але душею я завжди в рідному Краю. Важко пережила події на Майдані, коли мій 28-річний син Роман разом із своїми побратимами стояв на барикадах революції Гідності. Він пройшов Майдан від початку і до кінця.

Доля України, доля дітей розбудили особливі почуття, що вилилися в перші мої вірші. З березня 2014 року і на даний час в моєму творчому доробку нараховується майже триста віршів.

Моя поезія пронизана високим патріотизмом, любов'ю до рідного народу, до неньки України.

Я, як і всі українські емігранти – тілом в чужині, а душею – в рідному Краю!

ПОЕЗІЯ

Я віднайшла себе в тобі,
Моя поезіє чудова,
Де співом линуть солов'ї
І квітне мова калинова!

Весною топляться сніги,
А літо – квітом напропорчить,
Стежки, що додають снаги,
Слова, що муза серпом косить.

Що вижинає із душі
Усе найкраще, що прожито,
Летить у далеч, мов дощі,
У буйне, ще не стигле жито.

Любов'ю ляжеш на папір,
А в ній – рідненька Україна,
Старенька хата, рідний двір,
Де я стою, немов дитина!

Стою,вдивляюсь в небокрай,
На захід сонця задивляюсь,
Мій рідний дім, неначе рай,
Йому з любов'ю поклоняюсь!

В тобі я душу виливаю
З відра криничної води,
Де п'янку хмелем напуваю
Та обороню від біди.

Іди в широкий світ незнаний,
В гніздо лелекою вернись,
Хай день твій буде не останній,
В моїх думках не зупинись...

(09.07.2015)

ОБЕРІГ

Ми розійшлись, розсіялись по світу,
Мов горошини в зорану ріллю.
Коріння проросло Вкраїни квіту,
У чужині, мов роси на гіллю!

Врослоь коріння та гілля під сонцем,
Під синім небом рідної землі.
В садах вишневих, квітах під віконцем,
В молитві ранній, у нічній зорі!

В молитві, рідний краю наш, за тебе
Твої онуки, дочки та сини.
Ти не цурайся, а горни до себе,
Нема в розлуці нашої вини!

Хіба лишає мати свої діти,
Що вернуться колись на свій поріг...
Любов'ю, рідна, щоб тебе зігріти!
Ти – наш святий родинний оберіг!

Ми розійшлись – повіяв буйний вітер,
Не розірвав любові у серцях.
Посіяв твої зерна в чужім світі,
Та духу Українця не зламав!

(05.09. 2015)

ВИШИТА СОРОЧКА

Сорочка вишита барвами поля,
Цвітуть у ньому маки й волошки.
Там стелена у візерунку доля,
Де пройдені життя мого стежки.

У хрестиках вкладалися роки,
Матуся сива й батьківські пороги.
Все б повернути й спокій віднайти
В твоїй молитві, мамо, та й до Бога.

На білім полотні лягла любов,
Місячні ночі, мамина тривога.
І солов'їний спів я чую знов,
І у домівку стелиться дорога.

Одягнена в красуню вишиванку
Ту, що колись мені, матусю, шила.
Букет твоїх квіток на нашім ґанку
Твоя дитина в пам'ять залишила...

(23.05.2015)

НЕЗАЛЕЖНА ТА ЄДИНА!

Живи, Вкраїно, та цвіти,
Голубко моя сизокрила!
Прийшла війна в твої степи,
Життя калічить, раниць крила!

Народ великий та живий,
Його уже не подолати.
Той дух козацький, бунтівний,
Не кинеш, вороже, за ґрати!

Кайдани, скинуті тяжкі,
Розбиті брами – вражі пута.
Хоч йдемо зболені в журбі,
Де смертю воленька здобута!

Де терен, кинутий до ніг, –
Вінок Господній на Голготі.
Життям ти кривду переміг!
Живи в любові та свободі!

Шукай в житті лишень добра,
Шануй рідненьку Україну!
Ту – що калиною цвіла,
Ту – Незалежну та Єдину!

(24.08.2015)

ЦЕ НЕЗАЛЕЖНА УКРАЇНОНЬКА МОЯ

«ОТЧЕ НАШ!
ТИ, ЩО ЄСИ НА НЕБЕСАХ...»
До Тебе я молитву молю:
Зверши Ти волю в чудесах,
Зішли народу мому долю!

ПОМИЛУЙ, ГОСПОДИ, мій Край
І миру дай! – Тебе благаю.
Нехай не топче ворог гай,
«СЛАВА ВО ВИШНІХ!» – заспіваю.

«ВІРУЮ БОЖЕ І ВИЗНАЮ» –
Господь єдиний Ти на світі!
Хай зійде сонце – я молю,
І не багріє кров у квіті!

Чотири ласки у життю
Зішли на рідну Україну:
МИР, ЩАСТЯ, ВОЛЮ, кращу ДОЛЮ
Й благословення у святиню!

У край, де пісня солов'я,
Де квітне мова калинова,
Де рідні браття – ти і я!
В любові линуть щирі слова!

Ти – Незалежна, Ти – Свята,
Моя Вкраїно-вишиванко.
Ще зійде ранішня зоря,
Де соловей співає п'янку.

Де Стяг краситься на просторі,
Де вільно дихає земля,
Де Герб святиться на престолі –
Це Незалежна Українонька моя!

(24.08.2015)

РВЕТЬСЯ СЕРЦЕ В МЕНЕ!

Україно моя люба,
Рідна моя нене,
Доля твоя – страшна згуба,
Рветься серце в мене.

За що терпиш такі муки,
Знущання людські,
Роздирають на шматочки,
Ллються сльози людські.

Така бідна та обдерта,
Ні волі, ні долі,
Невже в світі стала смертна,
Як стеблина в полі.

Як же бути, як же жити?
Розправ, Нене, крила!
Не дай яму собі рити,
Лиш віки щоб жила!

Чом дітей твоїх вбивають?
Нема в світі правди...
Кати серце виривають,
Не брати, а зайди.

Вкорінились, наче терен –
Колючеє зілля.
Вирви з душі злючий дерен,
Спали, наче гілля!

Та розвій в широких полі,
Рідними степами.
Бути волі, щастю й долі,
Та й сонцю над нами!

Ти – найкраща у цім світі,
Україно-Нене!
Хай не гинуть твої діти,
Рветься серце в мене!

(18.08.2015)

ВІЙНА

А знаєш, мамо, вчора була ніч:
Затишшя вітру, мов перед грозою...
Згадалась хата, сльози твої з віч,
Той погляд смутку, що стояв за мною...

І запах хліба, запах твоїх рук,
Ті теплі губи, що мене тулили.
Стискало в грудях, віддавало стук,
Млоїло в серці, пульсували жили...

Мабуть, не спиш? Молитвою зітхаєш
За день прожитий, за щасливу ніч.
Та й кожен день з війни мене чекаєш,
Щоб скинути тягар болючий з пліч.

Поспи, рідненька, хай прибуде сила,
Аби молитву нести в Небеса.
Щоб як і ти, Україна моя жила,
Нехай Господь сотворить чудеса!

А я прийду, вернуся у домівку,
Забудем горе, зацвіте лоза,
До тебе, люба, притулю голівку,
Нехай від щастя защемить сльоза!

(01.09.2015)

ЖИВИ, УКРАЇНО!

Я голубкою в небо злечу,
Над тобою розправлю я крила.
Я до Бога молитву несу –
Україно, щоб Ти мені жила!

Я віддам тобі серце своє,
Запалю в нім вогонь Прометея.
Я служитиму, рідна, тобі
Твоя донька, Ти – моя лілея!

Я твій подих вітрами несу
Над морями, річками, озерами.
І твій біль у собі розтоплю,
Лиш би дні твої були веселими!

Ти – хмаринка моя весняна,
Що над обрієм небо хилить.
І у полі – пшениця рясна,
І земля, що так щиро родить!

І не буде вже місця стражданням,
Я присплю їх, мов мати дитину.
Ти – моя найрідніша й свята!
Я не дам Тобі, люба, загинуть!

(18.03.2015)

ЄДНАЙМОСЬ, УКРАЇНЦІ!

Єднаймося, Українці звідусіль,
Єднаймося, Українці в цілім світі!
В домівки нам війна принесла біль,
Вбиває і калічить наші діти.

Колись діди вставали до борні,
За Волю й Долю гідно воювали.
Єднаймося рідні! Україна у біді!
Не даймо, щоб в кайдани закували!

(23.05.2015)

ЧЕРВОНІ МАЛЬВИ

Червоно мальви зацвіли біля вікна,
Старенька вишня похилилась біля хати.
Там матір молоду вкриває сивина,
Де пшениців поля виорюють гармати.

Ріллю вкладають за законами війни,
Сльозами росять, поливають кров'ю,
Де в борозди лягають соколи-сини,
Життя обірване, мов музика, струною.

І вічні зерна проростають, де синів
Хрести й могили... Не життя збирає.
Де кулі душі рвуть, як крила у млинів
Та буря, що безжалісно ламає.

І відцвітуть червоні мальви під вікном,
Густі тумани й морок ляжуть біля хати.
Війна приспала соколят тим вічним сном,
Їх не забуде Україна – рідна мати!

(28.06.2015)

Я ТІЛЬКИ ЗАРАЗ, МАМО, ЗРОЗУМІВ

Я тільки зараз, мамо, зрозумів, –
Серед окопів, крові й смерті...
Твої переживання і твій біль,
Й твої слова, такі відверті!

«Вдягнись, синочку, ти уже поїв?..»
Звучання у думках безсмертні,
Страждаєш, матінко? Я – на війні,
Щоб землю зберегти від смерті!

І їхав з дому, в ту далеку путь,
В очах, – лиш сльози та благання, –

Живим вернись! – Молитви твої – суть,
До Бога линули прохання!

Я мусів, мамо, йти... Хіба ж я міг
Не боронити свою землю,
Я знаю, рідна, ждеш моїх дзвінків,
В чеканні, завмираєш щемно!

Я повернусь. Ти тільки мене жди.
Люблю, тебе, рідненька нене.
Коли розпустять листя ясени,
Молися, любя, ти за мене!

(27.06.2015)

УКРАЇНА ЄДИНА ЗАВЖДИ БУЛА І Є!

Тарасе, Тарасе, рідний наш батьку!
Про свою Вкраїну ти думи писав.
Пророче святий, славний сурмачу,
Гірку нашу долю тоді ще ти знав.

Ти знав наперед, що чекає народ твій,
Кайдани московські, доля тяжка.
Та велика надія, надія та віра
Ніколи в серцях людських не вмира!

Повстав твій народ, щоб кайдани порвати,
Воскрес в ньому дух – дух бунтаря.
Не буде він більше неправді служити,
Зійде над Вкраїною нова зоря!

Він вражою кров'ю святу волю окропить,
Він долю свободи в бою викує.
Знай, лютий вороже, Українці ж бо сила!
Україна єдина завжди була і є!

(04.02.2015)

ДОЖЕНИ СВОЮ ДОЛЮ, НЕ ЖДИ

Я допізна ніяк не засну
У думках, що шумлять наче жито.
Я тобі напророчу весну,
А сама повернуся у літо.

У ранкові тумани впускаю
Сонні зорі, мов перлів намисто.
І нап'юся з джерел я води,
Що в душі задзвенить так іскристо.

Дожени свою долю, не жди,
Від весни та й до літа – два кроки.
У полях, де цвітуть пшениці,
Де стежину вистеляють роки.

Де пробігло дитинство, мов птах,
Юність маревом ніжно торкала.
Проминає життя у роках,
У гаях, де зозуля кувала.

Трави буйні, солодкі меди,
Де життя я вдихала, мов трунок.
Де кохання я буду нести,
Те кохання, той літній дарунок.

Я сьогодні ніяк не засну
У думках, що шумлять, наче жито.
Я тобі напророчу весну,
А сама повернуся у літо...

(06.06.2015)

ТВОЄ ЖИТТЯ

Я життя твоє, доню,
Сплету із шовкових ниток,
Де квітуча весна
Малюватиме долю твою,
Де не згубиться жодна петля –
Це життя клубок,
Я співатиму пісню,
Одвічну материнську свою.

Візерунком лягатиме
Поле моїх молитов,
Де у променях сонця
Бажатиму справжнього щастя.
Я вплету в нього
Ніжність яскравих зірок,
Щоб ніколи тебе
Не торкнулось нещастя!

Ти питаєш мене, моя люба,
Де нитки беру,
Що плету в візерунках
Життя я твоє,
Де любов материнську
Я тобі назавжди віддаю,
Бо я в тайні, дитино,
Розпускаю своє...

(29.04.2015)

ТИ ЗІП'ЄШ МЕНЕ, ЛЮБИЙ...

Ти зіп'єш мене любий, як сонце спиває росу.
Ти змалюєш сонливий світанок в осінньому саді.
Я любов'ю зігрію, крізь наше життя пронесу
Нашу вірність, кохання, усі почуття у розраді.

Сивиною вкривається наше з тобою життя,
У душі защемить, промайне тихо думка тривоги.
Ми з тобою два птахи, яким вже нема вороття,
Де зішлися до купи дві наші з тобою дороги.

Дві дороги життя, що сплелися своїми стежками,
Де співуча весна дарувала квіткову надію.
Де холодна зима не лягла у заваді між нами,
Літні дні залишають нам спогади світлі та мрію...
(17.10.2015)

МРІЇ

Та я сьогодні, мабуть, не засну, –
Зустріла в небі синьому лелеку,
Що кликала мене в свою весну,
У свої мрії, в сні свої – далеко...

А там вслухалась у її пісні,
Що вабили, неначе оксамити.
Забула тугу, дні свої сумні,
Вдихала щастя та хотіла жити.

І засинала у своїх думках,
Немов дитя, що приспане в колиці,
Теплом лелечим у своїх руках
Рум'ян торкала на своїм обличчі.

Та й забувалась у відлунні сну,
У мареві своїх пісень-чаклунок,
В лелечім леті віднайшла весну,
Де випивала щастя свого трунок.

Та я сьогодні, мабуть, не засну,
В польоті птахи знов розправлю крила,

Лелечим розмахом вдихну весну,
Неначе пісню, що так серцю мила!

(01.09.2015)

ОСІННЯ МУЗА

А за вікном – осіння ніч:
Краплини музику співають,
Женуть десь втому з моїх віч,
Самі ж у втомі засинають.

Та їх підхоплюють вітри,
Кладуть на листя, мов на ложе,
Щоб в поцілунку зберегти
Осінній подих привороже.

Вдивляюсь в ніч, у їхню гру,
Де сон з думками, наче в блюзі,
Й до ранку, мабуть, не засну,
Думки віддам я своїй Музі.

Із нею сядемо ми знов,
Теплом обняті із каміну,
Де у вогонь підкинем дров,
В своїх думках до неї лину.

Твори, богине всіх богів,
Твори, чаклунко із чаклунок,
Відкрий всю душу моїх снів,
Неси, як осені дарунок!

(15.09.2015)

Романна Ушак

*О мово рідна! Ти – пророча!
Ти – скарб для кожного із нас.
Крізь дим віків, крізь темінь ночі
Говорить з нами наш Тарас!*

Р. Ушак

Я, Ушак Романна (дівоче – Ляшовська), народилася 25 січня 1942 року в смт. Поморяни Золочівського району. В 1945 році арештовують мого батька, в 1947 році помирає моя мати у віці 37 років. Зі сльозами на очах згадую своє сирітське дитинство.

В 1949 році пішла до школи, а в 1959 році закінчила середню школу №8 в м. Львові. Згодом заочно закінчила Львівський культурно-освітній технікум, а потім Київський інститут культури в 1974 р.

Після закінчення навчання працювала на ниві культури, до виходу на пенсію. Наприкінці 2002 року в зв'язку з економічною кризою доля мене закинула в Іспанію. Тут, в Мадриді, спочатку було важко, але пізніше зустріла підтримку і розуміння близьких друзів. Серед них: Лук'яна Матвійків, Оксана Дідик, Оксана Кулина, Галина Матвійчук, Марія Цегельська, Мирослава Голубович, а також Юрій Чопик – енергійний керівник «Української громади» в Іспанії, священники української греко-католицької церкви.

Наприкінці 2008 року повернулася до рідної України, а також своєї сім'ї.

МОЯ УКРАЇНО

Моя Україно – ти сонце і квіти,
Нескорена духом в віках.
Та, як же тебе не любити
За пройдений страдницький шлях.
Пройшла ти Христову Голгофу
За правду, за волю, добро.
Та, як же тебе не любити,
Цілюще моє джерело.
Із серця твого витікає
Джерело це із давніх-давен.
Та, як же тебе не любити,
Праматінко славних імен:
Пророка Тараса Шевченка
І Лесі, й Івана Франка...
Та, як же тебе не любити,
Країно моя дорога,
За мову твою солов'їну,
Квітучі вишневі сади.
Та, як же тебе не любити
Могутня ти була завжди.
Цвіти й процвітай, рідна нене,
Під небом блакитним завжди.
І кольором, жовто-пшеничним,
Примножуй духовні скарби!

РІДНА МОВА

Ти – чистий струмінь з глибини, –
Душа безсмертного народу,
Тебе в душі несуть сини
Козацького святого роду.

Було немало ворогів,
Які хотіли задушити
Слова єдині, дорогі,
Слова, що нам без них не жити.

Безсмертна, славна у віках!
Струмуєш в жилах всього роду,
Цілющим джерелом єси
Для українського народу.

О мово рідна! Ти – пророча!
Ти – скарб для кожного із нас.
Крізь дим віків, крізь темінь ночі
Говорить з нами наш Тарас!

ВІРА

*Присвячую 1025 річниці прийняття нашої
віри великим князем Володимиром*

Наша віра християнська
Врятувала від поганства
Наших предків родовід
З давніх- давніх княжих літ.

Християнами ми стали,
Свою віру шанували
І молитвами святими
Шану Господу складали.

Господи! Творче Небесний,
В вірі світ став пречудесний,
Повний духом християнським,
Світлим променем ангельським.

Наша віра християнська –
Джерело артезіанське.
Живить, поїть родовід
З давніх-давніх княжих літ!!!

АРМІЯ УПА

Під Твоїм Покровом,
Царице Небесна,
Зродилась Армія-УПА,
Захисна.
Зродилася в дні
Лихоліття важкі
На славній, квітучій
Волинській землі,
Де ворог проклятий
Щодня наступав
І нищив красу всю –
Вбивав, плундрував,
Лишав за собою
Криваві сліди,
Не було рятунку
Від горя й журби.
О Земле страждальна,
Улюблена мати,
А скільки зазнала
Ти горя і втрати!
Весь цвіт та красу
На плаху зложила –
Синів і дочок,
Яких породила.
Лишилася в спадок
Лиш правда свята
Про мужніх й відважних
Героїв УПА!

Оксана Фурманюк

*А мова – це наша душа невмируща,
Красива, як пісня, як хліб наш насущний.
Її – хто не любить, не поважає –
Українцями зватися права не має.*
О. Фурманюк

Оксану Фурманюк, в дівочості Вах, недарма звали українські вояки, які боролися за волю України на волинській Локачинщині, «Зіркою», бо вона таки, попри своє 90-ліття, яке відзначила 25 лютого 2015 року, і досі запалює всіх, із ким спілкується, своєю енергетикою, силою духу, любов'ю до України. Та це не тільки завдяки її природній вдачі. Хто несе в собі такий потужний заряд національного патріотизму, заряджає ним завжди інших.

Народилась Оксана Миколаївна в селі Лисово Локачинського району в селянській сім'ї, де поважали працю, любили українську пісню, шанували нашого великого Кобзаря Тараса Шевченка. Уже цього села немає на карті Волині.

Дідусь Борис Павлович Вах, хоч повернувся з першої світової інвалідом з простреленою ногою, та надбав усього необхідного для життя на селі. Працював, наслідуючи батька, і тато Оксани Миколаївни. Неграмотний, він став членом об'єднання селян – «кулка рольнічого» і успішно господарював у закладеному старшим Вахом господарстві, допоки не почалася горе-колективізація, коли треба було все надбане здати до «колхозу». Найкращих господарів, як куркулів, повивозили на Сибір. Так вироджувався на рідній землі генотип найпрацьовитіших успішних людей. Така доля спіткала і сім'ю Вахів. Оксана почала допомагати «хлопцям із лісу», передаючи інформацію з криївок іншим бійцям, надаючи першу медичну допомогу, якої навчилась на спеціально організованих курсах медсестер десь у районі Садова-Липнева від старшої місцевої жінки чи то медички, чи просто знахарки.

У 1943-у війна почала відкочуватись далі на Захід, приїшли, як їх називали в народі – «другі совети», котрі почали цікавитись такими націонал-патріотами, як Оксана Фурманюк. Дівчина змушена була переховуватись у різних знайомих. Одного разу, коли, не витримавши поневірянь по чужих хатах і горищах, Оксана прийшла додому, була затримана енкаве-

дистами, які, за її розповідями, поводитися з нею жорстоко. Один із них, намотавши ще не висушені після миття довгі гарні коси на руку, тягнув дівчину по підлозі, заставляючи її зізнатись у допомозі бандерівцям. Та Оксана нікого не видала. Потім дівчину повезли до сусідніх Бужкович-Лукович, звідти, накривши рядном, на підводі до Локач. Тюрми тут не було. Затриманих хлопців тримали в підвалі, а дівчат – на ганку, де вони чули, як знущалися над хлопцями на допитах. Зранку повезли Оксану до Луцька, посадивши саму в камеру, а потім до неї підсадили ще любомельчанку Аню. Через тиждень на суді одна з дівчат, яка ходила з Оксаною до школи, сказала, що то вона заставляла робити бинти з полотна для вояків із лісу, бо була станичною. Так станична, псевдонім якої «Зірка», була засуджена на 15 років каторжної роботи до Сибіру. Та ще 5 років – за «пораження в правах». Далі - етап до Харкова, і під номером 667 цілий місяць у товарних вагонах везли до Воркути. Тепер, коли пройшли роки, Оксана Миколаївна, виливаючи свій біль за пережиті страждання, просить надрукувати вірші, які, союзники, назвали криком душі каторжанки Оксани. Закінчила 90-літня жінка в свій час 3 класи польської школи. Та скільки життєвої мудрості, жаги до життя, прагнення принести користь рідному народові, підростаючому поколінню криється в цій, малограмотній за освітою та навченій гіркими реаліями «радянського» життя, жінці! Хоч тривалість перебування на роботах на Півночі скоротили до 12 років, та непосильна для жінки праця у Сибіру: на шахті, на цегельному заводі, на будівництві залізниці, підірвала здоров'я нескореної волинянки, котра зазнала немало травм, що завжди дають знати про себе. Та, наперекір усьому, жінка несла в собі українство скрізь. Коли захворіла від неякісного харчування на цингу і потрапила в лікарню, лікарка попросила її вишити блузку. Оксана виконала прохання, за що їй давали риб'ячий жир, що їй і врятувало.

І зараз у кімнаті Оксани вишитий власноручно портрет Тараса Шевченка, у рушниках образи. А коли я запропонувала пані Оксані сфотографуватись, то вона вирішила одягнути сорочку, вишиту своїми руками, на одній із них – майже вибитий палець, на роботах ...

Ось така вона - нескорена українка Оксана, за плечима якої 90, вишитих долею, років, у яких, поміж червоним кольором життя, так багато чорного – смутку і горя.

У Сибіру Оксана Миколаївна познайомилась із своїм судженим Володимиром, який теж відбував 15 років робіт. Каже, тішилась, що обрала собі волинського хлопця з Коритниці, котрий привіз її на Україну, на рідну Волинь. Відразу почали господарювати: будували будинок, завели, як то люблять українські селяни, живність – годували свиней, качок. Оксана Миколаївна працювала і техпрацівницею в Володимир-Волинській школі №2, на млин-заводі на розвантаженні, розливала сік у лісгоспі. Багато уваги приділяла батькам, які після Сибіру проживали у Володимирівці.

Сім'я Фурманюків виростила працюючих дітей – Миколу і Олену. Дочка зараз живе і працює в Іспанії. А колишня станична зв'язкова «Зірка» і далі світиться своїм оптимізмом, та зараз знову її серце болить за долю України, за війну на Сході.

Біль і переживання пані Оксани друкуюмо в нашому альманасі. Її дочка Олена Фурманюк принесла маленьку скромну книжечку «Оксанина зірка з сузір'я українок» на одну із творчих зустрічей Товариства « Наше Слово» в Мадриді. Це її матуся Оксана, перед своїм 90-літтям, принесла ще одну світлу зірку – свою поезію, щоб промені її української душі пронизили і ваші душі во ім'я незламності справжнього українського національного духу, во ім'я незалежності та єдності України, миру, якого зараз нам так бракує, щоб викорінювати зло, посіяне за багато років панування хабарництва й корупції.

А підписує ці вірші Оксана Фурманюк одним коротким словом «Воркута»...

СИБІРСЬКИЙ ВІТЕР

Вітер віє, вітер віє згори на долину
І хитає над водою червону калину,
І хитає, нагинає – така вітру воля.
Терпить бідна калинонька – така її доля.

Ой, червона калинонько, червона калино!
Нещаслива наша ненька – ненька Україна.
Нещаслива Україна здавна і донині,
Бо над нею знущалися ляхи, москвофіли.

Везли людей до Сибіру, в тайгу заганяли.
По дорозі ржаву тюльку без води давали,
Щоб мучила людей спрага, щоб в муках вмирали.
З товарняків по зупинках трупи викидали.

Не давали людям їсти, від того раділи,
Що вмирав люд робочий – народ України.
І ніхто вже не узнає, де їхні могили,
Ніхто квітів не посіє. Лиш вітер повіє.

Ніхто навіть бідолашних тоді не оплакав,
Бог з неба сибірського дощиком покапав...

ВОРКУТА

Били, мордували, до Сибіру гнали.
А я не скорилася, українкою я народилася.
Нещаслива Україна –
Нема в неї долі.

Опустила влада віжки,
Плентає поволі.

Як в парламенті зберуться,
Чубляться і б'ються.
Справи в Раді не рішають,
Із залу тікають.

Шлях народу України –
Робити й каратись.
У московські й польські
Ярма звик він запрягатись.

Нам бракує всім любові
До неньки- Вкраїни,
Без неї не маємо
Добра ми донині.

Як нещасні українці
В тюрмах помирали,
То прокляті комуняки
Їх ще добивали.

Добивали прикладами,
В штабелі складали.
І так вони у Сибіру
До весни лежали.

І ніхто не може знати,
Де навік спочили,
Де кляті енкаведисти
Їх життя лишили.

Чи у лісі під сосною,
Де пташки співають,
Чи в глибокому яру,
Де вовки гуляють.

ПАРТІЯ «ВЕДЕ»

Ну ж бо в дурні нас уткнули,
Дурні, так у дурні,
Про яких іще не чули
Навіть і розумні.

Вавилонську вежу вгору,
В небо зводили колись,
І вважали всі відтоді,
Що дурні перевелись.

А бач – ні. Не в користь згуба,
Ще скортіло в комунізм.
Тут пішла така «рахуба» –
Більшовицький оптимізм.

Всі танцюють – там, трам, тарарам –
Комунізм вже, товариші, тут і там.
Не пройдеш вже і ні кроку,
Не вступивши в ту мороку.

А в райкомах і обкомах,
У всяких парткомах,
І в колгоспах, ще й де-де
Партія усіх веде.

А куди веде? Хто знає?
Тож я вас питаю:
Чи втнуть у дурні
Комуняки «вумні»?

МОЛЮСЬ ЗА УКРАЇНУ

Народе вкраїнський, державо страждальна,
За вас на колінах молюся щодня,
Бо прикро дивитись, як топчуть здобуте,
Бо знову нависла над нами війна.

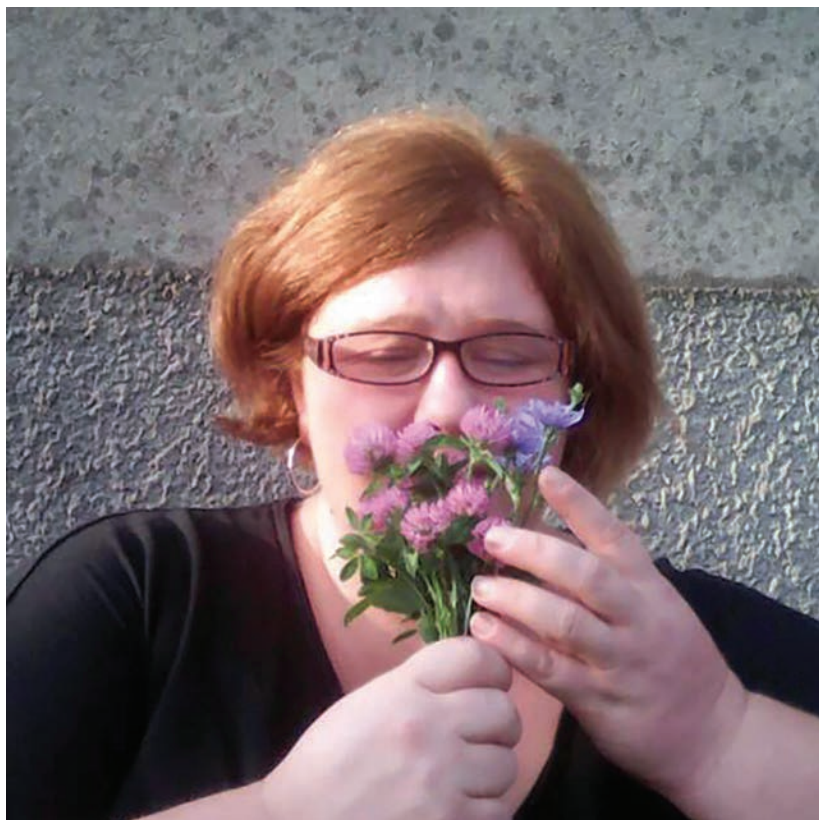
Частина із них, кого звуть депутатами,
На волю народу плюють з висоти.
Той дядько в парламенті, щоб хизуватися
І щоб у столиці безхмарно жити.

Тут можна на «польській», «російській», «німецькій».
Байдуже якою вони вас пошлють.
Вирішують справи на вищому рівні.
На мову держави просто плюють.

А мова – це наша душа невмируща,
Красива, як пісня, як хліб наш насущний.
Її – хто не любить, не поважає –
Українцями зватися права не має.

Єднаймося ми у своїй рідній хаті.
На людяність, мудрість, добро ми багаті.
Не ждімо, що манна із неба впаде,
Як прикладеш руки – зерно проросте!

Наталія Хаммоуда

*Синє небо, жовтий колос – УКРАЇНА!
Найрідніший, наймиліший в світі край.
Це твоя й моя прекрасна Батьківщина,
Українцю, ти її не продавай.*

Н. Хаммоуда

З любов'ю до України і найщирішими побажаннями вистояти, перемогти і розквітнути.

Наталія Хаммоуда, 40 років. Народилася в селі Кошилівці, Заліщицького району на Тернопільщині.

Творчий доробок складається з поетичних співавторських збірок: «Говорить Майдан», «Відлуння Майдану», «Четує в століттях Чернеча гора», «Воїнам світла», «Живи, Надіє», альманахів «Дух Землі», та «Намалюй мені ніч». Фіналіст конкурсів «Коли душа співає» та «ПроПатрія», лауреат 1-го ступеню конкурсу «Планета талантів».

Нещодавно видала особисту збірку патріотичної поезії «Свобода не приходить ненароком».

На даний момент проживає в місті Махдія, Туніс

ЗУСТРІЧАЙ, УКРАЇНО!

Ось моя Україна! Дубово-калиновий край!
Скільки раз обіцяв, то ж дозволь до землі поклониться,
Я назавжди вернувся. З дороги напитися дай
З невичерпних джерел найсолодшої в світі водиці.

Скільки років з тобою в розлуці боліла душа,
Серце часто ридало, гіркими від болю, сльозами,
Кожен рік був останнім. Такий він для кожного з нас,
Хто відправився щастя шукати чужими світами.

Тільки там, вдалині, де усе, ніби й добре було,
Де робота і дім, але рідної стріхи немає,
Снилось часто ночами, що йду босоногий селом
І той день із дитинства ще й досі у сні повертає.
А сьогодні, нарешті, впаду ув обійми твої,
Окрім тебе нікого нема – ні онука, ні сина,

Бо життя свого кращі літа я віддавав чужині,
Тільки душу одну я залишив своїй Батьківщині.

Зустрічай, Україно, вже нас не розлучить ніхто,
Бо тепер, як ніколи, за долю твою вболіваю,
Всі тривоги здолай і цвіти, що би там не було,
Найрідніший у світі, пшенично-барвінковий краю!
(15 серпня 2015)

Я ДОЧКА УКРАЇНИ

Я часто бачу в снах поля,
Поля, що в рідному селі,
Жита, калину і ромашки при долині.
У гречці десь бринить бджола,
В садах щебечуть солов'ї,
А в небесах ключі курличуть журавлині.

Я вийду, стану на межі,
Підніму руки в небеса,
Неначе пташка, що в політ зібралась – вільна.
Від щастя тепло на душі
І сльози радості в очах...
Я горда тим, що є дочкою України.

На повні груди я вдихну,
І маків наберу в житах,
Їх віднесу до обеліска під горою.
Там земляки мої лежать,
Що полягли у цих полях,
За мирне небо над моєю головою.

(14 квітня 2014)

УКРАЇНА

Синє небо, жовтий колос – УКРАЇНА!
Найрідніший, наймиліший в світі край.
Це твоя й моя прекрасна Батьківщина,
Українцю, ти її не продавай.

Ні на паспорт не обмінюй, ні на гроші,
Ти не вір усім розказаним байкам,
Там лиш тільки на словах життя хороше,
А насправді – ти кому потрібен там?

Що, скажи, у чужині тебе чекає?
Що дітей твоїх чекає в тих краях?
Сам у себе ти майбутнє відбираєш,
Ти летиш у прірву як підбитий птах.

Схаменися, ще змінити все не пізно,
Не пливи, немов листок по течії,
Ти збери свою любов в кулак залізний,
І борись за щастя рідної землі.

Ти ори і сій, кохай, радій світанкам,
Зустрічай весну і слухай солов'їв,
Одягай свою барvistу вишиванку
І веди в майбутнє красенів-синів.

Синє небо, жовтий колос – УКРАЇНА!
Найрідніший, наймиліший в світі край.
Це твоя й моя прекрасна Батьківщина,
Українцю, ти її не продавай.

(15 травня 2014)

НА ПОРАДУ

Кружляє осінь золотисті листопади,
Під ноги стелить нам шовкові килими,
А я їду до тебе знову на пораду,
Старенький дубе, ти скажи мені, скажи:
Про що курличуть, відлітаючи лелеки?
А чи повернуться до рідних гнізд вони?
Чи назавжди летять в чужі краї далекі,
Шукати там будуть квітучої весни?
Скажи ж бо, дубе, знаєш ти про все на світі,
Чому й людина долі кращої шука?
Хіба ж так само десь у світі сонце світить?
Хіба ще є такі ліси, такі поля?
Старенький дубе, я пригорнусь до тебе,
Обійму віти, де співали солов'ї,
Гіллям ти, дубе, досягаєш аж до неба,
Чи бачиш кращу ти від рідної землі?

Хитав старенький дуб сивинами своїми,
Дивився сумно в синє небо, мов у рай:
-У світі кращої нема від України,
Не покидай її, прошу, не покидай.

(22 серпня 2014)

ЗБЕРІГАЙМО І ВІДСТОЮЙМО

Вчила мати доню вишивати,
Викладати хрестики в квітки,
І стрічки у коси заплітати,
І білити ткани рушники.
І город садити вчила мати,
Ще й обід варити у печі,
І на хліб у діжці розчиняти,
І пекти святкові калачі.
А під вечір сядуть біля тину,
Й заспівають – за живе бере:
«Ще не вмерла рідна Україна,
Не померла і повік не вмере!»
-Пам'ятай же, – говорила мати, –
Роду ти козацького дитя,
Бережи традиції й обряди,
Проживи з молитвою життя!
І стелилась скатертина біла
В хаті, чисто прибраній, мов храм,
А в печі духм'яна гречка пріла...
Час настав приходити сватам...
Пам'ятала доня слово неньки
І його передала синам,
Все, що рідне й дороге серденьку,
Час тепер відстоювати нам.
(05 червня 2014)

Галя Цюпик

*В пташинім небі –
Трав розмаї.
Моя країно – УКРАЇНО,
Щаслива будь!
Цього бажаю!*

Г. Цюпик

Народилася Галина Цюпик 27 січня 1957 року в місті Монастириська на Тернопільщині.

Закінчила Монастириську середню школу та музично-педагогічне училище.

Працювала учителем музики та музичним керівником в освітніх установах у Монастириськах. За успіхи у музичному вихованні дітей дошкільного віку, нагороджена грамотою Міністерства Освіти України.

З 2006 року проживає в Іспанії: спершу в Мадриді, а згодом – у містечку Гандія, неподалік Валенсії.

Свого першого вірша написала у 2005 році. У 2007 році і в подальші роки з'являються інші творчі доробки на теми людських стосунків, власних мрій і роздумів і, звичайно, тема України...

НОСТАЛЬГІЯ

На Україну, де ідуть дощі,
Де трусить осінь
Справді жовтим листям,
Полину я на крилах моїх мрій
В барвисту тишу,
В далечінь імлисту.

Те відчуття тривоги на душі,
Що кличе в далеч,
До свого порогу,
Постійно супроводжує мене,
Коли збираюсь,
Навіть у думках, додому.

І зветься те тривожне відчуття
Чужим і дивним словом –
НОСТАЛЬГІЯ...
Красива чужина, та ріднішої нема,
Як моя ненька –
Рідна УКРАЇНА!

На Україну, де ідуть дощі,
Де осінь, справді
В золоті й калині,
Полину я на крилах моїх мрій,
Щоб загубити дивні ноти
НОСТАЛЬГІЇ...

ТАНОК ОСЕНІ

У жовті коси осені
Вплітаю нитки просині
З тоненьких павутинок
Надій і сподівань..
Що ще не скоро осінь
Розвіє вітром коси.
І закружляє в листопаді літ,
Підспівуючи нам.

Чому б у танці осені
Нам не кружляти в парі?
Не тануть в багрянці
Бажань і почуттів.
Калиновим цілункам
Із присмаком гірчавим,
У осені в обіймах,
Що вітер розгубив?..

ЩАСЛИВА БУДЬ, УКРАЇНО!

В той край, де барвами
Веселки
У танці землю обіймають,
Де чорно-білії лелеки,
Клеочучи, про щось співають.

Де рута-м'ята,
Де барвінок
Встеляють землю килимами,
Де первоцвітом гай біліє –
Туди полину я думками.

В мою весну,
У барви квітів,
У білоцвіт гілок весняних.
У ніжну пісню солов'їну,
Що у душі бринить й не в'яне.

Полину, полечу, замрію,
Щоб все надумане
Збулося.
Щоб ранок був, рососою
Вмитий, у світанковім стоголоссі.

В пташинім небі –
Трав розмаю,
Моя країно – УКРАЇНО,
Щаслива будь!
Цього бажаю!

ВОЛОШКИ

Очі твої –
Дві волошки у житі.
Очі твої –
Море синє блакиті.
В них легко пірнути,
Мов в хвилі кохання
Й забути про все
У мить ту останню...
А може, ще будуть
Волошки у житі
І хвилі кохання
У морі блакиті?
У морі надії
І сподівання...
То може
Так статись
Що ми не востанне
Збирали з тобою
Волошки у житі...
І очі твої –
Море синє блакиті.
– Ця зустріч остання?
– Напевне, остання.
– То це не кохання?
– Не знаю...
– Кохання?..

МЕЛОДІЯ ДИТИНСТВА

Коли почула пісню рідну,
Заплакала моя душа:
Про Україну, про домівку,
Якої так не вистача.

Лилась мелодія проста,
Знайома із мого дитинства.
Згадались вмить усі слова
Про друзів і про рідне місто.

Згадались верби над ставом
Й каштани, що ростуть у парку.
І все, що дорогим було,
Що залишилося на згадку.

Душе моя, не плач, радій,
Лети за піснею додому,
Де рідне все та все знайоме,
На Україну, в отчий дім!

ЗБИРАЮТЬСЯ У ВИРІЙ ЖУРАВЛІ

Збираються у вирій журавлі,
Летять і роки, наче ті лелеки.
Ще почекайте, милі журавлі,
Не забирайте літ і молодість далеко.

Не повернути швидкоплину час,
Тільки вперед, у неосяжну далеч
Ми летимо, не озираючись назад,
У вічну і безмежну досконалість.
Хто на льоту вирівнює свій шлях,
Хто розпрямля крило, ширяючи у висі.
У вирій осені полинемо в літах,
Як птахи, що летять в небесній тиші.

Я ІДУ ПО ТИХИХ РОСАХ

Я іду по тихих росах,
В густих травах,
По покосах.
По долині,
По стежині,
У медовім запашінні.
В лузі квітів різнобарв'ї,
І душа співає: «Гарно!»
Гарно чути сміх дитини,
Дальній клекіт журавлиний.
Спів пташиний,
Шелест в гаю,
Пісню милу
В ріднім краю.
Все люблю я це
І знаю,
Все це завжди пам'ятаю!

РОЗПОРОШЕНІ ЖИТТЯМ

Про що так мріється мені,
Коли вдивляюся у моря далечінь?
Про рідний край,
Далекий дім,
Про друзів, що бували в нім?
Розпорошило все життя,
Те, що було, пішло у небуття.
І те, що є, хіба що тільки є...
Живемо днем одним.
Таке воно буття.
Чи стануть мрії дійсністю колись?
Чи скажем ми:
«Омріяне, здійснись!
Реальним стань,
Як сонце і земля,
Як моря синь,
Як подих вітру,
Що прийшов здаля.
Як неба неосяжна голубінь,
Як шелест листя
Й шепіт в морі хвиль».
Все це було і є, – у цьому – я.
Хіба ж я – мрія?
Ні! Реальність я!

ПІДІЙДИ, ПРИГОРНИ, ОБІЙМИ...

Підійди, пригорни, обійми...
Розтривож мені серце та душу.
Не мовчи, говори, говори –
Все, що скажеш, почути я мушу.

Кожне слово озветься в мені
Жалем-спогадом, піснею-болем.
Завинила багато тобі,
А собі завинила я долю.

Знаю й те, що була неправа,
Що кохання сліди розгубила.
Що воно, як та птаха жива,
Ввись здійнялось і геть полетіло.

Розлетілись й дороги-шляхи,
Та зійшлись на перетинах долі.
Крок назустріч – ось я, а ось – ти,
Як все просто й банально доволі.

Підійди, обійми, пригорни...
Все так складно й водночас так просто.
Тільки губи шепочуть: «Прости!»
Не питай ні про що, помовчи».

Пригорни, обійми...
І не йди...

РОЗМОВА З СИНОМ

– А що там, за морем?
– За морем? – Там – небо.
– А що там, за небом?
– Там – інші моря.
– А що за морями?
– Чужії там землі.
– А наша рідна де, мамо, земля?
– А наша земля –
За Карпатами синіми
З зеленими вербами
Й пухом тополь.
Із вишнями спілими,
Хатами білими,
Хлібом із маминих
Теплих долонь.
– А ми ще побачим
Ту земленьку рідную?
– Звичайно, побачимо,
Хлопчику мій.
Земля та – Вітчизна,
Тому вона й рідна.
До болю, що в серці
Моєму щемить.

ОСІНЬ

У лісі осінь розсипала листя –
Загубила.
Птахи у вирій зазбирались –
Полетіли.
Зозуля кувати перестала –
Роки полічила.
Життя своє як прожила?
Як зуміла.

Чи позбирає розсипане листя осінь?
А навіщо?
Птахи таки у вирій полетіли –
Повернуться.
Роки, що зозуля накувала,
Не злічити.
Тільки життя, що прожила,
Не вернути.

Листя, що осінь розсипала,
Назбираю.
Вінок сплету із нього
На голову, жовтий.
У танці осінньому
Закружляю...
Роки мої, ви теж –
Осінь.

Люблю осінь із розсипаним по землі листям,
Люблю роки, що летять у вирій.
Люблю життя, що птахою голосить:
«...Курли, курли, курли!
Полетіли!..»

ТЕПЛИЙ ВІТЕР – В ОБЛИЧЧЯ

Теплий вітер – в обличчя,
Жовте листя – додолю.
Як приємно відчути,
Що ти теж в русі цьому.

Дотик вітру тривожить,
Лист, що пада, бентежить.
Пригорнуся до вітру,
Крок вперед, я – в безмежжі.

Я обійми розкрию,
Закружляю, замрію.
Наче листя осіннє,
Полечу в мою мрію.

Заспішу за вітрами.
– Ти зі мною? Боїшся?
Під твоїми ногами
Лиш пожовклеє листя.

Листя, що не кружляє,
А лиш тільки шурхоче.
Ти хочеш земного,
А я чого хочу?..

Теплий вітер – в обличчя,
Жовте листя – додолю.
Ми удвох із тобою
Поспішаєм додому...

Наталія Шпак

*Коли людина любить Україну,
Вона і дбати буде для народу.
І пам'ятати буде про полеглих,
Про Гідність, Незалежність і Свободу!*
Н. Шпак

Першого грудня 1975 року в чудовому, мальовничому селі Нем'яч, Бродівського району, Львівської області народилася я – Шпак Наталія Григорівна. Моя мама, Шпак (Куб'яківська) Галина Андріївна – вчитель Підкаміньської спецшколи для дітей зі зниженим слухом. Тато, Шпак Григорій, працював в колгоспі.

Я дуже пишаюся своєю родиною і своїм селом, адже саме мої батьки та мої вчителі виховували в мені любов до рідної неньки-України, до рідної землі, до пісні, до Тараса Шевченка. В нашому селі є неповна середня школа, саме тут я отримала неповну середню освіту. Завжди приймала активну участь у художній самодіяльності, в житті села, церкви.

Закінчивши школу, поступила у Кременецький педагогічний коледж.

Після цього, навчалася у Тернопільському педагогічному університеті на заочній формі навчання та працювала у Підкаміньській спецшколі для дітей зі зниженим слухом. Згодом була інша, Червоноградська школа-інтернат для дітей-сиріт.

З болючими думками і ваганням, так як і багато інших українців, я поїхала в привітну Іспанію, в Мадрид. Саме тут познайомилася зі своїм майбутнім чоловіком, саме тут народився наш синочок Артем. Я дуже вдячна Господу, що дав мені сім'ю, що дає мені розум любити рідну мову, рідну пісню, рідну Батьківщину.

Звичайно, що серце сповнене великої туги за рідними та за Україною. Ми – в чужині, але душі наші і думки – в рідному Краю!

Слава Україні!
Героям Слава!

РІДНИЙ КРАЙ

Мій рідний Краю, який ти гарний!
Моє село, яке ж прекрасне ти!
Закривши очі, бачу, як збігаю
З горбочка до джерельної води.

Джерела б'ють, а потім витікає
Маленька річечка й ховається вона.
Хованкою цю річку називаєм,
Бо далі шлях її під землю проляга.

А зверху – Сьомиха і Пінькасові гори,
Підкаменеччина, Дудинець, Чорний ліс,
Село Черемха – через цвіт назвали –
Люблю тебе, мій Краю дорогий!

(31 березня 2015)

ЗНІМІТЬ КАЙДАНИ

Ніколи й ні на кого
Мій люд не нападав!
Ніколи й ні у кого
Нічого він не крав!
Терпів знущань багато
Й сьогодні він повстав.
Огідно, що є дехто,
Що й досі ще дріма.
Так досить, може, спати –
У вас є Провідник!
Цей час настав сьогодні, –
За ним нам треба йти.

А ви чомусь впираєтесь
І вірите брехні...
Тож спам'ятайтесь, люди,
Зніміть вже кайдани!

(18 грудня 2014)

КОЛИ ЛЮБИШ УКРАЇНУ

Так хочеться щось гарне написати,
Але лежить тягар той на душі.
Народ мій жив і завжди жити буде
У рідній стороні, без ворогів.

Допоки б'ється серце України
В найвідданніших дочок і синів,
Злий ворог панувати тут не буде,
У кайдани не закує вже він.

Настав той час, коли народ повірив,
Повірив в себе й скинув кайдани.
Не полонити більше нас ніколи
І вільними будемо ми завжди!

Яка ти гарна, рідна Україно!
І мова – як та музика звучить,
Як та прекрасна пісня солов'їна!
Ну, як нам наше рідне не любить!

Земля родюча, гарна є природа:
Річки, озера і ставки тут є.
Тільки керманича до всього треба,
Щоби любив свій Край понад усе!

Коли людина любить Україну,
Вона і дбати буде для народу.
І пам'ятати буде про полеглих,
Про Гідність, Незалежність і Свободу!

БОЛИТЬ ДУША

Боли́ть душа, пече серде́нько –
Яка ж ти бідолашна там,
Матусю, Україно-ненько,
Моя чарівна сторона.

Там пекло зараз, там стріляють
І гинуть діти матерів.
Сини народу України
Воюють з двоголовим тим.

Солдатики, Герої наші рідні,
Ми молимося, щоб вернулись ви
З війни підступної живими.
Ти, Господи, усіх їх збережи!

Вони ж бо – патріоти України!
Цвіт нації, із кращих кращі всі.
Їм Україну нову будувати!
Їм велич України в світ нести!.

НЕ ВІРЮ НІКОМУ

Не вірю вже нікому – всі ви хитрі
І слово «патріот» – чуже для вас.
Всі Патріоти гинуть там, на Сході,
На жарти і прибутки йде ваш час.

Коли ж ви наїстесь? Досить жерти,
Цідити кров з замучених людей!
Вони готові за Країну всі померти,
Невже вам недостатньо ще смертей?!

Ви ж маєте вже статки, бо накрали.
Ви соки висмоктали з нашої землі.
Ви не чекали, що народ повстане.
Ви продаєте Україну на корні...

Народ – не той, що колись у державі,
Проснеться люд, що досі ще дрімав.
А ви, солдатики, боріться з ворогами
Й живими повертайтеся з війни.

Чекають вас матусі ваші рідні,
Які ростили і плекали вас.
У когось свої дітки підростають,
Кохана дівчина чекає теж на вас.

Молюсь за вас, за наших патріотів,
Ви землю захищаєте в борні.
І ворогу учинений супротив
Хай приведе до краху у Кремлі!

Я ВІРЮ

Я вірю! Чуєте! Я вірю!
Все буде добре в рідному Краю!
Я вірю, що проснуться і повірять
«Сонливі» і «сліпі», й немислячі.

Я вірю – недаремно кров пролита
Наших Героїв - воїнів, синів.
Вони відважно Неньку захищають,
Бо Україна – наш єдиний дім .

Молюся й вірю, вірю і молюся,
Спасибі вам, і вибачте, прошу...

РОСЛА В УКРАЇНІ

Росла я в Україні рідній,
У невеличкому селі.
Завжди співала українську пісню
І вишитий рушник був на стіні.

Церква в селі була у нас закрита,
Але і склад не дав народ зробити.
Ми в храми їздили молитися далеко,
Ніщо не зупиняло нас тоді.

Пригадую, у школі , після Паски
Мене директор школи визивав
І поведінку ставив задовільну,
Бо я пішла молитися у храм.

А як він знав? Бо були скрізь сексоти,
що слідували, доносили «догори»,
та це ніяк мене не зупиняло,
продовжували в храми їздить ми.

А що тепер? Піднялось зло над Краєм,
Щоб знищити народ, українське все.
І хоч сексота вишиванку вже вдягає,
Нечисті душі Господь не спасе!

(2014)

МІЙ КРАЙ

Красуне моя, ненько Україно!
Лани, степи, поля, моря, ліси
І чорнозем багатий, а не глина, –
Гори, долини, ріки і ставки!

Тільки не маєш долі, люба Ненько,
Бо хочуть всі загарбати Тебе.
Нечистий віки топче нашу землю,
І хоче знищити на ній усе святе.

Земля в крові і далі свята ллється.
Скільки страждань вбере іще вона?
Коли нарешті доля усміхнеться
І стане Вільною, Соборною вона?!

МІЙ НАРОД

Дивлюсь я на небо та й думку гадаю!
Чому Ти нещасний, чому так страждаєш?
Чому всі знущання терпіти повинен?
Адже ти, народе, ні в чому не винен!

Чому нас так хочуть усіх посварити?
Чому ми повинні свій Край боронити?
Чому розділити нас хочуть тепер?
Адже ми добро тільки світу несеєм!

Народ мій красивий, народ героїчний,
Повстав Ти за волю, хоча і трагічно.
А тут ще – навала з Росії- тирана,
Нас знищити хоче рука ця кривава!

Народ не здолати й душі України!
Ми в правді, свободі, у вірі – єдині!
Над нами Господь і Герої небесні!
Мир і Любов у Краю ще воскреснуть!

ВОЛЯ

Небо синє і пшениця в полі колоситься.
Тризуб – наша Воля в серці в нас іскриться!
Чорнозем чудовий на Вкраїні милій.
Дай нам, Боже, жити в багатій родині!

Дай нам сили Неньку нашу врятувати,
Ворогів із Дому рідного прогнати!
Ми добро несемо, наші серця чисті,
Нас оберігає Матінка Пречиста.

Не дамо нікому волю в нас забрати,
І козацьку славу, й землю плундрувати.
Буде колискову матінка співати,
Буде калинонька їй ніжно шептати:
«...запануєм і ми , браття, у своїй сторонці!»
(осінь 2015)

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	3
Олександра Брийовська.....	5
ЧУЖИНА.....	7
ДУМА ПРО МАМУ	7
ПІСНЯ ДЛЯ МАМИ	8
ДУМА ПРО БАТЬКА	9
КОЛИСКОВА ВІД ХРЕЩЕНОГО БАТЬКА.....	10
СНИ МАТЕРІ	12
Олександр Борщун	13
Я НЕ НАЦИСТ... ..	14
ІРУНЯ... ІРОЧКА... ІРИНА.....	15
РОЗМОВА НА САМОТІ.....	16
Я ХОЧУ.....	17
ПИСАТИ ВІРШІ	18
МОЯ ВЕСНА.....	20
Петро Варцаба.....	21
ІСУС ХРИСТОС – СПАСИТЕЛЬ СВІТУ	23
ЖІНКА-СИМВОЛ УКРАЇНИ	24
ДОРОГОЮ ЦІНОЮ	25
ГВИНТОКРИЛ СВОБОДИ.....	26
У ДОБРОЇ СИЛИ – НАПРУЖЕНІ ЖИЛИ.....	26
МАМИН ПОДАРУНОК.....	27
ГОДУВАЛЬНИЦЯ	28
БЕЗ ГНИЛІ І РАЗОМ.....	28
УКРАЇНА ОПИНИЛАСЬ В «ЗАПАДНІ»	29
ПРЕЗИДЕНТСЬКІ «ЛАКОМКИ»	30
Іван Вовк.....	31
ОДА ПОВСТАНЦЯМ.....	33
МОЇ ВИ НАЙДОРОЖЧІ... ..	35
НАРОДЕ МІЙ.....	37
ПАМ'ЯТІ СТЕПАНА БАНДЕРИ.....	38
ДО ДВОГОЛОВОГО ОРЛА	39
ПАМ'ЯТІ ГЕРОЇВ КРУТ	40

ІДУ НА ВИ	41
НАЙТЯЖЧИЙ ГРІХ	44
МОЯТИ ГРІШНИЦЕ... ..	49
Я долі дякую	50
Ярослава Возняк	51
АЖ ЗДРИГНУЛОСЬ НЕБО СИНЄ... ..	53
НЕ ПЛАЧ, РІДНЕНЬКА	54
НАША УКРАЇНА.....	56
ЛЮБОВ СОЛДАТА	58
НАДІЇ САВЧЕНКО	59
Валентина Гуменюк	61
ГОРИТЬ СВІЧА	63
ТАРАС ЖИВЕ МІЖ НАС.....	64
НЕ СПИТЬ МОСКАЛЬ.....	65
ЗИМА В МАДРИДІ.....	67
ЯБЛУНЯ	69
БІЛЬ	70
ТАКЕ ЖИТТЯ	70
НАДІЯ З НАДІЄЮ.....	71
ЗОРЕПАД.....	72
НЕСИ МЕНЕ УВИСЬ	73
МАТИ	74
НАРОДЕ, ЧОМУ?.....	75
ЛЕГІОНИ	76
ОЙ МАТУСЮ, СЕРЦЕ КРАЄ... ..	77
ЛЕЛЕКИ В ЧУЖІМ КРАЮ	79
ПРИРОДА І ЛЮБОВ	81
ДУША ЯК ПТАХ.....	82
Анна Дудич.....	83
МОЯ ВКРАЇНО.....	84
БАЛАДА ПРО ЛЕЛЕЧУ ВІРНІСТЬ	85
ВАЖКІ ДОРОГИ.....	86
ВЕЛИКДЕНЬ НА ЧУЖИНІ	87
ГІТАРА В МАДРИДІ.....	89
МАМІ.....	89

ЖУРАВЛІ	90
КОЛИ РОЗЛУЧАЮТЬСЯ ДВОЄ.....	91
МАТЕРЯМ	92
МОЇ КАШТАНИ	93
ОСІНЬ	94
РОЗДУМИ.....	94
ТУГА.....	95
Микола Душенко.....	97
КОЛЕГАМ ПО ЖИТТЮ	98
УСІМ, КОГО ПАМ'ЯТАЮ І ЛЮБЛЮ	99
СЛОБОЖАНЩИНІ	100
УКРАЇНО МОЯ	101
УКРАЇНО МОЯ, МОЯ РІДНА ВКРАЇНО!	102
З НАМИ БОГ	103
СЛОБОЖАНСЬКИЙ КОЛОРИТ	104
АЛЬОНІНО	105
УНІВЕРСАЛЬНЕ ПРИВІТАННЯ	106
ВСІМ УКРАЇНЦЯМ НА ЗЕМЛІ	106
У ПРОМІЖКУ ЧАСУ	106
ПРИГАДАЙМО, БРАТЕ	107
БОЖА МИЛІСТЬ	108
ЛИСТ В УКРАЇНУ	109
ВЕСНЯНИЙ ТРАВЕНЬ	109
УКРАЇНСЬКІЙ «СМЕРЕЦІ»	110
ТОБІ	110
ІЗ ЖИТТЯ ЗАРОБІТЧАН	112
МАТЕРИНСЬКА ЛЮБОВ	113
РІДНА ЗЕМЛЯ	114
ЗАСПІВАЙМО ДРУЖНЮ ПІСНЮ	115
ТОБІ, КРАЮ МІЙ, І ЛЮДИНО	116
Надія Карплюк-Залєсова	117
ЧУЖИНА	118
ВЕСНЯНИЙ РАНОК	119
ДЕ ЩАСТЯ ШУКАТИ?	120
ДІТИ.....	121

ВЕЧІР	121
ДВОЄ	122
УКРАЇНА-УКРАЇНОЧКА	123
ПОВЕРТАЙТЕСЬ ЖИВИМИ!	124
ОБЖИНКИ ДОЛІ	124
ПРАВДА – ЛЮБОВ	125
МОЄ КОХАННЯ	126
ДОРОГІЙ МАМІ	127
ЛЮБІЙ СЕСТРИЧЦІ	127
ЛЮДИ ЯК КОРАБЛІ	128
ДОЛЯ ЧИСТА	129
МУЗИКА МІЖ ЗОРЯМИ	130
ТОБІ	130
НЕПОВТОРНА МИТЬ ЮНОСТІ	131
ЗАКОН, ЩО ЗЕМЛЮ ОБЕРТА	132
ВЕСІЛЬНИЙ ДАРУНОК ДІТЯМ	133
МОЛИТВА	134
Василь Квасновський	135
ГОРДІСТЬ МОЯ УКРАЇНА	137
СЛАВА УКРАЇНИ	137
БЛАГОСЛОВЕННЯ МАТЕРІ	138
МИ ДАВНЯ НАЦІЯ, АЛЕ.	139
ВСЕВИШНЬОМУ	140
ПЛИВУТЬ РОКИ	141
Микола Кедря	143
ГЕТЬМАНАМ	144
ЗАЙДА	145
ЗОЗУЛЯ	146
О БРАТТЯ ЛЮБІ!	147
ОРДЕН	147
СЧАСТЬЕ	148
Галина Коризма	149
Я ЛЮБЛЮ ТЕБЕ ПОНАД ЗМОЖУ	151
МОЛИТВА ЗА УКРАЇНУ	152
МІЙ РІДНИЙ МИЛИЙ, КИЄВЕ!	153

БАТЬКОВА ХАТА	153
ДВІ ДОЛІ	155
ВЖЕ ПЕРШИЙ СНІГ	156
НЕ ВБИВАЙТЕ МОГО СИНА	157
СВІТАНКОВІ ПЕРЕСПІВИ	158
ДЕ Ж ВИ, ХЛОПЦІ, ЗАБАРИЛИСЬ	159
ОСІННЯ ПАСТОРАЛЬ	162
ЛЕТІТЬ ОМРІЯНІ ДУМКИ.....	163
ВПЛЕЛИ РОКИ У КОСИ... ..	163
МЕНІ БРАКУВАЛО ТЕБЕ... ..	164
Я НЕ БОЮСЬ	165
ДОРОГИ	166
Ольга Корнилюк (Гуменюк)	167
УКРАЇНА	168
УКРАЇНКА	169
БАБУСІ ГАНІ	170
РОЗМОВА З ДОЛЕЮ	171
КОЛИСКА РОДУ	172
УКРАЇНСЬКА ПІСНЯ.....	173
СЕРЦЯ МИ ЗАЛИШАЄМ В УКРАЇНІ	174
Надія Леськів	175
АВТОБІОГРАФІЯ	176
ЗАРОБІТЧАНИ	178
РОЗМОВА З БАТЬКОМ	178
ЧУЖИНА.....	179
СТЕЖИНА.....	180
ФАТІМА	181
РОКИ МОЇ	182
ОСІННІ ЕТЮДИ.....	182
НЕ СУМУЮ	184
Анна Макаренко.....	185
БЛАГОСЛОВЕННЯ.....	187
КЛЕЙНОДИ.....	187
КОВПАК	188

НА МОЇЙ ВУЛИЦІ	189
НАШИМ ГЕРОЯМ	189
НЕ ВСІ	190
ПРАВДА.....	191
РІДНА МОВА.....	191
Марія Мирга.....	193
МІЙ ЮВІЛЕЙ	194
ГІРКА СЛЬОЗА	196
ДЗВОНИ	196
ДИВО КАЛИНОВЕ	197
ДЛЯ ЧОГО?	198
ЖУРАВЛІ	198
ЗЕМЛЯК.....	199
КРИК ДУШІ	200
ЛІТА МОЇ.....	201
НА СПОМИН.....	202
НАДІЯ	203
НЕЗДІЙСНЕННЕ БАЖАННЯ.....	204
СПОГАД З ДАЛЕКОЇ ЮНОСТІ	205
ТУГА.....	205
Оксана Патроник.....	207
МРІЯ ПРО ЛЮБОВ.....	208
Я І КНИГА	210
МЕНІ ПРИСНИВСЯ СОН.....	211
СПАСИБІ	212
МАМО, Я БУДУ АНГЕЛОМ.....	213
Марія Скоропад	215
РІДНА МАМО МОЯ	216
НА УКРАЇНУ ПОВЕРНУСЬ	217
ТАК ХОЧЕТЬСЯ МЕНІ.....	218
НЕ НАРІКАЙ НА ДОЛЮ	219
ВИРОК ДОЛІ	220
ЧАСТІШЕ З БОГОМ РОЗМОВЛЯЙТЕ.....	221
ГОЛУБИ МИРУ	222
НОВЕСЕНЬКІ РЯДОЧКИ	223

ОДНА З ПОКУТ	223
ТУТ ВСЕ ЧУЖЕ	224
ХВИЛИНА РОЗСТАВАННЯ	225
КАЮСЬ	226
ЖУРАВЛІ У СИНІМ НЕБІ	227
НІЧ МОВЧАННЯ	228
СВІТИ МЕНІ, ЗІРОНЬКО	229
РІДНА ЗЕМЛЕ МОЯ	230
Гнат Стеценко	231
ПОКИНУТЕ СЕЛО У ГОРАХ КІПРУ	233
ПОЛЕТЯТЬ ЖУРАВЛІ В УКРАЇНУ... ..	238
Лілія Ткачук	239
СПАСИБІ, ГОСПОДИ	241
ДВА КРИЛА	242
ДЛЯ МАМИ	242
ДЛЯ ТАТА	244
РІДНЕСЕНЬКОМУ	245
НАДОКУЧЛИВІ ДУМКИ	246
ВТРАЧЕНЕ КОХАННЯ	246
ПОДИХ ЗИМИ	247
ТРОЯНДИ	248
ЧИ ЛЮБЛЮ Я ТЕБЕ?	249
КОЛИ ЗАСВІТИТЬ СОНЦЕ	250
Я ХОЧУ... ..	251
ОБІЦЯНКА	252
ДЕ Ж ТИ, МІЙ СКРИПАЛЮ?	252
Любов Толмачова-Волощук	253
МОЕЙ СУДЬБИ ИСПАНСКОЕ ФЛАМЕНКО	255
КРАЇНА СОНЦЯ І ТЕПЛА	256
ЗАГУБИЛИ ЖИТТЯ ЗА КОРДОНОМ	257
ПОМОЛІТЬСЯ ЗА НАС	259
Я ЗНАЮ, ДЕНЬ ТАКИЙ НАСТАНЕ	260
ДАВАЙТЕ ЗАСПІВАЄМО, ЗАРОБІТЧАНИ!	262
НА РІДНІЙ МОВІ	263
ВЕЛИКИЙ НАШ КОБЗАРЮ, ТИ – ЖИВИЙ!	264

ІДУТЬ З ЖИТТЯ НАШІ БАТЬКИ.....	265
НЕ ОБРАЖАЙТЕ, ДІТИ, МАТЕРІВ!	267
ПЛАЧ УКРАЇНИ	268
ДМУТЬ НЕДОБРІ ВІТРИ.....	270
Я ВЕЗУ ТОБІ МИР	271
МОЛЮСЬ...	272
РОКИ НА ДОЛОНІ.....	272
Леся Утриско.....	275
ПОЕЗІЯ	277
ОБЕРІГ	278
ВИШИТА СОРОЧКА	279
НЕЗАЛЕЖНА ТА ЄДИНА!.....	279
ЦЕ НЕЗАЛЕЖНА УКРАЇНОНЬКА МОЯ.....	280
РВЕТЬСЯ СЕРЦЕ В МЕНЕ!.....	281
ВІЙНА	283
ЖИВИ, УКРАЇНО!.....	283
ЄДНАЙМОСЬ, УКРАЇНЦІ!.....	284
ЧЕРВОНІ МАЛЬВИ	285
Я ТІЛЬКИ ЗАРАЗ, МАМО, ЗРОЗУМІВ	285
УКРАЇНА ЄДИНА ЗАВЖДИ БУЛА І Є!.....	286
ДОЖЕНИ СВОЮ ДОЛЮ, НЕ ЖДИ.....	287
ТВОЄ ЖИТТЯ.....	288
ТИ ЗІП'ЄШ МЕНЕ, ЛЮБИЙ...	288
МРІЇ.....	289
ОСІННЯ МУЗА.....	290
Романна Ушак.....	291
МОЯ УКРАЇНО	293
РІДНА МОВА.....	294
ВІРА.....	295
АРМІЯ УПА.....	296
Оксана Фурманюк.....	297
СИБІРСЬКИЙ ВІТЕР	301
ВОРКУТА.....	301
ПАРТІЯ «ВЕДЕ»	303
МОЛЮСЬ ЗА УКРАЇНУ	304

Наталія Хаммоуда	305
ЗУСТРІЧАЙ, УКРАЇНО!	306
Я ДОЧКА УКРАЇНИ	307
УКРАЇНА	308
НА ПОРАДУ	309
ЗБЕРІГАЙМО І ВІДСТОЮЙМО	310
Галя Цюпик.....	311
НОСТАЛЬГІЯ	312
ТАНОК ОСЕНІ.....	313
ЩАСЛИВА БУДЬ, УКРАЇНО!	314
ВОЛОШКИ.....	315
МЕЛОДІЯ ДИТИНСТВА	316
ЗБИРАЮТЬСЯ У ВИРІЙ ЖУРАВЛІ	316
Я ІДУ ПО ТИХИХ РОСАХ	317
РОЗПОРОШЕНІ ЖИТТЯМ.....	318
ПІДІЙДИ, ПРИГОРНИ, ОБІЙМИ... ..	319
РОЗМОВА З СИНОМ.....	320
ОСІНЬ	321
ТЕПЛИЙ ВІТЕР – В ОБЛИЧЧЯ	322
Наталія Шпак	323
РІДНИЙ КРАЙ	325
ЗНІМІТЬ КАЙДАНИ.....	325
КОЛИ ЛЮБИШ УКРАЇНУ.....	326
БОЛИТЬ ДУША	327
НЕ ВІРЮ НІКОМУ	327
Я ВІРЮ	328
РОСЛА В УКРАЇНІ.....	329
МІЙ КРАЙ	330
МІЙ НАРОД	330
ВОЛЯ	331

Наша дума, наша пісня
Не вмире, не загине...
От де, люде, наша слава,
Слава України!
Без золота, без каменю,
Без хитрої мови,
А голосна та правдива,
Як Господа слово.

Тарас Шевченко

ЛІТЕРАТУРНИЙ АЛЬМАНАХ

НАШЕ СЛОВО

“Писаний Камінь”

Косів

2015

Альманах підготували:

Валентина Гуменюк – літературний упорядник-коректор

Галина Коризма – технічне упорядкування, друк

Надія Карплюк-Залєсова – відповідальний коректор

Леся Утриско – інформаційне забезпечення

Видруковано в ПП “Писаний Камінь”

Свідоцтво Держ. реєстру: серія ІФ, № 44

Івано-Франківська обл., м. Косів,

вул. Незалежності, 28.

Тел-факс: 2-24-91

E-mail: Evrika-pk@ukr.net

Підписано до друку 19.11.15. Формат 60х84\16. Папір офсетний.

Друк офсетний. Умов. друк. арк. 19,53. Обл.-вид. арк. 18,5.

Тираж 600 прим. Замовне 430.